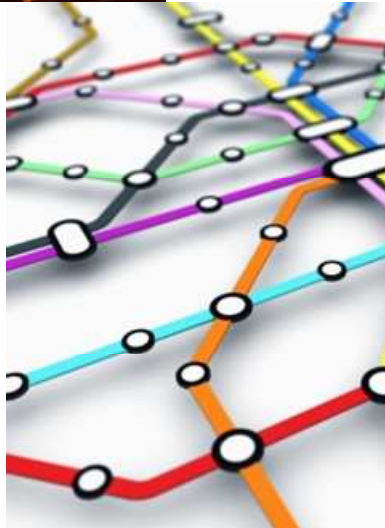

EAEko Garraio Eskariaren irudia. 2011.urtea

EUSKO JAURLARITZAKO ETXEBIZITZA, HERRI LAN ETA GARRAIO SAILA

EUSKO JAURLARITZA

GOBIERNO VASCO

ETXEBIZITZA, HERRI LAN
ETA GARRAIO SAILA

DEPARTAMENTO DE VIVIENDA,
OBRAS PÚBLICAS Y TRANSPORTES

2012, Iraila

-k sortutako produktua, eta -ren laguntzarekin.

Ikuskatzea eta zuzendaritza: OTEUS- Euskadiko Garraio Behatokian

Edizioa: 2012ko iraila

Lege gordailua: VI-0532/12

Hau eta beste txosten zein ikerketak Eusko Jaurlaritzaren webgunean argitaratuta daude, OTEUS-Euskadiko Garraio Behatokian: <http://www.garraioak.ejgv.euskadi.net/r41-4833/eu/>

ESKERRAK

Lan hau pertsoneri zein merkantzieri loturiko garraioaren arloko norbanako, agente instituzional eta enpresari askoren kolaborazioari esker izan da posible burutzea, zeinak eskatutako informazioa erraztu baituten eta horietan oinarrituz lortu baitiren txosten honetan agertzen diren emaitzak.

Lehenik eta behin, Euskal Autonomia Erkidegoko (EAE) biztanleriari eta kanpoko pertsona orori eman nahi genizkioke eskerrak, telefono bidezko edota terminalatan (hiru hiriburuetakako autobus geltoki, tren geltoki eta aireportuetan) zuzendutako inkestei erantzuteko denbora tartea hartzearen. Euren parte hartzerik gabe ez baitzen izango posible EAeko mugikortasunaren karakterizazioa egitea.

Bigarrenik, errepidezko, airezko eta trenbidezko bidaiarien garraioetako enpresa kontzesionarioen eta Garraio Autoritateen ahalegina aitortu, izan ere, 2010eko EAeko linea edo zerbitzu ezberdinen erabiltzaileen kopuruaren inguruko datu erlatiboak erraztu baitituzte. Informazio honek, alde batetik, garraio modal bakoitzean pertsona kopuruaren karakterizazioa zeina gainera, ikerketa honetan erabilitako informazio iturri nagusia baiten, eta bestetik, egoiliarrek etxez etxeko inkestan emandako erantzunetan lortutako emaitzak errealitatearekin alderatzea ahalbidetu du, eta baita modal bakoitzaren jasotzaileak doitzea ere, modu horretan, ikerketa honek aurkezten dituen datuak egungo EAeko mugikortasun patroia irudi erreal eta leialenak izan daitezzen. Esker on hauek trenbidezko, itsasoko eta airezko merkantzien garraio operadoreei zuzentzen zaizkie non Euskadiko geltoki, portu eta aireportu ezberdinetan manipulaturako merkantzia tonen informazioa erraztu baituten.

Azkenik, ezin gaituzke ahaztu gidariak inkestei erantzuteko euren instalazioak edo horietako zatiren bat utzi duten enpresez, hala nola, gasolindegia eta autobideko kontzesionarioez, beti ere, gainontzeko gidariei eta azpiegiturarako erabiltzaileei arazorik ez sortzea bermatuz.

Horiei guztiei gure eskerrik beroenak euren lankidetzagatik eta ikerketa hau burutzea errazteagatik.

Aurkibidea

[Página](#)

Contenido

1.	SARRERA	11
2.	METODOLOGIA	13
2.1	EAEko egoiliarrei inkesta: laginketa diseinua eta jasotzaileen kalkulua	13
2.1.1	Laginketa diseinua	13
2.1.2	Jasotzaileen kalkulua	16
2.2	Kordoi inkesta: Laginketa diseinua eta jasotzaileen kalkulua	16
2.2.1	Datu bilketaren kanpaina	17
2.2.2	Jasotzaileen kalkulua	19
2.3	Terminaletako inkesta: laginketa diseinua eta jasotzaileen kalkulua	20
2.3.1	Datu bilketaren kanpaina	20
2.3.2	Jasotzaileen kalkulua	23
2.4	Operadoreen informazioaren laburpena	23
3.	PERTSONEN GARRAIOA	24
3.1	Pertsonen errepide bidezko garraioa. Metodologia	24
3.1.1	Pertsonen garraioa ibilgailu arinean	27
3.1.2	Pertsonen garraioa autobusez	34
3.1.3	Pertsonen errepide bidezko garraioaren laburpena	38
3.2	Aire bidezko garraioa	40
3.2.1	Pertsonen urteko mugimendua	41
3.2.2	Batez besteko lanegun bateko joan-etorriak hegazkinez	42
3.2.3	Joan-etorrien jatorria eta helmuga	42
3.2.4	Aire bidez joan-etorrien ezaugarriak	43
3.3	Trenbide bidezko garraioa	51
3.3.1	Euskotren	51
3.3.2	RENFE Aldiriak	53
3.3.3	Herriarteko RENFE	54
3.3.4	Ibilbide Luzeko RENFE	56
3.3.5	Feve	57
3.3.6	Euskotran	59
3.3.7	Bilboko Metroa	59
3.3.8	Trenbide eskariaren laburpena	61
3.4	Pertsonen kable bidezko garraioa	62

3.5	Laburpena eta ondorioak	63
3.5.1	Joan-etorri motorizatuak EAEn	64
3.5.2	Modal banaketa	65
3.5.3	Ondorio nagusiak.....	67
4.	MERKANTZIEN GARRAIOA	70
4.1	Errepide bidezko merkantzien garraioa.....	70
4.1.1	Informazio iturriak.....	70
4.1.2	Errepide bidezko merkantzien kopurua	72
4.2	Aire bidezko merkantziaren garraioa	79
4.2.1	Merkantzien eguneroko mugimendua	79
4.3	Trenbide bidezko merkantzien garraioa	80
4.3.1	Renfeko merkantzien garraioa.....	81
4.3.2	FEVEko merkantzien garraioa.....	83
4.3.3	Euskotreneko merkantzien garraioa	84
4.4	Itsaso bidezko merkantzien garraioa	85
4.4.1	Bilboko Portua.....	85
4.4.2	Pasaiako portua.....	87
4.4.3	Bermeoko portua.....	90
4.5	Laburpena eta ondorioak	91
4.5.1	Merkantzien kopurua.....	91
4.5.2	Banaketa modala.....	93
4.5.3	Merkantzien garraioaren ondorioak.....	95

TAULEN AURKIBIDEA

Taula 1	2011ko Euskal Herriko Mugikortasunaren Etxebizitza Inkesta laginketa tamainaren banaketa.....	15
Taula 2	2011ko inkesta puntuen laburpena.....	18
Taula 3	Kordoi Inkestako puntuen lagina 2011.....	19
Taula 4	Autobusetako terminaletan burututako inkestak 2011.....	21
Taula 5	Tren geltokiei burututako inkestak 2011.....	22
Taula 6	Aireportuei burututako inkestak 2011.....	22
Taula 7	Erabilitako informazio iturriak.....	25
Taula 8	Joan-etorriak ibilgailu arinean motaren arabera. Laneguna 2011.....	27
Taula 9	Pertsona bidaiarien banaketa gidari edo laguntzaileak direnaren arabera.....	28
Taula 10	EAEra ibilgailu arinean egindako barnealdeko joan-etorriak. Batez besteko laneguna. 2011..	29
Taula 11	Ibilgailu arinean burututako kanpoaldeko joan-etorri nazionalak. Batez besteko laneguna. 2011.....	30
Taula 12	Ibilgailu arinean kanpoaldeko joan-etorri internazionalak. Batez besteko laneguna. 2011....	31
Taula 13	Ibilgailu arinean iragaitzako joan-etorriak. Batez besteko laneguna. 2011.....	33
Taula 14	Joan-etorriak autobusez motaren arabera. 2011.....	34
Taula 15	Joan-etorri urbanoen banaketa erabilitako zerbitzu tipologiaren arabera 2011.....	35
Taula 16	Hiru hiriburuetako joan-etorriak autobus urbanoz. 2011.....	36
Taula 17	Joan-etorriak herriarteko autobusez joan-etorriaren tipologiaren arabera. 2011.....	37
Taula 18	EAEEn autobusez burutzen diren herriarteko joan-etorrien jatorri-helmuga matrizea. 2011....	37
Taula 19	EAEko kanpoaldeko joan-etorriak autobusez..2011.....	38
Taula 20	EAEEn iragaitzako joan-etorriak autobusez. 2011.....	38
Taula 21	Errepide bidezko joan-etorriak. Batez besteko laneguna. 2011.....	38
Taula 22	Errepide bidezko joan-etorrien banaketa sexuaren arabera.....	39
Taula 23	Gipuzkoako errepideetako batez besteko abiadura. 2010.urtea.....	40
Taula 24	Bizkaiko errepideetako batez besteko abiadura. 2010. urtea.....	40
Taula 25	Euskal aireportuetako urteko joan-etorriak iragaitzazko tipologiaren arabera. 2010.urtea....	41
Taula 26	Euskal aireportuetako joan-etorriak. Batez besteko laneguna. 2010.urtea.....	42
Taula 27	EAEko aireportuetako joan-etorriak jatorri/helmugaren arabera. Batez besteko laneguna. 2010.urtea.....	42
Taula 28	Batez besteko lanegunean Euskotrenen lineetako urteko joan-etorriak. 2010.....	51
Taula 29	Euskotrenen burututako joan-etorriak motaren arabera. Batez besteko laneguna. 2010.....	52
Taula 30	Euskotrenen burututako joan-etorrien jatorri-helmuga probintzi matrizea. Batez besteko laneguna.2010.....	53
Taula 31	RENFE Aldirien urteko eta batez besteko laneguneko joan-etorriak. 2010.....	54
Taula 32	Urteko eta batez besteko lanegun bateko joan-etorriak Herriarteko RENFE tren zerbitzuaren jatorriaren arabera. 2010.....	55

Taula 33	Urteko eta batez besteko lanegun bateko joan-etorriak erregistratutako ibilbide luzeko RENFE tren zerbitzuen jatorriaren arabera. 2010.....	57
Taula 34	FEVE lineetako urteko joan-etorriak. 2010.....	58
Taula 35	FEVE urteko eta batez besteko lanegun bateko joan-etorriak motaren arabera. 2010.....	58
Taula 36	Bilboko eta Vitoria-Gasteizko Tranbietan urteko eta batez besteko lanegun bateko joan-etorriak.....	59
Taula 37	Bilboko Metroan urteko eta batez besteko lanegun bateko joan-etorriak motaren arabera. 2010.....	60
Taula 38	Joan-etorriak trenbide operadorearen arabera. Batez besteko laneguna. 2010.....	61
Taula 39	Kable bidezko garraioetan burututako joan-etorriak.....	63
Taula 40	Joan-etorriak garraio modal eta motaren arabera. Batez besteko laneguna. 2010.....	64
Taula 41	Errepide bidezko merkantziaren garraioa balioztatzeko informazio iturriak.....	72
Taula 42	Errepide bidezko merkantzien garraioa urteko eta batez besteko lanegun batean joan-etorriaren tipologiaren arabera. 2010.....	72
Taula 43	Errepide bidez garraiatutako merkantziaren jatorri-helmuga matrizea. Batez besteko laneguna. 2010.....	73
Taula 44	Jatorria edo helmuga EAEn duten errepide bidez garraiatutako tonak. Batez besteko laneguna. 2010.....	75
Taula 45	Kanpoaldeko bidai nazionalean errepide bidez garraiatutako tonak. Batez besteko laneguna. 2010.....	75
Taula 46	Errepide bidez garraiatutako tonak fluxu internazionalan. Batez besteko laneguna. 2010...	77
Taula 47	EAEn iragaitzan aurkitzen diren merkantzien joan-etorrien tipologia. 2010.....	78
Taula 48	EAEn aire bidez garraiatutako urteko tonak. 2010.....	79
Taula 49	EAEn aire bidez garraiatutako tonak. Batez besteko laneguna. 2010.....	80
Taula 50	RENFEk maneiatutako tonak bidaiaren izaeraren arabera. 2010.....	81
Taula 51	FEVEk maneiatutako tonak bidaiaren izaeraren arabera. 2010.....	83
Taula 52	Euskotrenek EAEn maneiatutako tonak. 2010.....	84
Taula 53	Euskal portuetan urtean eta batez besteko lanegun batean garraiatutako tonak. 2010.urtea	85
Taula 54	Bilboko portuan garraiatutako tonak jatorriaren arabera. Batez besteko laneguna. 2010.....	85
Taula 55	Bilboko portuan urteko eta batez besteko lanegun bateko tonak mugimenduaren tipologiaren arabera. 2010.....	86
Taula 56	Bilboko portuan garraiatutako tonak merkantzia motaren arabera. Batez besteko laneguna. 2010.....	87
Taula 57	Portuko zerbitzu zonaldera merkantzien sarbiderako edo irteerako erabilitako garraio modala. 2010.....	87
Taula 58	Pasaiaiko portuan garraiatutako tonak jatorriaren arabera. Batez besteko laneguna. 2010....	88
Taula 59	Pasaiaiko portuan urtean eta batez besteko lanegun batean garraiatutako tonak mugimendu motaren arabera. 2010.....	89
Taula 60	Pasaiaiko portuan urteko eta batez besteko lanegun bateko tonak merkantzien tipologiaren arabera. 2010.....	89
Taula 61	Pasaiaiko portuko irteera zonaldeetik sartzeko edo irteteko erabilitako garraio modala.....	90
Taula 62	Bermeoko portuan urteko eta batez besteko lanegun bateko tonak mugimendu motaren arabera. 2010.....	90

Taula 63	Bermeoko portuan urteko eta batez besteko lanegun bateko tonak zirkulazioaren izaeraren arabera. 2010.....	91
Taula 64	Bermeoko portuan urteko eta batez besteko lanegun bateko tonak merkantzien tipologiaren arabera. 2010.....	91
Taula 65	EAEEn urtean garraiatutako tonak tipologiaren eta garraio modalaren arabera. 2010	92
Taula 66	EAEEn batez besteko lanegun batean garraiatutako tonak tipologiaren eta garraio modalaren arabera. 2010.....	92
Taula 67	EAEEn garraiatutako tonak tipologiaren eta garraio modalaren arabera. 2010.....	95

GRAFIKOEN

AURKIBIDEA

Grafiko 1	Kordoi Inkestako puntuen laburpena 2011	18
Grafiko 2	Matrizeen doikuntzarako neurketa-tokien puntuak.....	26
Grafiko 3	Joan-etorriak ibilgailu arinean motaren arabera. 2011	27
Grafiko 4	EAEko barnealdeko joan-etorriak ibilgailu arinean helburuaren arabera. Batez besteko laneguna. 2011.....	29
Grafiko 5	Ibilgailu arinean burututako kanpoaldeko joan-etorri nazionalak helburuaren arabera. Batez besteko laneguna. 2011.....	31
Grafiko 6	Ibilgailu arinean kanpoaldeko joan-etorri internazionalak helburuaren arabera. Batez besteko laneguna. 2011.....	32
Grafiko 7	Ibilgailu arinean iragaitzako joan-etorriak helburuaren arabera. Batez besteko laneguna. 2011.	33
Grafiko 8	Joan-etorriak autobusez helburuaren arabera. Batez besteko laneguna. 2011.....	35
Grafiko 9	Urteko eta biztanleko hiru euskal hiriburu-tako joan-etorriak autobus urbanoz. 2011.urtea	36
Grafiko 10	EAEko joan-etorriak aireportuaren arabera. 2010.urtea	41
Grafiko 11	EAEko aireportuetako joan-etorriak tipologiaren arabera. Batez besteko laneguna. 2010.urtea	43
Grafiko 12	Irteera Hondarribiko eta Loiuko aireportuetan duten joan-etorrien arrazoia edo motiboa. 2011.urtea.	44
Grafiko 13	Irteera Hondarribiko eta Loiuko aireportuetan duten bidaiarien sarbide mota. 2011.urtea ..	45
Grafiko 14	Irteera Loiuko aireportuan duten joan-etorriak jatorrizko probintziaren arabera. 2007.urtea.	45
Grafiko 15	Irteera Loiuko aireportuan duten joan-etorriak jatorrizko probintziaren arabera.2007.urtea	46
Grafiko 16	Irteera Loiuko aireportuan duten pertsona bidaiarien jatorria. 2007.urtea.	47
Grafiko 17	Irteera Loiuko aireportua duten pertsonen jatorrizko udalerrien mapa. 2007.urtea.	47
Grafiko 18	Irteera Hondarribiko aireportuan duten pertsonen jatorria. 2007.urtea.	48
Grafiko 19	Irteera Hondarribiko aireportuan duten pertsonen jatorrizko udalerrien mapa. 2007.urtea.	48
Grafiko 20	Irteera Hondarribi eta Loiuko aireportuetan duten pertsonen jatorrizko udalerriak. 2007.urtea. Absolutuak.....	49
Grafiko 21	Pertsonen zirkulazioa Loiutik beste aireportuetara. 2007.urtea.....	50
Grafiko 22	Pertsonen zirkulazioa Hondarribitik beste aireportuetara. 2007	50
Grafiko 23	Euskotreneko lineetako joan-etorriak. Batez besteko laneguna. 2010	52
Grafiko 24	Euskotrenen burututako joan-etorriak motaren arabera. Batez besteko laneguna 2010.....	53
Grafiko 25	Herriarteko RENFE zerbitzuko joan-etorrien gorakako estazioa banaketa.....	56
Grafiko 26	Joan-etorriak FEVEn motaren arabera. 2010.....	59
Grafiko 27	Bilboko Metroko joan-etorriak tipologiaren arabera. 2010.....	60
Grafiko 28	Bilboko Metro geltoki nagusietako joan-etorriak. Batez besteko laneguna.2010.....	61
Grafiko 29	Trenbide operadoreen merkatu kuotaren banaketa. 2010.....	62
Grafiko 30	Joan-etorriak motaren arabera. 2010.....	64
Grafiko 31	2006-2010 periodoko joan-etorrien bilakaera tipologiaren arabera.	65

Grafiko 32	Joan-etorriak garraio modalaren arabera. 2010.....	66
Grafiko 33	Garraibide ezberdinen barneratze kuotaren bilakaera.....	67
Grafiko 34	EAEko barne bidaietan errepide bidez garraiatutako merkantziaren banaketa. 2010.	73
Grafiko 35	EAE barneko errepide bidezko tonak produktu motaren arabera (CNAE). Batez besteko laneguna. 2010.....	74
Grafiko 36	Kanpoaldeko bidai nazionaletan errepide bidezko tonak produktu motaren arabera. (CNAE). Batez besteko laneguna. 2010.....	77
Grafiko 37	Kanpoaldeko bidai internazionaletan errepide bidez garraiatutako tonen banaketa.	78
Grafiko 38	EAEko aireportuetako merkantzien aire bidezko garraioa. 2010.urtea	80
Grafiko 39	Trenbide operadoreen merkatu kuotaren banaketa EAEn. 2010.urtea	81
Grafiko 40	Batez besteko lanegun batean Renfek EAEko geltokietan maneiaturako merkantzia tonak. .	82
Grafiko 41	Batez besteko lanegun batean RENFEk EAEko geltokietan maneiaturako merkantzia tonak jatorri edo helmugaren arabera.....	83
Grafiko 42	Batez besteko lanegun batean FEVEk EAEko geltokietan maneiaturako merkantziak jatorri edo helmugaren arabera.	84
Grafiko 43	Bilboko portuan garraiatutako tonak eremu geografikoaren arabera.	86
Grafiko 44	Pasaiako portuko merkantzien banaketa eremu geografikoaren arabera. 2010.....	88
Grafiko 45	Pasaiako portuan maneiaturako merkantzien banaketa zerbitzu zonaldetik sartzeko edo irteteko garraio modalaren arabera.	89
Grafiko 46	EAEn garraiatutako merkantziak joan-etorriaren tipologiaren arabera. 2010.....	92
Grafiko 47	Garraiatutako merkantzien joan-etorrien tipologiaren banaketa 2006-2010	93
Grafiko 48	EAEn garraiatutako merkantziak garraio modalaren arabera. 2010.urtea.....	94
Grafiko 49	Barneratze kuotaren bilakaera garraio modalen arabera 2006-2010	95
Grafiko 50	Errepide bidezko merkantzia fluxuen banaketa tipologiaren arabera.	96

1. SARRERA

Garraioaren garapenaren eta eskariaren ezagutzak izatea funtsezkoa da bai diseinurako eta baita alor honetako instituzio ezberdinen konpetentzien garraio politiken aplikazio eraginkorrerako ere, eta zehazki, EAeko mugikortasun patroia jasangarriagoa erdiesteko. Horrelako helburu baterako ezinbestekoa da etorkizuneko beharrak, pertsonaren mugimenduarenak zein merkantziarenak, eta garraio modalek emango dieten irtenbidea aurreikustea.

Honako dokumentuak helburu gisa 2010.urtean EAEn garraio bide ezberdinek egun duten eskaria aztertzea da, pertsonena nahiz merkantzia. Ondorioz, horrek, lurralde eremu honetan buruturiko ikerketei jarraipen bat ematea suposatzen du.

Dokumentu honetan zehar 2011.urterako garraio modal mekanizatu bakoitzean batez besteko lanegun bateko zifrak aurkezten dira: errepidezkoa (autoa, autobusa eta kamioia), airezkoa, trenbidezkoa, kablezkoa eta itsasokoa.

Lan honen garapenean bi fase edo etapa ezberdindu dira:

1. Informazioaren bilketa.
2. Datuen analisia.

Lehenengo fasean, 2010.urterako (txosten honetarako erabilitako operadore bakoitzarenak) eta 2011.urteko aurreneko sei hilabetekoan (inkestak lanetako emaitzekin alderaketa egiteko) garraiatutako pertsona eta merkantzia tonen zenbatekoari dagozkien datuak bildu dira. Gainera, eremu espezifikoetako lanei heldu zaie (etxez etxeko inkesta, kordoi inkesta eta garraio terminaletako inkesta), baita administrazio kontzesionarioetako garraio sareei edo garraio publikoko zerbitzuko operadore propioei zuzendutako eskakizun espezifikoiei ere. Edizio honetan, ibilgailu pribatuko, errepidezko eta trenbidezko garraio kolektiboko, eta airezko garraio modalen fluxuez gain, kable bidezko modalaren datuak ere bildu dira (igogailua eta funikularra).

Bigarren fasean, modal ezberdinen eskariaren errealitatera ahalik eta gehien hurbiltzeko, informazioaren ustiapen eta balioespen teknikak aplikatu dira.

Ikerketa hau aurretik eginiko lanen jarraipen bat izan behar dela kontuan izanik, aurreko edizioetako terminologiaren zati handi bat mantendu da. Jarraian, txosten honetan gehien erabilitako terminoen definizioak aurkezten dira:

- ✓ Barnealdeko joan-etorriak: jatorria eta helmuga EAEn baitan kokatzen dira.

- ✓ Kanpoaldeko joan-etorriak: EA Eren eta eremu autonomiakoaren kanpoaldearen arteko edozein puntutan sortutakoak dira, bi noranzkoetako edozeinetan.
- ✓ Iragaitzako joan-etorriak: joan-etorriaren jatorria eta helmuga EA Etik kanpo kokatzen dira, baina euren ibilbidean EAE zeharkatzen dute.
- ✓ Batez besteko laneguna: urte osoko lanegun guztien batez bestekoa.

Joan-etorrien kopurua balioesteko erabilitako metodologia aurreko argitalpenetan erabilitako kalkulu prozeduraren ezberdina den kasuetan, dauden ezberdintasun metodologikoak eta lortutako emaitzetan izandako eraginak azaltzen dira.

2. METODOLOGIA

Ikerketa hau burutzeko beharrezkoa izan da hainbat informazio iturri erabili eta kontsultatzea. Alde batetik, "2011ko EAEko Mugikortasunaren Txostena" burutzeko egoiliarrei etxez etxeko inkesta burutu da non informazio hori dokumentu honetan erabili baiten, baita kordoi inkesta eta beste inkesta bat garraio terminaletan ere, zeinak jarraian deskribatuko baitiren.

Inkesta prozesu hauez gain, informazioa bilketa egin da, bai kontzesionario institutuei eta baita kasu batzuetan, 2010.urteari eta 2011ko seihilabetekoari dagozkien garraio enpresa operadore propioei ere.

2.1 EAEko egoiliarrei inkesta: laginketa diseinua eta jasotzaileen kalkulua

Egoiliarrei zuzendutako Inkestaren helburua, azterketa denbora tartean, Euskal Herriko pertsona egoiliarren mugikortasuna ezaugarritzea edo karakterizatzea da. Telefono bidezko inkesta bat da non etxearen, pertsonen eta joan-etorrien inguruko informazioa biltzen baitituen.

Inkestaren populazioa 6 urtetik gorako pertsonak osatzen dute, adingabekoen informazioa familia arduradunen bidez lortu da.

Lanegun batez besteko joan-etorrien informazioa bildu da. Bai joan-etorri motorizatuen informazioa, baita ez motorizatuenak gutxienez bost minutuko iraupenekoak direnean lan edo ikasketa arrazoiengatik burututakoak izan ezik, azken kasu hauetan joan-etorri guztiak erregistratzen baitira iraupenari erreparatu gabe.

Lan eremua 2011.urteko apirila eta ekaina bitarteko epean burutu da.

2.1.1 Laginketa diseinua

Eragiketa estatistikoetan laginak aztertu nahi den kolektiboaren ordezkariak lortzea du helburu nagusi. Horregatik kontsideratu daitezke azken balioespenenaren garrantziaren ataza eta faktore gako gisa.

- Laginketa diseinua;
- Bere unitateen hautaketa eraginkorra; eta
- Amaieran inkestatutako laginaren eta originalaren elkarrekikotasuna.

Laginketa diseinuan populazioa zehaztu behar da, bere eta lagin unitateen hautaketa metodoa, eta noski, hautatuko den laginaren tamaina.

ERREFERENTZIAZKO POPULAZIOA

Populazioaren definizio zehatza izatea ezinbestekoa da izan ere, amaieran laginketak sortutako informazioa berari jasotzen baitzaio.

Eragiketa honen azken helburua Euskal Autonomia Erkidegoko biztanleriaren mugikortasuna ezagutzea da eta bidaien populazioaren eta burututako joan-etorrien balioespena zehazten da, baita bere karakterizazioa ere.

Biztanleria, laginean ordezkatu behar den erreferentziazko populazioan bihurtzen da, burutzen dituen bidaien balioespena egiteko.

Aztergai den biztanleriarako sarbidea etxebizitza familiarren bitartez egingo da.

HAUTAKETA IRIZPIDEA

Gehien finkatutako hautaketa metodoa etapa anitzeko laginketa probabilitate-espazioarena da, zeinak barne-hartzen baitituen:

1. Populazioaren aurre estratifikazioa, aurreko erroldetako informazio eskuragarritik abiatuta, barnetik oso homogeneousak eta beraien artean heterogeneoak diren moduetan. Estratifikazio hori eremu geografiko zehaztetako ordezkari estatistikoa izatearen interesetik abiatuta ere definitu daiteke. Laginketako lehenengo fase honetan, definitutako estratu bakoitzean tamaina finkatu da populazioan estratu hauentzat dauden etxebizitza familiarren kolektiboaren arabera.
2. Helburu diren etxebizitza laginketa estratu bakoitzeko hautaketa zeinak etxebizitza estratu multzoa ordezkatzeko baituten (bigarren fasea). Hautaketa hau zozketa sistematikoaren bitartez eta ausazko abiatzarekin egin da eskuragarri dauden telefono datu baseetatik abiatuta.

Etxebizitzan dagoeneko, 6 urtetik gorako pertsona egoiliar guztiak inkestatu dira.

ESTRATU EDO ZONALDEKO FINKATZEA

Estratifikazio - zonifikazio honen helburu nagusia lagin multzoaren aurre banaketa da, modu horretan estratu bakoitzaren gutxiengo ordezkari bermatzeko, eta beraz, sortzen dituzten bidaienak. Ordezkari hau ez da lortuko EAEko biztanleriaren banaketa proportzionalarekin.

Aurreko Eragiketaren jarraipena mantentzeko helburuarekin zonifikazio gisa Eustat-en 20 Eskualdeen erlazio ofiziala erabiltzen da:

- Araba: Arabako Bailara, Arabako Lautada, Arabar Mendialdea, Arabar Errioxa, Kantauri Arabarra eta Gorbeiaiko Mendi Inguruak Araban.

- Bizkaia: Arratia- Nerbioi, Bilbo Handia, Durangaldea, Gernika- Bermeoko enkartazioak, Markina- Ondarroa eta Plentzia- Mungia Bizkaian.
- Gipuzkoa: Bidasoa Beherea, Debabarrena, Debagoiena, Donostialdea, Goierri, Tolosaldea eta Urola Kosta Gipuzkoan.

Aurreko aldian bezala, interesgarria da zonalde hauetatik lurralde bakoitzeko hiriburuak ezberdintzea, azken hauek izatez direnetik banakatu eta zonalde bat gehiago bezala esleituko dira: Vitoria-Gasteiz eta Gainontzeko Arabar Lautada; Bilbo eta Gainontzeko Bilbo Handia eta Donostia eta Gainontzeko Donostialdea.

Egungo eragiketan laginaren tamaina 4.500 inkestetan geratu da zehaztuta.

Hurrengo taula 4.500 etxebizitzetan aurreikusitako laginketaren tamainaren banaketa azaltzen da, "espero den laginketa akats teorikoaren" informazioa barne hartuz.

Taula 1 2011ko Euskal Herriko Mugikortasunaren Etxebizitza Inkesta laginketa tamainaren banaketa.

ESKUALDEAK/LURRALDEAK	ERREFERENTZIAZKO POPULAZIOA		ETXEBIZITZEN FINKATZEA	AKATS TEORIKOA
	ETXEBIZITZAK 2009	BIZTANLERIA 2009		
01.- Arabako Lautada	4.366	5.654	104	%9,8
02a.- Vitoria-Gasteiz	99.351	232.020	320	%5,6
02b.- Gainontzeko Arabar Lautada	8.491	15.351	104	%9,8
03.- Arabar Mendialdea	2.640	3.172	104	%9,8
12.- Arabar Errioxa	8.210	11.515	104	%9,8
16. Kantauri Arabarra	15.238	33.834	136	%8,6
15.- Gorbeia Mendi Inguruak	4.275	8.240	104	%9,8
04.- Arratia- Nerbioi	11.430	22.774	120	%9,1
06a.- Bilbo	154.541	352.719	400	%5,0
06b.- Gainontzeko Bilbo Handia	221.553	518.676	480	%4,6
10.- Durangaldea	41.699	95.816	224	%6,7
11.- Enkartazioak	14.794	30.882	136	%8,6
13.- Gernika- Bermeo	23.090	45.336	168	%7,7
17.- Markina- Ondarroa	13.513	26.688	128	%8,8
18.- Plentzia- Mungia	27.518	51.833	184	%7,4
05.- Bidasoa Beherea	33.801	76.465	200	%7,1
07.- Debabarrena	26.689	54.347	184	%7,4
08.- Debagoiena	26.614	61.231	184	%7,4
09a.- Donostia	83.772	181.760	296	%5,8
09b.- Gainontzeko Donostialdea	59.957	137.032	264	%6,2
14.- Goierri	30.901	66.257	192	%7,2
19.- Tolosaldea	21.368	46.045	160	%7,9
20.- Urola Kosta	35.665	70.407	208	%6,9
GUZTIRA	969.476	2.148.054	4.504	%1,5
01.- ARABA	142.571	309.786	976	%3,2
20.- GIPUZKOA	318.767	693.544	1.688	%2,4
48.- BIZKAIA	508.138	1.144.724	1.840	%2,3

Iturria: INE

2.1.2 Jasotzaileen kalkulua

Euskal Herriko Egoiliarrei zuzendutako Inkestari dagozkion jasotzaileen kalkulua bi faseetan garatu dira:

1. Norbanako eta etxeetako hasierako jasotzaileak

- Etxebizitzako jasotzaileak.- Bere erabilera unitate familiarretako aldagaietan bildutako informazioaren hedapenera mugatzen da. Bere sorkuntzarako erreferentzia gisa, laginketa diseinuan erabilitako geodibisio bakoitzerako 2009ko abenduaren 31ra arte zeuden etxebizitza Populazioa hartu da.
- Jasotzaile indibidualak.- Unitate familiarreko kide bakoitzarentzat kalkulatuak. Biderkatzaile honek 2009ko abenduaren 31a arte EAEko 6 urtetik gorako biztanleria hartzen du erreferentzia gisa, eta estratifikazio aldagai gisa Eskualde bakoitzean adina hamaboskari taldeetan eta norbanakoaren sexua hartzen ditu.

2. Garraio jasotzaileak zeinak aurrekoen zuzentzaile gisa kalkulatu baitiren behatutako garraio datuak oinarri hartuz.

Jasotzaileetako datuek batez besteko lanegun baten egoera erreproduzitzen dute.

2.2 Kordoi inkesta: Laginketa diseinua eta jasotzaileen kalkulua

Kordoi inkestaren helburua fluxu kopuruekin erlazionatutako informazioa eskuratzea da zeina denboraldi berean egoiliarrei burututako inkestetan urria izan daitekeen, batez ere, Euskal Herriko kanpoaldeko mugikortasunarekin erlazionatua dagoena. Hori dela eta, kordoi inkesta:

- Telefono inkestaren osagarri gisa balio du Euskal Herri barnealdeko errepide bidezko pertsonen mugikortasunarekin erlazionatuz.
- Euskal Herritik zehar, errepidez, pertsonen eta merkantzien kanpoaldeko eta igarotze aldiko mugikortasunaren inguruko informazioa ematen du.

Horretarako, hainbat kordoi diseinatu dira, Autonomi Erkidegoaren kanpoaldeko kordoi bat, mugakideak diren lurraldeekin burututako joan-etorriak biltzeko, kanpoaldetik Euskal Herrira egindakoetan arreta berezia jarriz, eta barnealdeko kordoi bat, igarobide nagusietan probintzien arteko fluxu detektatzeko. Aldi berean, bi norabideetan 16 orduz ibilgailuak neurtu dira (modu honetan banatuta: autoak eta motozikletak, furgonetak, kamioiak eta autobusak).

Datu bilketaren kanpaina 2011ko maiatza eta ekaina hilabeteetan burutu zen, hain zuzen, zerbitzugune eta bidesari puntuetan.

2.2.1 Datu bilketaren kanpaina

Hurrengo taulan eta planoan 2011ko lan Eremuko kanpainen Kordoi inkestan erabilitako puntuak aurkezten dira:

- Kodea. Puntu guztiekiko korrelatiboa da.
- Ordena. Kordoi Inkesta Puntuetarako korrelatibo bat da.
- Errepidea. Puntua aurkitzen den Ibilbide kodea.
- Oharrak. Puntu bakoitzerako iruzkin esanguratsuenak.
- Aipatutako puntu guztietan ibilgailu arinei Jatorri / Helmuga inkestak burutu zaizkie. Ibilgailu astunak, aldiz, gorri aipatutako puntuetan soilik izan dira elkarrizketatuak.

Hau horrela da, izan ere, kordoi inkestako helburuak kanpoaldeko eta igarobideetako zirkulazioa identifikatzea eta ezaugarritzea direlako, baita probintzien arteko zirkulazioa egiaztatzeko balio izateko ere, Etxebizitza Inkestan eskuratuak.

Pisu astuneko eta arineko ibilgailuetan erabilitako kantitate eta kalitate informazioak oso ezberdinak dira:

Pisu arineko ibilgailuetan 2006, 2001 eta 1996 urteetako eremu lanetan bildutakoaz gain, ez da erabiltzen informazio gehigarrik.

Ibilgailu astunen kasuean Errepidezko Merkantzia Garraioaren Inkesta Iraunkorra (EMGII) erabiltzen da, zeina kanpoaldeko mugimenduak ezaugarritzeko base gisa erabiltzen baiten (muga izan ezik). Igarobideetako zirkulazioentzat, base gisa EMGII hartzen da eta kordioan hautatutako puntuekin igarobideko erlazioak aztertzen dira.

Modu honetan, ibilgailu arinen kasuan kordoi luzeago bat planteatu da, eta ibilgailu astunei puntu gutxi batzuetan bildu zaizkie inkestak, zeinak iragaitzako eta mugan burututako zirkulazioak zehazteko nahikoak baitiren, horrela puntu hauetan laginketa kopuru altuago bat izatea ahalbidetuz. Hautatutako puntuak 1 puntua, 6 puntua, 8 puntua, 9 puntua eta 34 puntua izan dira.

Gainera, kamioei zuzendutako inkestako hasierako puntuetan, zeinak igarobide fluxuak eta mugako mugimenduak zehazteko oinarritzakoak baitiren, lan eremua beste lau puntuetan zabaldu da. Lau puntu gehigarriak dira: 7 puntua, 10 puntua, 13 puntua eta 14 puntua. Inkesta hauek, inkesta guneetan beharrezko langileak aurkitzen zirelako burutu dira, eta pisu arineko ibilgailuak ez zeuden denbora tarteak pisu astuneko ibilgailuak inkestatzeko erabili dira. Inkesta hauek azken emaitza aberasten dute.

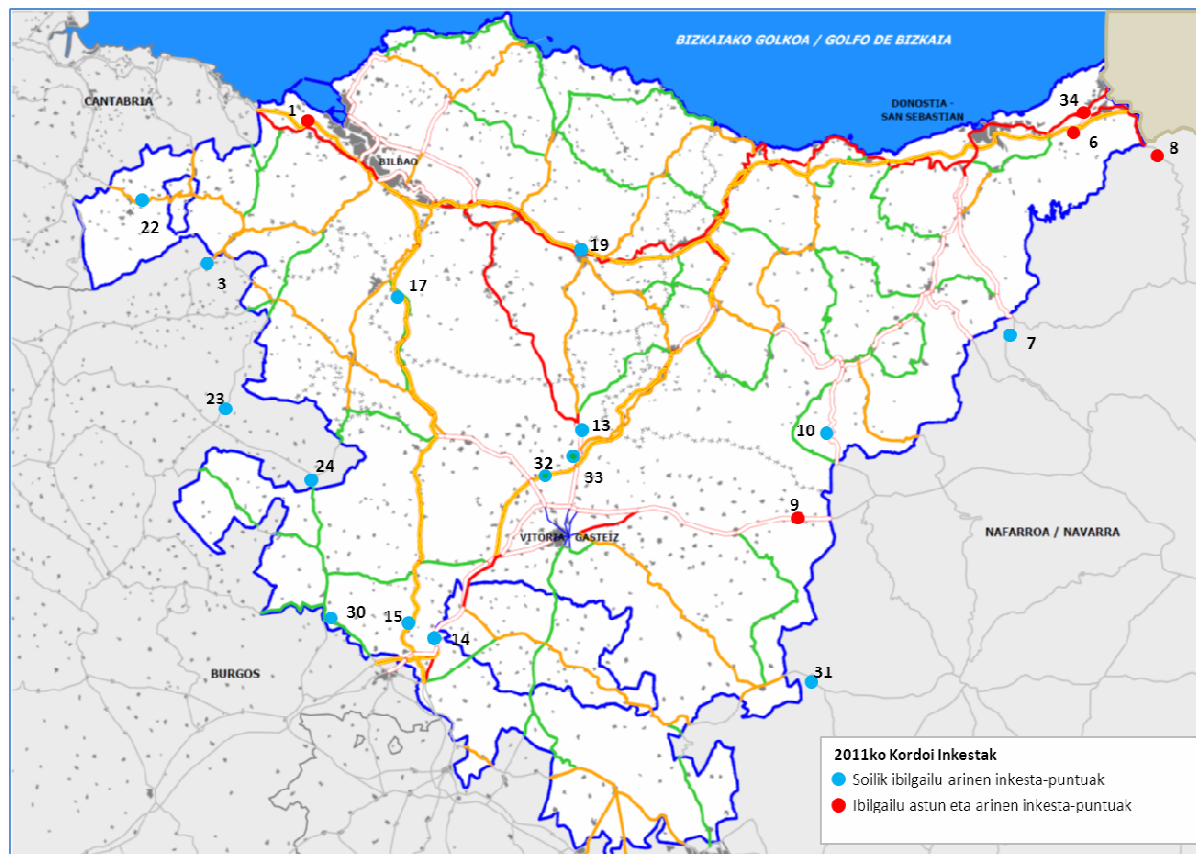

Taula 2 2011ko inkesta puntuen laburpena

KOD.	ORDENA	ERREPIDEA	KOKAPENA	OHARRAK
1	1	A-8	UGALDEBIETA Z.G.	Santurtziko zerbitzugunea
3	2	BI-636	SAN MIGUEL G.Z.	El Berrón gasolindegia
6	3	A-8	IRUNGO BIDESARIA	AP-8 Autobideko bidesaria
7	4	A-15	PAGOZELAI	Zerbitzugunea
8	5	N-121	BERA	Urbicain gasolindegia / Zaisa Irun
9	6	A-1	OLAONA	Olaona gasolindegia
10	7	A-1	ALTSASU	Altsasu gasolindegia
13	8	N-240	LUKO	Luko gasolindegia
14	9	A-1	IRUÑA OKA	San Prudenziogasolindegia
15	10	AP-68	IGAY	Igayko zerbitzugunea
17	11	AP-68	ARETA BIDESARIA	AP-68 Autobideko bidesaria
19	12	A-8	AMOREBIETA Z.G.	Amorebietako zerbitzugunea
22	13	BI-630	AMBASAGUAS	Matienzo gasolindegia
23	14	A-2602	QUINCOCES	Quincoces gasolindegia
24	15	A-2625	BERBERANA	Ferrera Barquín gasolindegia
30	16	A-2622	SOBRON	La Pilastra gasolindegia
31	17	NA-132	ACEDO	Mendaza gasolindegia
32	18	AP-1	ETXEBARRI ARDATZA	AP-1 Autobideko bidesaria
33	19	AP-1	LUKO ALBOKOA	AP-1 Autobideko bidesaria
34	20	N-I	IRUN	Jaizkibel gasolindegia

Iturria: Elaborazio propioa

Grafiko 1 Kordoi Inkestako puntuen laburpena 2011

Taula 3 Kordoi Inkestako puntuen lagina 2011

KODEA	PUNTUA	ARINAK	ASTUNAK
1	A-8 UGALDEBIETA Z.G.	2.394	532
3	C-6318 SAN MIGUEL (EL CRUCERO) Z.G.	604	
6	A-8 IRUNGO ARDATZ-BIDESARIA	4.338	1.746
7	A-15 PAGOZELAI	998	88
8	N-121 BERA	534	814
9	A-1 OLAONA	1.564	522
10	A-1 ALTSASUA	776	816
13	N-240 LUKO	866	270
14	A-1 IRUÑA OKA	1.350	660
15	AP-68 IGAY	1.162	
17	AP-68 ARETA ARDATZ-BIDESARIA	4.066	
19	A-8 AMOREBIETA Z.G.	1.798	
22	BI-630 AMBASAGUAS	342	
23	A-2602 QUINCOCES	206	
24	A-2625 BERBERANA	208	
30	A-2622 SOBRON	208	
31	N-132 ACEDO	154	
32	AP-1 ETXEBARRI ARDATZA	1.014	
33	AP-1 LUKO ALBOKOA	1.072	
34	N-1 IRUN	1.484	64

Iturria: Elaborazioa propioa

2.2.2 Jasotzaileen kalkulua

Jasotzaileen kalkulua hiru faseetan garatu da:

- 1.FASEA: Hedapen faktoreen kalkulua pisu arineko eta astuneko ibilgailuen edukieratik abiatuta.
- 2.FASEA: Kontabilitate bikoitzeko zuzenketa pisu arineko eta astuneko ibilgailuentzat.
- 3.FASEA: 2.FASEAN lortutako matrizeen karga ibilgailu arinentzat egokitutako zirkulazioaren ereduari eta behatutako zirkulazio zuzenketei.

Edukieretatik lortutako jasotzaileak aplikatuz, batez besteko lanegun bateko datuak hartzeko puntu bakoitzeko Jatorri- Helmuga matrizeak eskuratzen dira (1.FASEA).

Edukieretatik lortutako jasotzaileak eta kontabilitate bikoitzeko ezabapen faktoreak (2.FASEA) puntuko behatutako zirkulazio zuzenketekin batera aplikatuz, batez besteko lanegun bateko Ikerketa alorreko (3.FASEA) Jatorri- Helmuga matrizeak lortzen dira.

2.3 Terminaletako inkesta: laginketa diseinua eta jasotzaileen kalkulua

Garraio Terminaletan inkesta burutzearen helburua, lanegun batean jatorria Euskal Herrian duten ibilbide erdi eta luzeko garraio kolektiboan burututako mugimenduaren ezagutza zehatzagoa izatea da.

Lanegun batean Euskal Herrian garraio kolektiboan sortutako fluxuak ezaugarritzeko, hiru euskal hiriburuetakoko garraio kolektiboetako terminaletan inkestak burutu dira (autobusa, trena eta hegazkina).

Inkestatu diren zerbitzuak hurrengo tauletan nabarmentzen direnak dira. Inkestak 2011ko maiatza eta ekaineko hilabeteetan burutu dira, hain zuzen, lanegun batean eta eguneko ordutegian (06:00etatik 22:00tara).

2.3.1 Datu bilketaren kanpaina

Inkestak hiru euskal hiriburuetakoko garraio publikoko terminaletan burutu dira, eta Bilboko eta Hondarribiko aireportuetan, izan ere, Vitoria-Gasteizko aireportuan hegaldi komertzialen pisua ez baita oso esanguratsua.

Taula 4 Autobusetako terminaletan burututako inkestak 2011

GEL*	IBILBIDEA	INKESTAK
BILBO	ALGECIRAS	7
	ALICANTE	13
	BADAJEZ	6
	BARTZELONA	28
	BURGOS	25
	CARTAGENA	3
	DONOSTIA- BAIONA	11
	XIXON	57
	HENDAIA	49
	LEON	3
	LOGROÑO	33
	MADRIL	82
	EUROPA IPARRALDEA	1
	IRUÑA	34
	PONTEVEDRA	10
	SANTANDER	76
	SANTIAGO DE COMPOSTELA	11
TARIFA	4	
ZARAGOZA	39	
DONOSTIA	ALICANTE	14
	BARTZELONA	39
	IZARRA - LOGROÑO	18
	HENDAIA- BAIONA- BIARRITZ	5
	MADRIL	60
	IRUÑA	63
	IRUÑA- ZARAGOZA	28
	SALAMANCA- BADAJOZ	2
	SANTANDER	19
	SANTANDER- XIXON	28
	VITORIA/GASTEIZ- BURGOS	6
VITORIA- GASTEIZ	BARTZELONA	11
	BURGOS	10
	BURGOS- MADRIL	26
	BURGOS- MADRIL- PORTUGAL	9
	LEON- SALAMANCA	6
	LOGROÑO	34
	MADRIL	27
	EUROPA IPARRALDEA	2
	IRUÑA	56
	SANTANDER	15
	SANTANDER- GIJON	4
	SANTIAGO DE COMPOSTELA	6
ZARAGOZA	28	

*GEL: Geltokia

Iturria: Elaborazio propioa

Taula 5 Tren geltokiei burututako inkestak 2011

GEL*	TREN MOTA	IBILBIDEA	INKESTA
BILBO Abando	ALVIA	BARTZELONA SANTS	50
	ALVIA	MADRIL	47
	ARCO	A CORUÑA- VIGO	17
	EGUNEZKOA	SALAMANCA	25
	FEVE	LEON	21
	FEVE	SANTANDER	53
DONOSTIA	ALVIA	BARTZELONA SANTS	54
	ALVIA	MADRIL	55
	ARCO	A CORUÑA- VIGO	18
	EGUNEZKOA	SALAMANCA	15
	TRENHOTEL	LISBOA	14
VITORIA- GASTEIZ	ALVIA	A CORUÑA	16
	ALVIA	BARTZELONA SANTS	18
	ALVIA	HENDAIA	4
	ALVIA	MADRIL	46
	ARCO	A CORUÑA	20
	ARCO	HENDAIA	3
	EGUNEZKOA	HENDAIA	5
	EGUNEZKOA	SALAMANCA	11
	MD	MADRIL	25
	MD	MIRANDA DE EBRO	12
	EXPRESS E.	MIRANDA DE EBRO	37
	EXPRESS E.	IRUÑA	44
	HOTEL-TRENA	PARIS	1

Iturria: Elaborazioa propioa

Taula 6 Aireportuei burututako inkestak 2011

AIREPORTU IRTEERA	AIREPORTU HELMUGA	INKESTAK
BILBO	MADRIL	78
	BARTZELONA	35
	PALMA DE MALLORCA	33
	FRANKFURT	16
	MUNICH	27
	MALAGA	9
	SEVILLA	19
	PARIS	17
	LONDRES	9
	TENERIFE HEGOALDEA	7
	BRUSELAS	15
	VALENTZIA	16
	TENERIFE NORD	8
	ALICANTE	4
	SANTIAGO DE COMPOSTELA	19
	MILAN	4
	LISBOA	4
	STUTTGART	2
	VIGO	9
	A CORUÑA	6
DONOSTIA	MADRIL	75
	BARTZELONA	19
	BRUSELA	4

2.3.2 Jasotzaileen kalkulua

Inkesta honetako datuak batez besteko lanegun bateko datu kopuruari jaso zaizkio, hain zuzen, Euskal Herrian sortzen diren ibilbide erdi eta luzeko bidaiariena, inkestatutako zerbitzuei dagozkienak.

Garraio terminaletako joan-etorrien kopuruak, aireportuen eta trenbide terminalen kasuan operadoreen bitartez eskuratu dira (FEVE izan ezik) eta autobus terminalen eta FEVE zerbitzuen kasuan inkestatutako zerbitzuetan burututako edukieraren bitartez.

Inkesta honetako emaitzak eta bere jasotzaileak batez besteko lanegun bati dagozkie.

2.4 Operadoreen informazioaren laburpena

Inkesta prozesuez gain, EAEn lan egiten duten pertsonen eta merkantzien garraio operadoreei eta lineen ustiapena egiten duten administrazio publikoko kontzesionarioei informazio eskariak egin zaizkie.

Bi kasuetan 2010.urterako datu guztiak eskatu ziren, zeinak txosten honetan aurkezten direnak baitiren, eta bestalde, 2011ko aurreneko seihilekoari dagozkien datuak, inkesta prozesuetan lortutako emaitzen eta datu errealen arteko alderaketa egiteko.

Pertsonen garraioari dagokionez trenbide, aireportu eta kableko operadoreei eta errepide bidezko pertsonen garraio enpresei, zerbitzu urbano, herriarteko zein EAE kanpokoei, datuen eskaria egin zaie.

Eskatutako informazioa erraztu duten trenbide operadoreak, pertsonen nahiz merkantzien garraioari buruzkoa, honakoak izan dira: Euskotren, Euskotran, FEVE, Renfe eta Bilboko Metroa.

EAEko aireportuetan maneiaturako pertsonen eta merkantzien zenbatekoa AENAK eskatua izan da, zeinak gainera 2010.urtean honako ikerketak argitaratu baitituen: "Bilboko Aireportua. Inkesten Emaitzen Urteko Txostena. 2007" eta "Donostiako Aireportua. Inkesten Emaitzen Txostena. Maiatzeko astea 2007" biak txosten honen gauzatzean erabiliak.

Kable bidezko instalazioetako pertsona erabiltzaileen kopuruari dagozkion datuak (igogailuak eta funikularrak) Oteus beretik lortu dira.

Konplexutasun handiagoa errepide bidezko garraio erregularreko operadoreen informazioa lortzerakoan izan da, batez ere, ibilbide luzeko lineei dagokienez, hau da, jatorria edo helmuga EAetik kanpo aurkitzen direnena. Garraio urbanoko lineei dagokienez, hiru hiriburuetan bertako operadoreei eskatu zaizkie datuak (Dbus, Tuvisa, y Bilbobus). Herriarteko garraio lineetako bidaiarien informazioa zuzenean administrazio kontzesionarioen bitartez lortu da

(Gipuzkoako Aldundia, Arabako Aldundia eta Bizkaiko Garraio Partzuergoa). Ibilbide luzeko lineen kasuan, informazioa administrazio kontzesionarioak diren EAEko Aldundi propioak diren kasuetan eta mugakideak diren komunitatetan lortu da soilik, halaber, ez da izan posible lineen administrazio kontzesioa Sustapen Ministerioari egokitzen zaizkion lineen pertsona erabiltzaileen zenbatekoaren datua lortzea. Informazio urritasun honek atal hau osatzeko Etxebizitzako Inkesta eta garraio terminalerako Inkesta erabiltzera eramán du.

Lehen aipatutako operadoreez gain (Aena, Euskotren, RENFE y FEVE) merkantzien informazioari dagokionez, fluxu honen datuak Bermeoko, Bilboko eta Pasaiako Portu Aginteen bidez lortu dira.

Azkenik, errepide bidezko merkantzien garraiori dagokionez, bi informazio iturri erabili dira. Alde batetik, 2010ean Sustapen Ministerioak elaboratutako Errepidezko Merkantzia Garraioaren Inkesta Iraunkorra (EMGII). Eta bestalde, 2011ko merkantzien kordoi Inkesta, ikerketa honetarako burutua.

3. PERTSONEN GARRAIOA

3.1 Pertsonen errepide bidezko garraioa. Metodologia

2011n batez besteko lanegun batean EAEn ibilgailu arinean desplazatzen diren pertsonen eskaria kalkulatu da.

Horretarako, bi iturrietatik datozen informazioak erabili dira:

- EAEko egoiliarrei burututako Etxebizitza Inkesta (EEI) non EAEko egoiliarrek Erkidegoaren baitan zein kanpoaldean ibilgailu pribatuz burututako joan-etorrien zehaztapena egiten baiten.
- 2011ko ibilgailu arinen kordoi Inkesta. Kordoi Inkestan autoz jatorria edota helmuga Erkidegoan eta iragaitzan duten EAEko egoiliarren eta ez egoiliarren bidaiak biltzen dira, bi informazio iturriekin autoz burututako mugikortasun matrize bat eraiki da, zeinak barnealdeko nahiz kanpoaldeko eta iragaitzako bidaiak biltzen baitituen.

Autoz burututako mugikortasun matrizearekin elaborazioan erabili den informazioaren jatorria hurrengo taulan agertzen dena da:

Taula 7 Erabilitako informazio iturriak

Jatorria	Helmuga		
	EAE	GAINONTZEKO ESPAINIA	EUROPA
EAE	EEI+Kordoi	Kordoa	Kordoa
Gainontzeko Espainia	Kordoa	Kordoa	Kordoa
Europa	Kordoa	Kordoa	Kordoa

Barnealdekoak
Kanpoaldekoak
Igarobidetakoak

Autoz EAEn barnean burutzen diren bidaiak EEI-ren bitartez eskuratu dira, izan ere, kordoi inkestak egoiliarren eta ez egoiliarren mugikortasunaren inguruko informazio osatuago, zehatzago eta fidagarriagoa ematen baitu. Hala ere, kordoi inkestatik EAEko egoiliarrak ez diren pertsonen barnealdeko joan-etorriak gehitu dira. Kanpoaldeko eta iragaitzetako bidaien inguruko informazio zati bat kordoi inkestatik lortu da, EEI-k ez baititu EAEko egoiliarrak ez diren pertsonen bidaiak barne hartzen.

Behin, autoz burututako mugikortasun matrizea elaboratu ostean, EAEko errepideetan neurtutako zirkulazio errealen doitzeak egin dira. Doitze hau egiteko, EAEko Garraio Modeloa erabili da (EGM) helburu horren elaboraziorako, garraio sareen oreka simulazioko VISUM¹ softwarea euskarri izanik.

Hurrengo planoan mugikortasun matritzetik eta behatutako zirkulaziotik datozen emaitzen doikuntza egiteko garaian kontsideratu diren neurketa-tokiak agertzen dira.

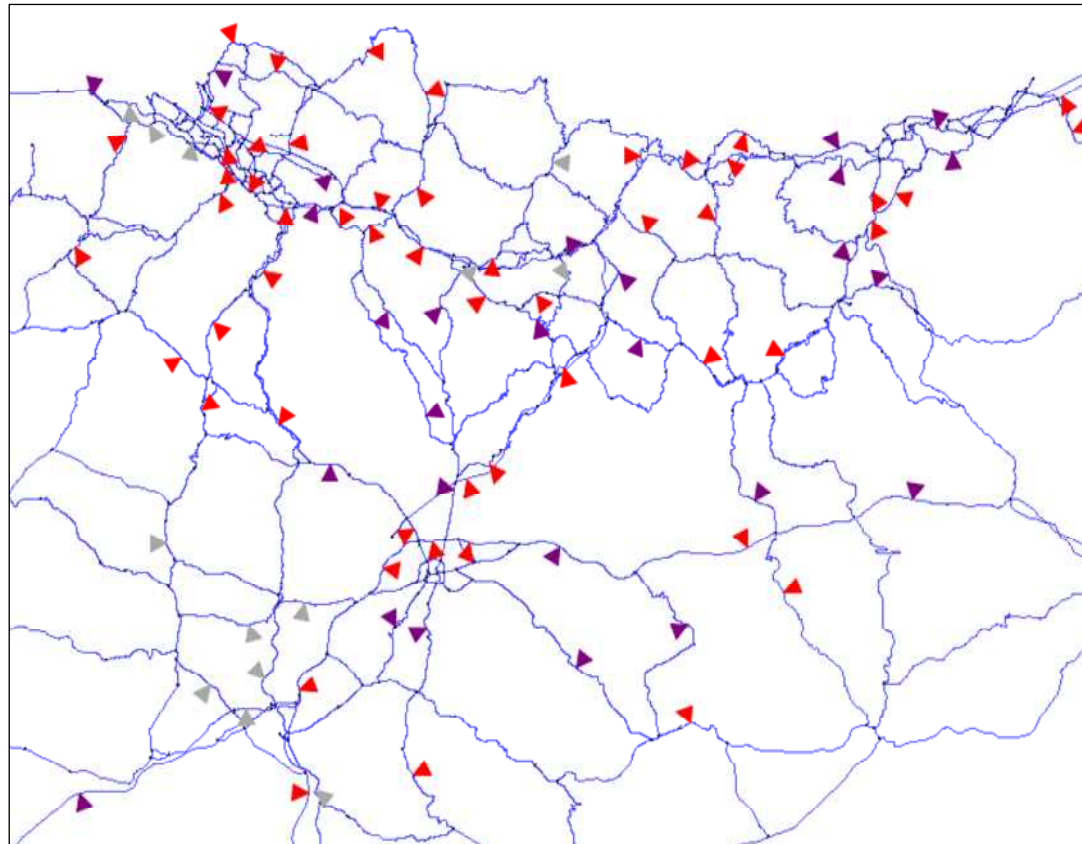
Prozesu honetako matrize doitzalea hurrengo sailetan aurkezten diren emaitzak lortzeko erabili da.

Ikerketa honetan erabili den metodologia 2006ko ikerketan erabilitakoaren antzekoa da. Halaber, badira Kordoi Inkestako puntuen kokapenetik eratorritako hainbat ezberdintasun. Gertaera honek EAEko kanpoaldeko eta iragaitzetako joan-etorrien emaitzetan eraldatzeren bat ekar dezake.

¹ Lic. PTV Vision. Alemania. 2007

Grafiko 2 Matrizeen doikuntzarako neurketa-tokiak puntuak.

3.1.1 Pertsonen garraioa ibilgailu arinean

Jarraian aurkezten diren datuak 2011n burututako etxebizitza inkestatik eta errepideko kordoi inkestatik lortu dira, eta batez besteko lanegun bateko baloreei egiten die erreferentzia.

3.1.1.1 Joan-etorriak ibilgailu arinetan

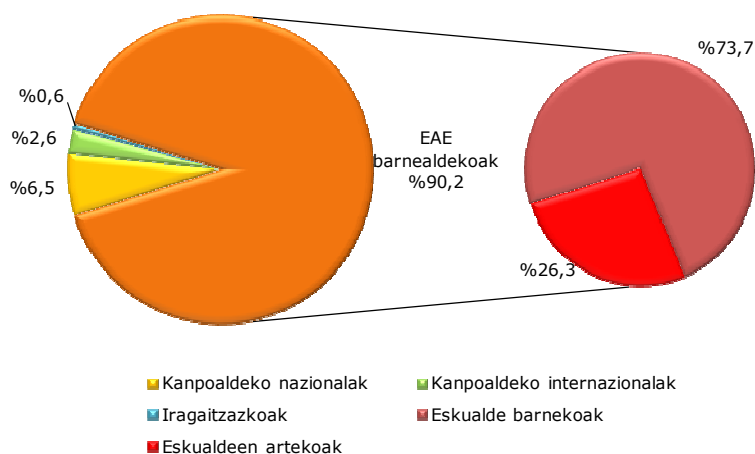
2011.urtean batez besteko lanegun batean EAEn guztira 2.415.000 pertsona desplazatu ziren ibilgailu arinetan (autoa, taxia eta motozikletak). Kopuru honek 2006ko datuen aldean %4,2ko murrizketa nabaritu du. Joan-etorri hauen gehiengoa EAeko barnealdekoak dira (%90,2), eskualde barnekoen kopurua eskualdeen artekoa baino handiagoa izanik. Kanpoaldeko bidaiak, jatorri edo helmuga EAE kanpoan dutela, %9,1 ordezkatzen dute. Geratzen den %0,6 jatorria eta helmuga EAetik kanpo kokatutako iragaitzazko joan-etorriei dagokie.

Taula 8 Joan-etorriak ibilgailu arinean motaren arabera. Laneguna 2011.

		BATEZ BESTEKO LANEGUNEKO JOAN- ETORRIAK	% GUZTITIK	% ZATIA
EAeko barnealdekoak	Eskualde barnekoa	1.605.172	%66,5	%73,7
	Eskualdeen artekoa	574.113	%23,8	%26,3
	Guztira barnealdekoak	2.179.286	%90,2	%100,0
EAeko kanpoaldekoak	Nazionalak	157.598	%6,5	%71,6
	Internazionalak	62.443	%2,6	%28,4
	Guztira kanpoaldekoak	220.042	%9,1	%100,0
Iragaitzazkoak		15.673	%0,6	%100,0
GUZTIRA		2.415.000	%100,0	

Iturria: Etxebizitza inkesta eta Kordoi Inkesta 2011.

Grafiko 3 Joan-etorriak ibilgailu arinean motaren arabera. 2011

Iturria: Etxebizitza inkesta eta Kordoi Inkesta 2011.

Ibilgailu arinetako pertsonen %82,1 gidariak dira eta gelditzen den %17,9 laguntzaileak. Ikusten da distantzia zenbat eta luzeago izan orduan eta laguntzaile gehiago joaten direla, eta alderantziz. Barnealdeko joan-etorrietan bidaiarien %84,1 gidariak dira eta laguntzaileak %15,9, halaber, kanpoaldeko joan-etorri internazionalatan parekatu egiten dira, %55,62 gidariena izanik eta %44,4 laguntzaileena.

Taula 9 Pertsona bidaiarien banaketa gidari edo laguntzaileak direnaren arabera.

	Ibilgailu arina pertsona gidaria	Ibilgailua arina pertsona laguntzailea	GUZTIRA
Barnealdekoak	%84,1	%15,9	%100,0
Kanpoaldeko nazionalak	%66,9	%33,1	%100,0
Kanpoaldeko internazionalak	%55,6	%44,4	%100,0
Iragaitzakoak	%51,2	%48,8	%100,0
GUZTIRA	%82,1	%17,9	%100,0

Iturria: Etxebizitza Inkesta – soilik pertsona gidari laguntzaileen eta auto gidarien datuak daude, ez da biltzen taxi edo motozikletako daturik- eta ibilgailu arinen kordoi Inkesta.

3.1.1.2 Barnealdeko joan-etorriak

2011ko batez besteko lanegun batean EAEn ibilgailu arinean guztira 2.179.286 barnealdeko joan-etorri burutzen dira. Zifra honek 2006ko datuekin alderatuz %2,7ko beherakada txiki bat izan du.

EAEko barnealdeko joan-etorrien %92,3 probintzien barnekoak dira, hau da, jatorria eta helmuga probintzia beraren baitan aurkitzen dira, eta hiru lurralde historikoen fluxuei soilik geratzen den %7,7a dagokie.

Bizkaira egiten diren barnealdeko joan-etorriek EAEko barnealdeko bidai guztietatik %44,2a suposatzen dute. Gipuzkoako barnealdekoak %35,5 ordezkatzuten dute eta Arabakoak %12,6. Probintzia ezberdinen arteko bidaiak pisu gutxiagoa dute, eta horietako inork ez du eskuratzen %2 baino portzentaje altuagorik.

Taula 10 EAera ibilgailu arinean egindako barnealdeko joan-etorriak. Batez besteko laneguna. 2011

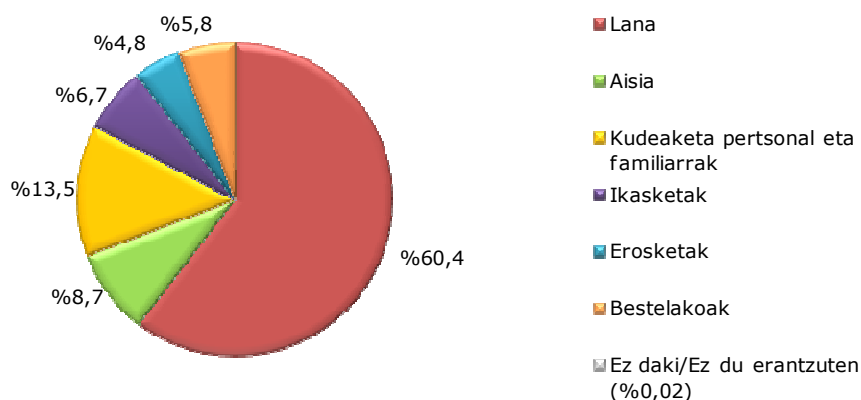
JATORRIA	HELMUGA			
	Araba	Bizkaia	Gipuzkoa	Guztira
Araba	274.340	32.250	16.095	322.685
Bizkaia	31.310	962.764	35.687	1.029.762
Gipuzkoa	16.770	35.732	774.337	826.839
Guztira	322.420	1.030.746	826.119	2.179.286

JATORRIA	HELMUGA			
	Araba	Bizkaia	Gipuzkoa	Guztira
Araba	%12,6	%1,5	%0,7	%14,8
Bizkaia	%1,4	%44,2	%1,6	%47,3
Gipuzkoa	%0,8	%1,6	%35,5	%37,9
Guztira	%14,8	%47,3	%37,9	%100,0

Iturria: Etxebizitza inkesta eta Kordoi Inkesta 2011.

Arrazoi edo motiboei dagokienez, lana da ibilgailu arinean EAeko barnealdeko joan-etorrien sortzaile nagusia (%60,4), jarraian kudeaketa pertsonal eta familiarrak daude (%13,5) eta gero, aisiarekin erlazionatuak dauden jarduerak (%8,7).

Grafiko 4 EAeko barnealdeko joan-etorriak ibilgailu arinean helburuaren² arabera. Batez besteko laneguna. 2011

Iturria: Etxebizitza inkesta eta Kordoi Inkesta 2011.

² *Lana:* lan kontuengatik eta ohiko lanagatik burututako joan-etorriak barne hartzen ditu.

Aisia: zehazki aisiari zuzendutako jarduerengatik burututako joan-etorriak barne hartzen ditu baita kulturari eta kirolari zuzendutakoak ere.

Kudeaketa pertsonal eta familiarrak: beste pertsoneri laguntzeko edo horiek zaintzeko jarduerak barne hartzen ditu baita kudeaketa pertsonalak burutzea eta izaera familiarra dutenak ere.

Erosketa: izaera pertsonaleko nahiz familiarreko erosketengatik burututako joan-etorriak barne hartzen ditu.

3.1.1.3 Kanpoaldeko joan-etorri nazionalak

2011n, batez besteko lanegun batean, EA Eren eta Espainiako gainontzeko Autonomi Erkidegoen artean guztira 157.598 joan-etorri burutzen dira. Kopuru honek 2006ko datuekin alderatuz %20,6ko beherakada bat suposatzen du. Murrizketa hau, neurri batean, Kordoi Inkestako puntuen konfigurazio berriari eta 2006-2010ko epealdian Euskal Herriko kanpoaldeko kordoietakoko puntu batzuetan, Igay-en AP-68an kasu, EBZ (Eguneko Batez besteko Zirkulazio-intentsitatea) gutxiagoren erregistroari zori zaio.

Mugakideak diren probintziak dira joan-etorrien gehiengoa biltzen dutenak (%83,6), eta modu berezian, Kantabria (%33,5) eta Nafarroa (%26,2). EA Erekin mugakideak ez diren lurralde geografikoetan, kopuru handienak Ebroko Bailarari³ (%3,9) eta Madrili (%3,8) dagozkie.

Nabarmentzekoa da lurraldeen arteko barnealdeko joan-etorriak burutzen dituzten pertsonen kopuruaren (167.844) eta EAE eta mugakideak⁴ diren probintzien artean burututako joan-etorrien arteko diferentzi txikia (131.734), zeinak agerian uzten baituen aldameneko lurraldeekin dauden lotura ekonomiko eta sozial indartsuak.

Bizkaia da bidai nazional gehienak burutzen dituen probintzia, joan-etorri hauen erdiak bilduz (%50,6), jarraian Gipuzkoa eta Araba %25, hurrenez hurren.

Taula 11 Ibilgailu arinean burututako kanpoaldeko joan-etorri nazionalak. Batez besteko laneguna. 2011⁵

TESTUINGURUA	EREMUA	ARABA	BIZKAIA	GIPUZKOA	GUZTIRA
Mugakideak	Kantabria	1.542	49.669	1.632	52.843
	Nafarroa	9.373	5.121	26.789	41.283
	Burgos	14.286	12.502	1.617	28.405
	Errioxa	4.918	2.567	1.717	9.202
	<i>Guztira mugakideak</i>	30.120	69.859	31.756	131.734
Ez mugakide esanguratsuak	Ebroko bailara	1.568	2.222	2.323	6.113
	Madril	2.081	2.536	1.384	6.000
	Meseta	2.920	1.113	1.145	5.178
	Asturias	348	2.501	526	3.375
	<i>Guztira Ez mugakide esanguratsuak</i>	6.917	8.373	5.377	20.667
Gainontzekoak	Gainontzeko Espainia	524	745	1.377	2.645
	Levante	441	477	647	1.565
	Galizia	473	246	268	987
	<i>Gainontzekoak</i>	1.438	1.469	2.292	5.198
	GUZTIRA	38.474	79.700	39.425	157.598

Iturria: Kordoi Inkesta.

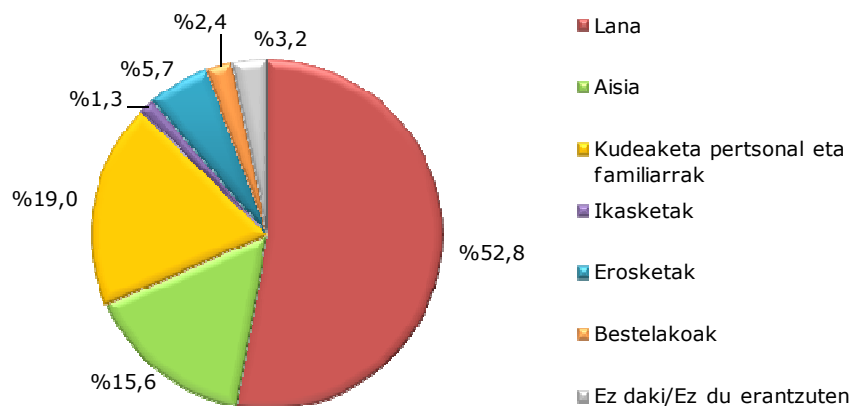
³ Ebroko bailara. Izenpe honen baitan Kataluniako eta Aragoiko Autonomi Erkidegoak sartzen dira.

⁴ Mugakideak diren probintziak: Kantabria, Nafarroa, Burgos eta Errioxa.

⁵ Datu hauek jatorri zein helmugei dagozkienei egiten die erreferentzia. Hau da, Araba- Kantabria fluxuak bi noranzkoetan gehitzen dira.

Arrazoen arabera, joan-etorri mota hauen sortzaile nagusiena lana litzateke %52,8 portzentajearekin, jarraian, kudeaketa pertsonal eta familiarrak, eta neurri txikiagoan, aisia, kasuen % 15,6 bilduz. Gainerako arrazoiek inolako kasuetan ez dute %6a gainditzen.

Grafiko 5 Ibilgailu arinean burututako kanpoaldeko joan-etorri nazionalak helburuaren arabera. Batez besteko laneguna. 2011.

Iturria: Kordoi Inkesta.

3.1.1.4 Kanpoaldeko joan-etorri internazionalak

2011n batez besteko lanegun batean, ibilgailu arinean, EAE eta beste herrialdeen artean pertsonak burututako joan-etorrien zifra 62.443an kokatzen da. Zifra hau 2006ko datuekin alderatuz gero, %17ko areagotzea nabaritu da.

EAEko lurralde historikoei dagokienez, Gipuzkoak biltzen ditu praktikoki fluxu hauek guztiak (%90,3) Frantziarekin duen gertutasuna eta bi eremuetako erlazio sozial eta ekonomikoak direla eta. Bizkaiak joan-etorri hauen %7,8 sortzen ditu eta Arabak %2,0.

Frantzia, lurralde mugakidea, fluxu internazionalen egituraketaren eremu geografiko garrantzitsuena da joan-etorrien % 91,2 biltzen baitu, Portugalek %6,4 ordezkatzen du eta gainontzeko europar herrialdeek %2.

Taula 12 Ibilgailu arinean kanpoaldeko joan-etorri internazionalak. Batez besteko laneguna. 2011.

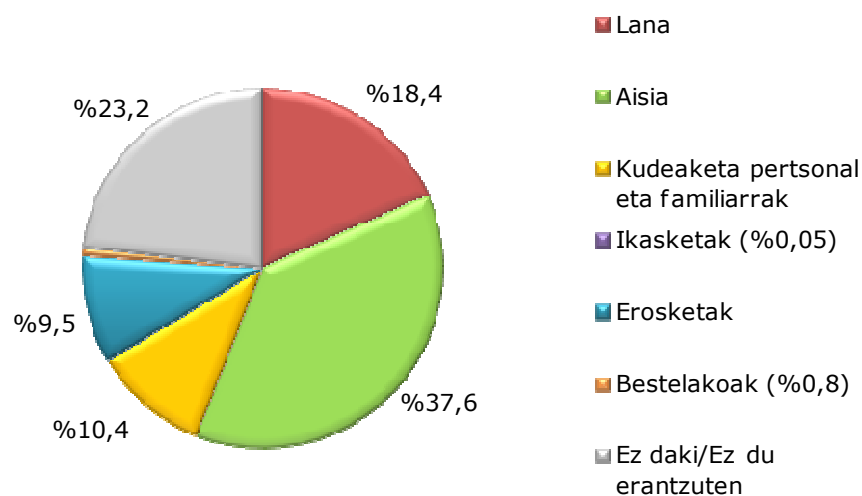
	ARABA	BIZKAIA	GIPUZKOA	GUZTIRA
Frantzia	%1,3	%5,7	%84,2	%91,2
Portugal	%0,4	%1,4	%4,6	%6,4
Gainontzeko Europa	%0,2	%0,7	%1,1	%2,0
Gainerako Mundua	%0,1	%0,0	%0,4	%0,5
GUZTIRA	%2,0	%7,8	%90,3	%100,0

Iturria: Kordoi Inkesta.

Nazioarteko barnealdeko nahiz kanpoaldeko joan-etorriak burutzen dituzten pertsonen kasuan ez bezala, kasu honetan, lana ez da arrazoi nagusia, baizik aisia (%37,6), lanbide arrazoiak bigarren postu okupatzen dute (%18,4). Azpimarratzekoa da inkestan euren joan-etorrien arrazoa ez dakiten edota erantzuten ez dutenen portzentajea (%23,2).

Grafiko 6 Ibilgailu arinean kanpoaldeko joan-etorri internazionalak helburuaren arabera. Batez besteko laneguna. 2011.

Iturria: Kordoi Inkesta.

3.1.1.5 Iragaitzako joan-etorria

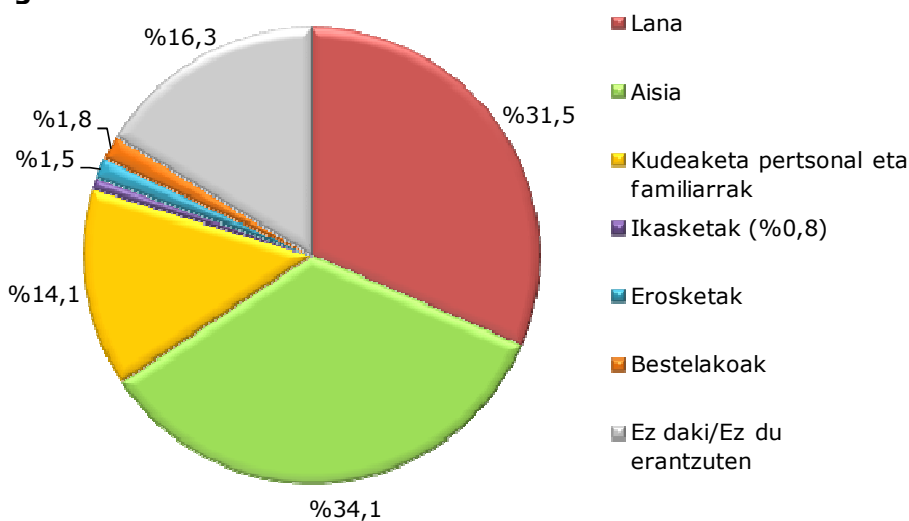
Batez besteko lanegun batean ibilgailu arinean euskal errepideetako iragaitzako joan-etorrien zenbatekoa 15.673 zifretara igo da. Pertsona hauetatik %60,9ak jatorria gainontzeko Autonomi Erkidegoetan du eta geratzen diren %39,1 atzerritarrek dira. Oso esanguratsuak dira jatorria EAeko probintzia mugakideetan duten zirkulazioak (Nafarroa, Kantabria, Errioxa eta Burgos) %32,8 suposatuz, frantsesen kasuan ere %24,6.

Taula 13 Ibilgailu arinean iragaitzako joan-etorriak. Batez besteko laneguna. 2011.

HELMUGA		Espainia					Frantzia	Portugal	Gainontzeko Europa	Guztira
		Erdigunea	Erlaitz Kantabriarra	Mugakidea	Gainontzeko Espainia	Ebroko bailara				
JATORRIA										
Espainia	Erdigunea			660			765		209	1.634
	Erlaitz Kantabriarra			150	17	215	182		107	671
	Mugakidea	660	150	2.107	302	427	1.305	21	178	5.151
	Gainontzeko Espainia		17	302			658		81	1.058
	Ebroko bailara		215	427			173		214	1.029
Frantzia		765	182	1.294	658	173		770		3.842
Portugal				21			770		350	1.141
Gainontzeko Europa		209	107	186	81	214		350		1.147
GUZTIRA		1.634	671	5.147	1.058	1.029	3.853	1.141	1.140	15.673

Iturria: Kordoi Inkesta.

Iragaitzan dauden pertsonen joan-etorri hauek burutzeko arrazoi nagusia aisia dela diote (%34,1), jarraian lana dela (%31,5), eta neurri txikiagoan, kudeaketa pertsonalak eta familiarrak (%14,1). Azpimarratzekoa da inkestatutako pertsonen portzentaje altu batek ez duela erantzuten edo ez dakiela burutzen duen joan-etorriaren arrazoia zein den (%16,3).

Grafiko 7 Ibilgailu arinean iragaitzako joan-etorriak helburuaren arabera. Batez besteko laneguna. 2011.*Iturria: Kordoi Inkesta.*

3.1.2 Pertsonen garraioa autobusez

Atal honetan 2011.urtean zehar EAEn autobus zerbitzuen eskariaren inguruko datuak biltzen dira, hain zuzen, zerbitzu erregular, urbano eta herriartekoei eta lineaz kanpoko zerbitzuei dagozkienak. Atal hau burutzeko honako informazio iturriak erabili dira: errepide bidezko garraio operadoreen zatirik handienetik lortutako datuak, etxebizitza inkesta eta garraio terminalei burututako inkesta. Azken iturri honek ez ditu barne hartzen lineaz kanpoko zerbitzuetan burututako joan-etorriak, baizik, soilik hiru hiriburuetakoko autobus geltokietako zerbitzu erregularreko ibilbide luzeetako mugimenduak biltzen ditu. Etxebizitza inkestatik EAEko egoiliarrek burututako joan-etorrien informazioa lortu da, eta autobus terminaletako inkestatik egoiliarrek EAetik kanpo burututako joan-etorrien inguruko informazioa bildu da, gainontzeko Estatukoarena nahiz atzerrikoarena.

2011n batez besteko lanegun batean autobusez burututako joan-etorrien zenbatekoa 252.540 zifretara igotzen da. Horietatik zati handi bat EAEko barnealdeko joan-etorriei dagokie (%98,6), batez ere, udalerriz izaera izanik, eta bitartean, kanpoaldeko joan-etorriak soilik %1,3k burutzen ditu eta geratzen den %0,1 iragaitzan aurkitzen da.

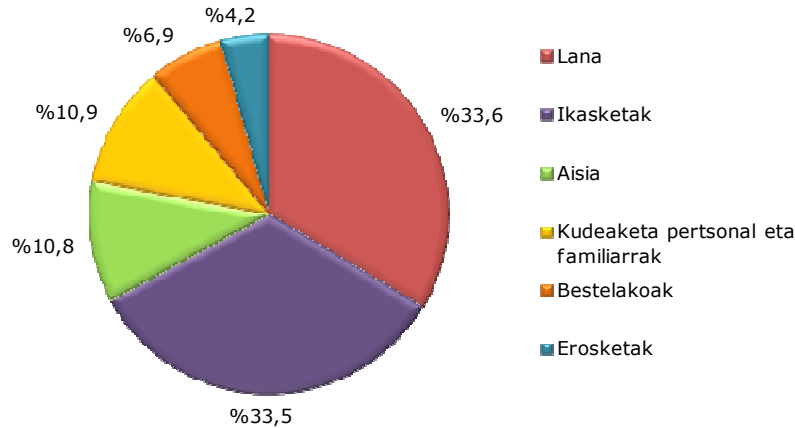
Taula 14 Joan-etorriak autobusez motaren arabera. 2011

		BATEZ BESTEKO LANEGUNEKO JOAN- ETORRIAK	%
EAE barnealdekoak	Urbanoak	330.955	%63,0
	Herriartekoak	187.258	%35,6
	Guztira barnealdekoak	518.213	%98,6
Kanpoaldekoak		6.994	%1,3
Iragaitzakoak		332	%0,1
GUZTIRA		525.540	%100,0

Iturria: Etxebizitza inkesta eta autobus terminaletako Inkesta. Terminaletako inkestak soilik bidaiariak zerbitzu erregularrean burututako joan-etorriak biltzen ditu, lineaz kanpoko zerbitzuetan burututakoak alde batera utziz.

Autobusez burutzen diren joan-etorrien arrazoi nagusiak praktikoki parean aurkitzen dira, hain zuzen, lana (%33,6) eta ikasketak (%33,5), azken hau mugimendu okupazional gisa ere deiturikoa. Eta bigarren postuan kudeaketa pertsonal eta familiarrak (%10,9) eta aisia (%10,8) kokatzen dira.

Grafiko 8 Joan-etorriak autobusez helburuaren arabera. Batez besteko laneguna. 2011.

Iturria: Etxebizitza inkesta eta autobus terminaletako Inkesta.

3.1.2.1 Joan-etorri urbanoak autobusez

Egunero autobus erregularretan edo lineaz kanpokoetan 330.955 joan-etorri urbano burutzen dira, non garraio modal honetan guztira egiten diren joan-etorrietatik %63,3 ordezkatzen baituten. Lau bidaietatik hiru zerbitzu erregularrean burutzen dira (246.496), eta gainerakoak lineaz kanpoko zerbitzuetan (84.460).

Taula 15 Joan-etorri urbanoen banaketa erabilitako zerbitzu tipologiaren arabera 2011.

	BATEZ BESTEKO LANEGUNEKO JOAN- ETORRIAK	%
Autobus erregularra	246.496	%74,5
Lineaz kanpoko autobusa	84.460	%25,5
TOTAL	330.955	%100,0

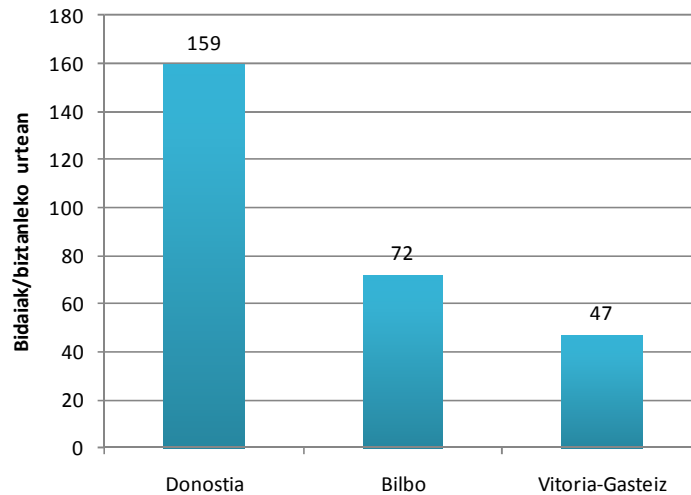
Iturria: Etxebizitza inkesta.

Hiru euskal hiriburuetakoko zerbitzu urbano erregularrei dagokienez, operadoreen datuek agerian uzten dute Donostia dela biztanleriak autobus urbanoaren erabilera handiena ematen dion hiriburua, urtean biztanleko guztira 159 bidai izanik, modu horretan Bilboko 72 bidaiak bikoiztuz eta Vitoria-Gasteizeko 47 bidaiak hirukoiztuz. Hala ere, kontuan izan behar da Bizkaiko zein Arabako hiriburuak garraio modal publiko alternatiboak dituztela, batez ere, Bilboko eskaintza izanik esanguratsuena (Metroa, tranbia, RENFE aldiriak, FEVE y Euskotren), baina Vitoria-Gasteizek ere barnealdeko joan-etorriak burutzeko tranbia erabilgarri du.

Taula 16 Hiru hiriburuetakoko joan-etorriak autobus urbanoz. 2011

	URTEKO JOAN-ETORRIAK	BATEZ BESTEKO LANEGUNEKO JOAN- ETORRIAK
Bilbo	25.424.770	84.951
Donostia	29.015.007	91.889
Vitoria-Gasteiz	11.090.678	43.603
GUZTIRA	65.530.455	220.443

Iturria: Bilbobus, Dbus y Tuvisa.

Grafiko 9 Urteko eta biztanleko hiruko euskal hiriburuetakoko joan-etorriak autobus urbanoz. 2011.urtea

Iturria: Bilbobus, Dbus, Tuvisa y Eustat.

3.1.2.2 Herriarteko joan-etorriak autobusez

Batez besteko lanegun batean, zerbitzu erregularrak eta lineaz kanpokoak kontuan hartuz, autobusez herriarteko 187.258 joan-etorri burutzen dira. Joan-etorri hauetatik %91,1 probintzia beraren baitan burutzen dira, eta gelditzen den %8,9 herriarteko joan-etorriei dagokie.

Taula 17 Joan-etorriak herriarteko autobusez joan-etorriaren tipologiaren arabera. 2011.

		BATEZ BESTEKO LANEGUNEKO JOAN- ETORRIAK	%
EAE barnealdekoak	Eskualde barnekoak	133.257	%71,2
	Lurralde barnekoak	37.264	%19,9
	Lurraldeen artekoak	16.737	%8,9
GUZTIRA		187.258	%100,0

Iturria: Etxebizitza inkesta eta terminaletako Inkesta. Terminaletako inkestak soilik bidaiariak zerbitzu erregularrean burututako joan-etorriak biltzen ditu.

Joan-etorrien bi heren praktikoki zerbitzu erregularretan burutzen dira, zeinak lanegunetan 126.748 pertsona erabiltzaile suposatzen baitituen, eta bien bitartean, lineaz kanpoko zerbitzuak guztira 60.509 zifretara igotzen dira.

Taula 18 EAEn autobusez burutzen diren herriarteko joan-etorrien jatorri-helmuga matrizea. 2011

BIDAIK GUZTIRA

J/H	Araba	Bizkaia	Gipuzkoa	Guztira
Araba	12.069	4.060	1.153	17.281
Bizkaia	3.884	94.699	3.423	102.006
Gipuzkoa	1.469	2.748	63.754	67.970
GUZTIRA	17.422	101.506	68.330	187.258

BIDAIK ZERBITZU ERREGULARRETAN

J/H	Araba	Bizkaia	Gipuzkoa	Guztira
Araba	2.138	1.054	573	3.766
Bizkaia	879	70.211	2.529	73.619
Gipuzkoa	736	1.854	46.774	49.364
GUZTIRA	3.753	73.119	49.876	126.748

BIDAIK LINEAZ KANPOKO ZERBITZUETAN

J/H	Araba	Bizkaia	Gipuzkoa	Guztira
Araba	9.930	3.005	580	13.516
Bizkaia	3.005	24.488	894	28.387
Gipuzkoa	733	894	16.980	18.607
GUZTIRA	13.669	28.387	18.454	60.509

Iturria: Etxebizitza inkesta eta terminaletako Inkesta. Terminaletako inkestak soilik bidaiariak zerbitzu erregularrean burututako joan-etorriak biltzen ditu, lineaz kanpoko zerbitzuetan burututakoak alde batera utziz.

3.1.2.3 Kanpoaldeko joan-etorriak autobusez

Batez besteko lanegun batean EAEn autobusez kanpoaldeko joan-etorriak burutzen dituzten pertsona bidaiarien kopurua txikia da eta soilik 6.994 zifretara igotzen da (%1,3). Joan-etorri hauen %59,5 zerbitzu erregularretan burutzen dira, aldiz, lineaz kanpoko zerbitzuen bidez 2.834.

Taula 19 EAEko kanpoaldeko joan-etorriak autobusez..2011.

ZERBITZU MOTA	LANEGUNEKO JOAN- ETORRIAK	%
Lineaz kanpoko autobusa	2.834	%40,5
Autobus erregularra	4.160	%59,5
GUZTIRA	6.994	%100,0

Iturria: Etxebizitza inkesta eta terminaletako Inkesta. Terminaletako inkestak soilik bidaiariak zerbitzu erregularrean burututako joan-etorriak biltzen ditu.

3.1.2.4 Iragaitzako joan-etorriak autobusez

Batez besteko lanegun batean EAEko lurraldean autobusez iragaitzan soilik 332 pertsona aurkitzen dira. Joan-etorri hauek guztiak zerbitzu erregularrei dagozkie, izan ere, datua erdietsi den terminaletako inkestak soilik linea kontzesionarioen informazioak biltzen ditu, alde batera utziz lineaz kanpoko zerbitzuenak.

Taula 20 EAEn iragaitzako joan-etorriak autobusez. 2011.

ZERBITZU MOTA	LANEGUNEKO JOAN- ETORRIAK	%
Autobus erregularra	332	%100,0
GUZTIRA	332	%100,0

Iturria: Etxebizitza inkesta eta terminaletako Inkesta. Terminaletako inkestak soilik bidaiariak zerbitzu erregularrean burututako joan-etorriak biltzen ditu, lineaz kanpoko zerbitzuetan burututakoak alde batera utziz.

3.1.3 Pertsonen errepede bidezko garraioaren laburpena

2011n batez besteko lanegun batean EAEn errepede bidezko garraio modalean (ibilgailu arinak eta autobusak barne hartuz) burututako joan-etorrien zenbatekoa 2.940.540 zifretan kokatzen da. 2006ko datuekin alderatuz, zifra honek %5,8ko beherakada izan du. Joan-etorri hauen %91,7 EAEko barnealdekoak dira eta soilik %7,7 dira kanpoaldekoak. Iragaitzako joan-etorriek soilik geratzen den %0,5 ordezkatzen dute.

Taula 21 Errepide bidezko joan-etorriak. Batez besteko laneguna. 2011

	IBIL. ARINA	AUTOBUSA	GUZTIRA
Barnealdekoak	2.179.286	518.213	2.697.499
Kanpoaldekoak	220.042	6.994	227.036
Iragaitzakoak	15.673	332	16.006
GUZTIRA	2.415.000	525.540	2.940.540

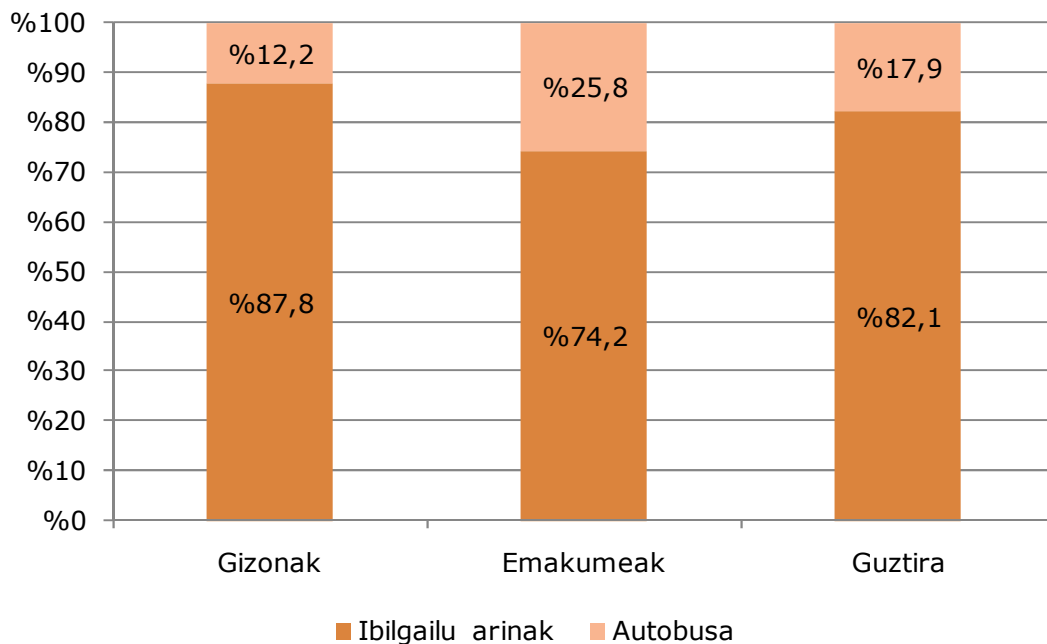
	IBIL. ARINA	AUTOBUSA	GUZTIRA
Barnealdekoak	%80,8	%19,2	%100,0
Kanpoaldekoak	%96,9	%3,1	%100,0
Iragaitzakoak	%97,9	%2,1	%100,0
TOTAL	%82,1	%17,9	%100,0

Iturria: Etxebizitza inkesta eta terminaletako Inkesta.

Ibilgailu arinean burutzen diren joan-etorriek errepide bidez burutzen diren joan-etorri guztien %82,1 biltzen dute, autobusari gelditzen den %17,9 dagokio. Barnealdeko joan-etorrietan autobusak %19,2ko kuota du, eta ibilgailu arinak %80,8. Kanpoaldeko joan-etorrietan, batez ere, ibilgailu arina erabiltzen da (%96,9) eta autobusa aldiz, %3,1.

Errepide bidez sexuaren arabera erabiltzen diren garraio modal ezberdinen erabilerari dagokionez, nahiz eta datuek agerian uzten duten emakumezkoen eta gizonezkoen kolektiboetan ibilgailu arina dela gehien erabiltzen den modala, ezberdintasunak nabaritzen dira barneratze kuotari dagokionez. Hori dela eta, gizonezkoen %87ak joan-etorriak ibilgailu arinean egiten ditu eta emakume bidaiarien kasuan zifra ehuneko 13 puntuetan jaisten da (%74,2). Alderaketarekin jarraituz, emakumezkoek burututako bidaien %25,8 autobusez izaten da eta gizonezkoen kasuan portzentajea %12,2an kokatzen da.

Taula 22 Errepide bidezko joan-etorrien banaketa sexuaren arabera.

Iturria: Etxebizitza inkesta eta terminaletako Inkesta. Elaborazio propioa

EAEko errepideetako batez besteko abiadura

Atal hau burutzerakoan Bizkaiko eta Gipuzkoako Foru Aldundiak 2010.urteko errepide foraletako sareen abiadurari buruz argitaratutako informazioa erabili da

Taula 23 Gipuzkoako errepideetako batez besteko abiadura. 2010.urtea

BATEZ BESTEKO ABIADURA (Km/h)	
Lehentasunezko sarea	78,9
Oinarrizko sarea	63,7

Iturria: Gipuzkoako Foru Aldundia.

Gipuzkoan lehentasunezko sareen baitan dauden errepideetako batez besteko abiadura 78,9Km/h da, autobide eta autobia (92,6 Km/h) edo bi norabidetako errepideen artean ezberdintasun nabarmenak egonaz (60,7 Km/h). Bitartean, oinarrizko sarean batez bestekoa 63,7 Km/h kokatzen da.

Bizkaian lehentasunezko sarearen baitan dauden gaitasun altuko bideetan lortzen da abiadura handiena (83,4 km/h) eta oinarrizko sareetan 73,2.

Taula 24 Bizkaiko errepideetako batez besteko abiadura. 2010. urtea

BATEZ BESTEKO ABIADURA (Km/h)		
GAITASUN ALTUA	Lehentasunezko sarea	83,4
	Oinarrizko sarea	73,2
BIDE KONBENTZIONALA	Lehentasunezko sarea	59,0
	Oinarrizko sarea	68,2

Iturria: Bizkaiko Foru Aldundia.

3.2 Aire bidezko garraioa

Atal hau burutzeko erabili den informazioa AENAK erraztu duena izan da, hiru euskal hiriburuetako aireportuetako hegaldien iriste eta irteeren joan-etorri kopurua barne hartzen ditu.

EAEEn aireportu bakoitzak erabilera ezberdina du. Loiuko aireportua da erreferentea bidaiarien zirkulazioari dagokionez eta berak biltzen ditu eskaintza nazional eta internazional gehienak. Erabiltzaileen kopurua dela eta, Loiuk hamabosgarren postua eskuratzen du Espainiako aireportuen artean, eta mugakideak diren probintzietatik bidaiariak erakartzeko gaitasuna du, eta horrek, Espainiako ipar-erdi zonaldean halako erreferente rola eskuratzea ahalbidetu dio, izan ere, Santiago, A Coruña edo Santander bezalako aireportuek baino bidaiarien kopuru altuagoa baitu.

Hondarribiko aireportuak, ordea, bertako edo lekuko rola eskuratu du, soilik bidaiarien hegaldi nazionalak baititu. Azkenik, Forondakoak merkantzien garraiorako orientazio argia du,

maniatutako tonei dagokienez Estatuko aireportuen artean laugarren posizioan kokatzen baita, baina pertsona fluxu oso murrizak ditu.

3.2.1 Pertsonen urteko mugimendua

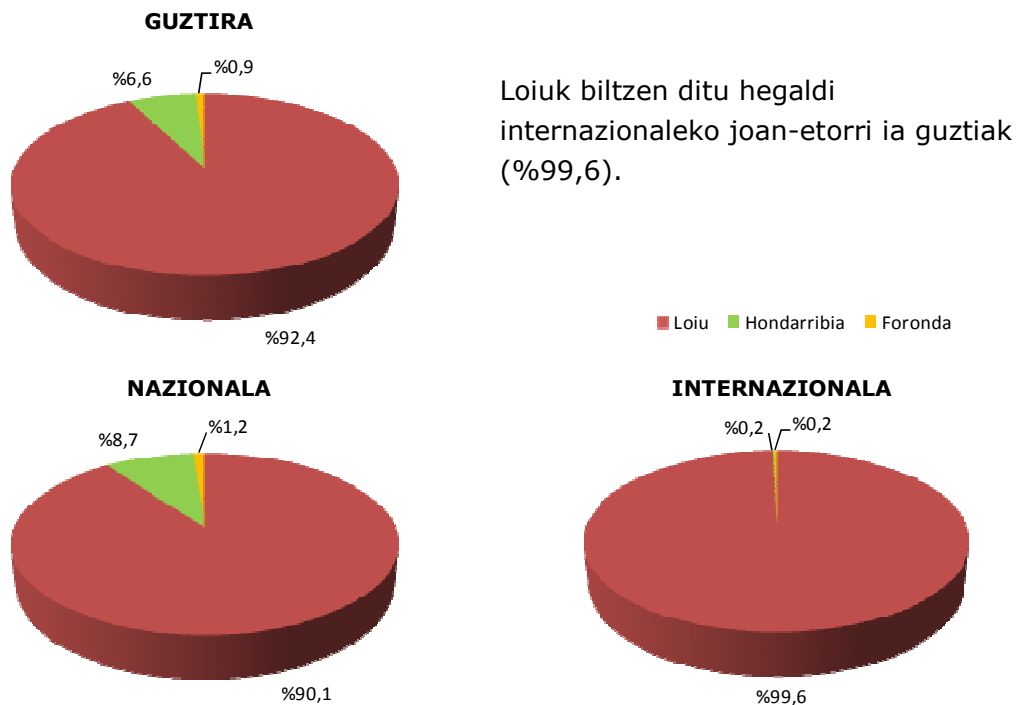
EAEko bidaiarien airezko zirkulazioak etxetiar osagai garbia du. Lau bidaietatik hiru nazionalak dira. EAEko aireportu erreferentean Loiuko aireportuaren rola sendotzen da, izan ere, joan-etorrien %90 baino gehiago biltzen baititu, bitartean, Hondarribiak %6,6 biltzen ditu eta Forondak %0,9ko rol xumea eskuratzen du.

Taula 25 Euskal aireportuetako urteko joan-etorriak iragaitzako tipologiaren arabera. 2010.urtea.

ZIRKULAZIOA	ARABA		BIZKAIA		GIPUZKOA		GUZTIRA
	JOAN-ETORRIAK	%	JOAN-ETORRIAK	%	JOAN-ETORRIAK	%	JOAN-ETORRIAK
Etxetiarra	37.380	%1,2	2.853.944	%90,1	275.295	%8,7	3.166.619
Internazionala	2.374	%0,2	1.019.995	%99,6	1.663	%0,2	1.024.032
GUZTIRA	39.754	%0,9	3.873.939	%92,4	276.958	%6,6	4.190.651

Iturria: Aena.

Grafiko 10 EAEko joan-etorriak aireportuaren arabera. 2010.urtea

Iturria: Aena.

3.2.2 Batez besteko lanegun bateko joan-etorriak hegazkinez

2010.urtean hiru euskal hiriburuek batez besteko lanegun batean 14.451 pertsonen mugimendua erregistratu zuten, zeinak 2006ko datuekin alderatuz %26ko gorakada suposatzen baituen. Gorakada hau batez ere, Loiuo aireportuan erregistratutakoari zor zaio.

Taula 26 Euskal aireportuetako joan-etorriak. Batez besteko laneguna. 2010.urtea

ZIRKULAZIOA	ARABA	BIZKAIA	GIPUZKOA	GUZTIRA
Etxetiarra	129	9.841	949	10.919
Internazionala	8	3.517	6	3.531
GUZTIRA	137	13.358	955	14.451

Iturria: Aena.

3.2.3 Joan-etorrien jatorria eta helmuga

Jatorriaren eta helmugaren arabera joan-etorrien motei dagokienez, %75,6 nazionala da, %17,8 Schengen⁶ akordioaren sinatzaileen Europa Batasuneko herrialdeetara, eta %5,9 Schengen akordioaren baitan ez dauden Europako herrialdeetara. Azkenik, %0,7, gainontzeko munduko herrialdeei dagokiena da.

Taula 27 EAEko aireportuetako joan-etorriak jatorri/helmugaren arabera. Batez besteko laneguna. 2010.urtea

	ARABA	BIZKAIA	GIPUZKOA	GUZTIRA
Nazionala	129	9.841	949	10.919
EB Schengen	3	2.569	4	2.576
EB ez Schengen	1	772	-	773
Gainontzeko Europa	2	83	-	85
Gainontzeko internazionala	2	93	2	97
GUZTIRA	137	13.358	955	14.451

Iturria: Aena.

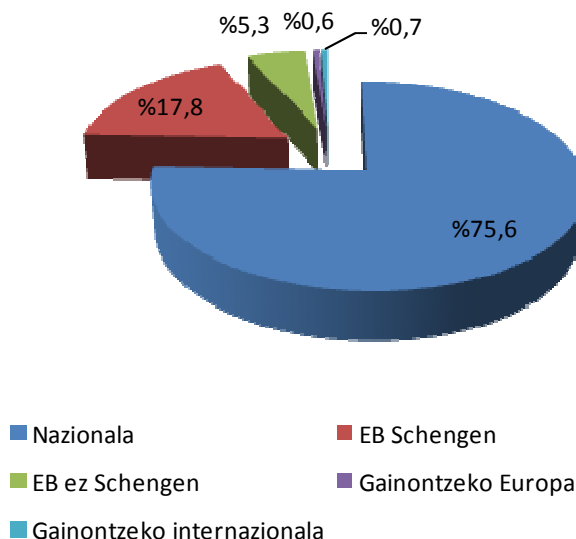
⁶ Europa Batasuneko Schengen herrialdeak: Alemania, Austria, Belgika, Danimarka, Espainia, Finlandia, Frantzia, Grezia, Holanda, Italia, Luxenburgo, Portugal y Suitza

Schengen herrialdeak, ez EB: Islandia, Norvegia.

EBko herrialdeak, ez Schengen: Zipre, Eslovenia, Eslovakia, Estonia, Hungaria, Irlanda, Letonia, Lituania, Malta, Polonia, Erresuma Batua, Txekiar Errepublika.

Grafiko 11 EAEko aireportuetako joan-etorriak tipologiaren arabera. Batez besteko laneguna. 2010.urtea

Iturria: Aena.

3.2.4 Aire bidez joan-etorrien ezaugarriak

Bidaiaren arrazoiari dagozkion datuak, aireportura joateko erabilitako garraio bidea, udalerrri eta probintzia jatorriak eta beste aireportuekin pertsonen zirkulazioa bezalako datuak, 2011ko Terminaletako Inkestaren bidez eta "Bilboko Aireportuko Inkestaren Emaizten Urteko Txostena (2007)"etik eta "Inkestaren Emaizten Txostena. 2007.urtea. Maiatzeko astea Donostiako aireportuan"tik eskuratu dira, bata zein bestea AENAK elaboratuta eta 2010an argitaratua.

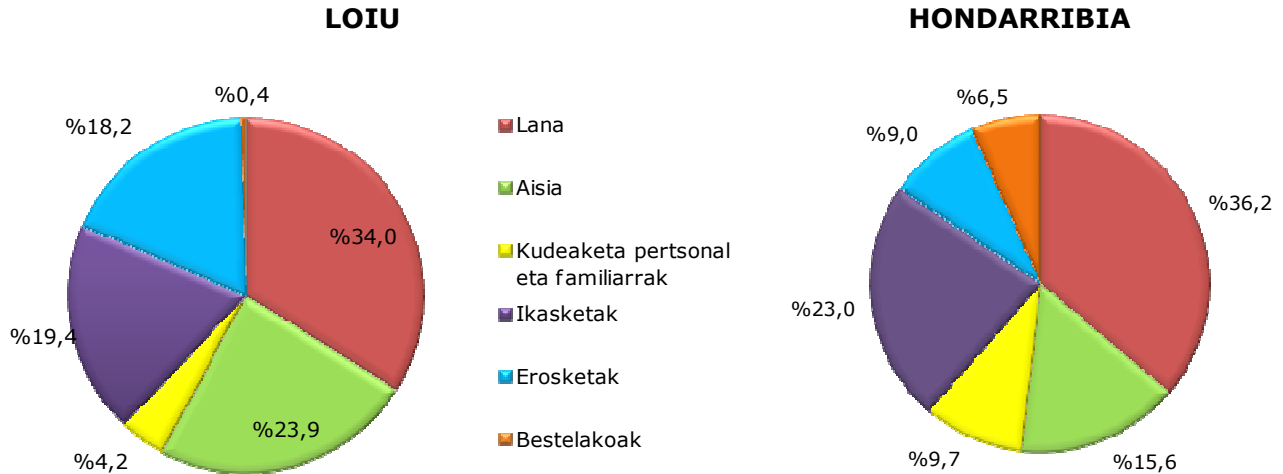
3.2.4.1 Joan-etorriaren arrazoa

Terminalei burututako inkestetan lortutako datuen arabera, Loian burutzen diren joan-etorrien herena lan arrazoiengatik izan ohi da (%34), aisiak jarraituta. Aisia jarduerak burutzeko aireportua erabiltzen duten bidaiarien areagotzea hiru arrazoiari zor zaie: (i) EAEko pertsona bidaiarien areagotzea, 2010an Euskadi bisitatu zuten turisten azken hamar urteetako zifra altuena erregistratu zen, (ii) Bizkaiko aireportuko low-cost bidaiaren eskaintza handiagoa Easy Jet (Londres, Roma eta Manchester) eta Vueling (Amsterdam, Milan, Bartzelona, Malaga eta Sevilla) konpainien bitartez, eta (iii) helmuga oporraldi nazionaletan duten hegaldien eskaintza Malaga, Palma de Mallorca edo Tenerifera, esaterako.

Hondarribiko aireportuari dagokionez, Loiuarekin gertatzen den lez, erabileraren arrazoi nagusia jarduera profesionala da (%36,2), ikasketa (%23) eta aisiagatik (%15,6) jarraitua.

Grafiko 12 Irteera Hondarribiko eta Loiuo aireportuetan duten joan-etorrien arrazoa edo motiboa. 2011.urtea.

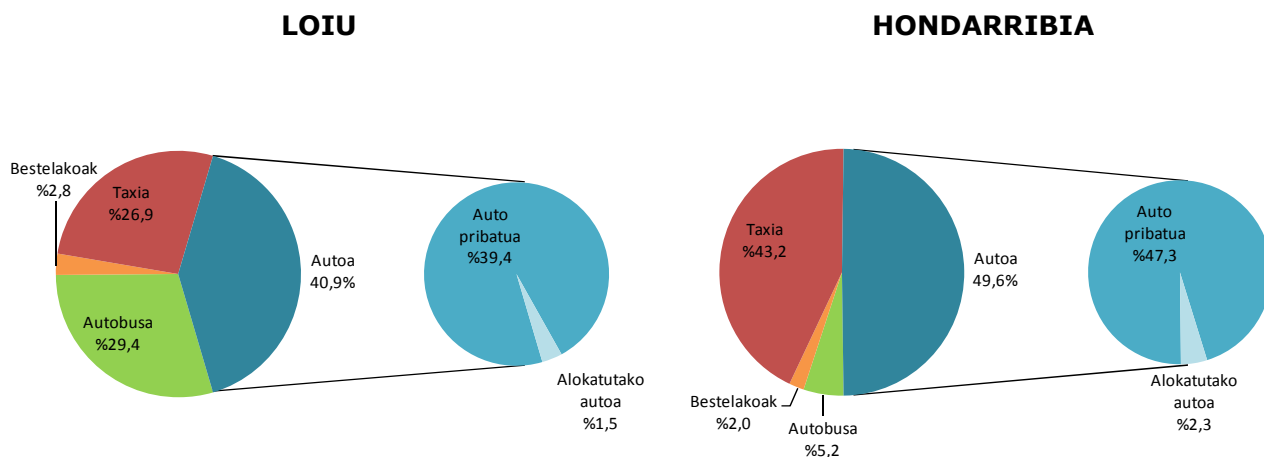
Iturria: Garraio terminalei inkesta. Elaborazio propioa.

3.2.4.2 Aireportuetarako sarbide mota

Euskal aireportuetara joateko gehien erabiltzen den garraio modala autoa da, izan daiteke ibilgailu pribatuan edo alokatutako autoan. Bigarren postua taxiak eskuratzen du, eta autobusak kasu bakoitzean erabilpen maila murriztagoa eta ezberdina du. Loiu garraiobide honen barneratze kuota %29,4koa da, eta Hondarribian portzentaje hau %5,2raino murrizten da. Hala ere, nahiz eta bi portzentajeak murriztak direla kontsideratu daitezkeen arren, bi kasuetan 2006ko datuekin alderatuz gorakada bat nabaritu da, zeinak Loiuan %7an eta Hondarribian %1ean kokatzen baitziren. Zentzu honetan garraio publikoaren eskaintzak bere erabileraren⁷ hobekuntza ekarri du.

⁷ 2008ko ekainaren 18an Lurraldebusen Loiu eta Donostiaren artean herriarteko autobus linea zuzen bat jarri zuen martxan. Gaur egun, linea honek funtzionamenduan jarraitzen du.

Grafiko 13 Irteera Hondarribiko eta Loiuo aireportuetan duten bidaiarien sarbide mota. 2011.urtea

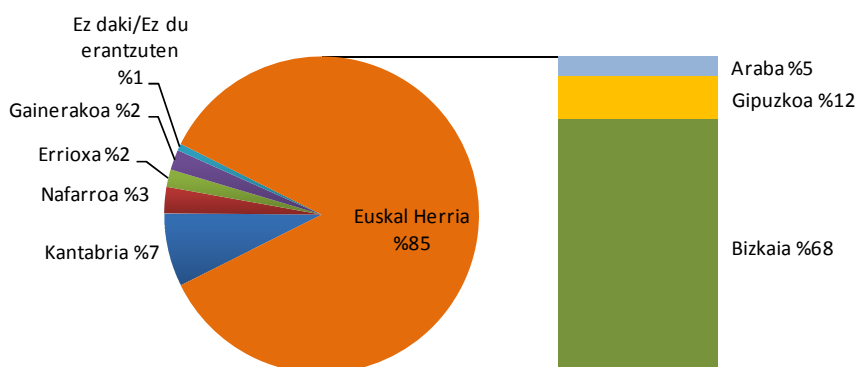

Iturria: Garraio terminalei inkesta. Elaborazio propioa.

3.2.4.3 Joan-etorrien jatorrizko probintzia

Loiuo aireportuko erabiltzaileen %85ak jatorria EAEn du, batez ere, Bizkaian (%68). Hala ere, azpiegitura honek probintziaz gaineko rol bat darabil, izan ere, lautik pertsona batek jatorria Lurralde Historikoetatik kanpo du: Gipuzkoa (%12), Araba (%5), Kantabria (%7), Nafarroa (%3), eta Errioxa (%2).

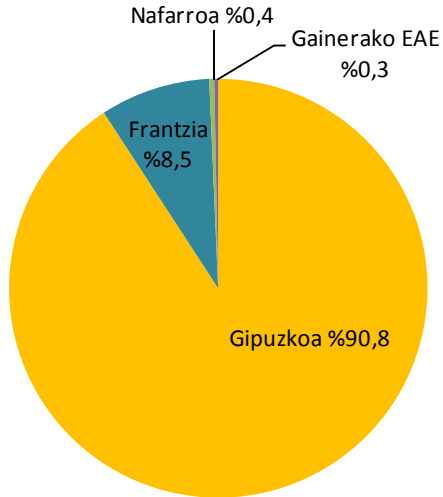
Grafiko 14 Irteera Loiuo aireportuan duten joan-etorriak jatorrizko probintziaren arabera. 2007.urtea.

Iturria: Aena. 2007ko Inkestean Emaitzen Urteko Txostena. Bilboko Aireportua.

Grafiko 15 Irteera Loiuko aireportuan duten joan-etorriak jatorrizko probintziaren arabera. 2007.urtea

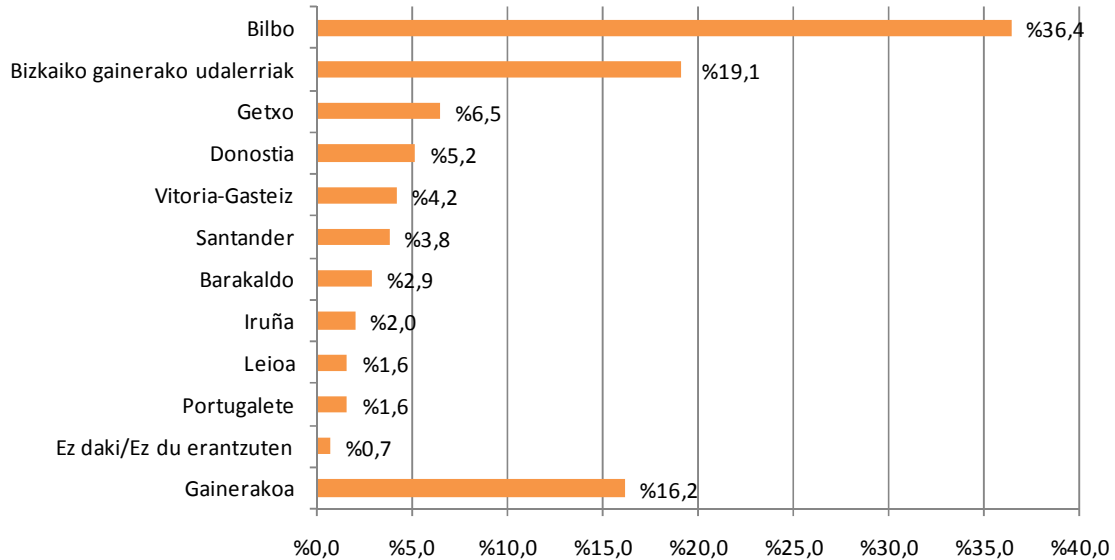
Alderaketa bat eginez, Hondarribiko aireportuak orientazio oso probintziala du, izan ere, pertsona bidaiarien %90,8ek jatorria Gipuzkoan baitute. Frantziatik %8,5a dator batez ere, Madrilera dituen hegaldi eskaintzarengatik. Espainiako beste lurralde batzuen presentzia txikia da, izan ere, Nafarroatik %0,4 baitator eta gelditzen den %0,3 EAEko gainontzeko lekuetatik.

Iturria: Aena. 2007ko Maiatzeko Asteko Inkesta Emaitzen Txostena. Donostiako Aireportua.

3.2.4.4 Aireportuetako erabiltzaileen jatorri nagusiak

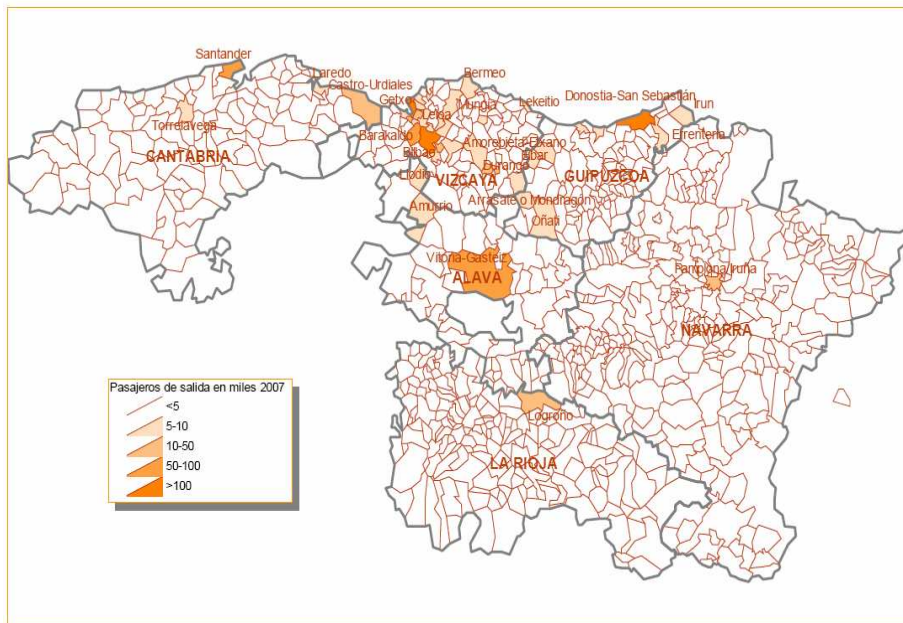
Irteera Loiuko aireportutik duten pertsona bidaiarien jatorrizko udalerrria aztertuz, ikusten da Bilbo dela portzentaje altuenak biltzen dituen hiria praktikoki %37rekin, Bilbo Handiko inguruko herriek jarraituz, hala nola, Getxo, Leioa eta Barakaldo zeinak pertsonen %10,9 ordezkatzeko baituten. Azkenik, EAEko gainerako hiriburuetatik datozen bidaiariak ere eskuratzen dute halako garrantzia txiki bat, izan ere, Donostiatik pertsona bidaiarien %5,2 joaten baita eta Vitoria-Gasteiztik %4,2.

Grafiko 16 Irteera Loiuuko aireportuan duten pertsona bidaiarien jatorria. 2007.urtea.

Iturria: Aena. 2007ko Inkestean Emaitzen Urteko Txostena. Bilboko Aireportua.

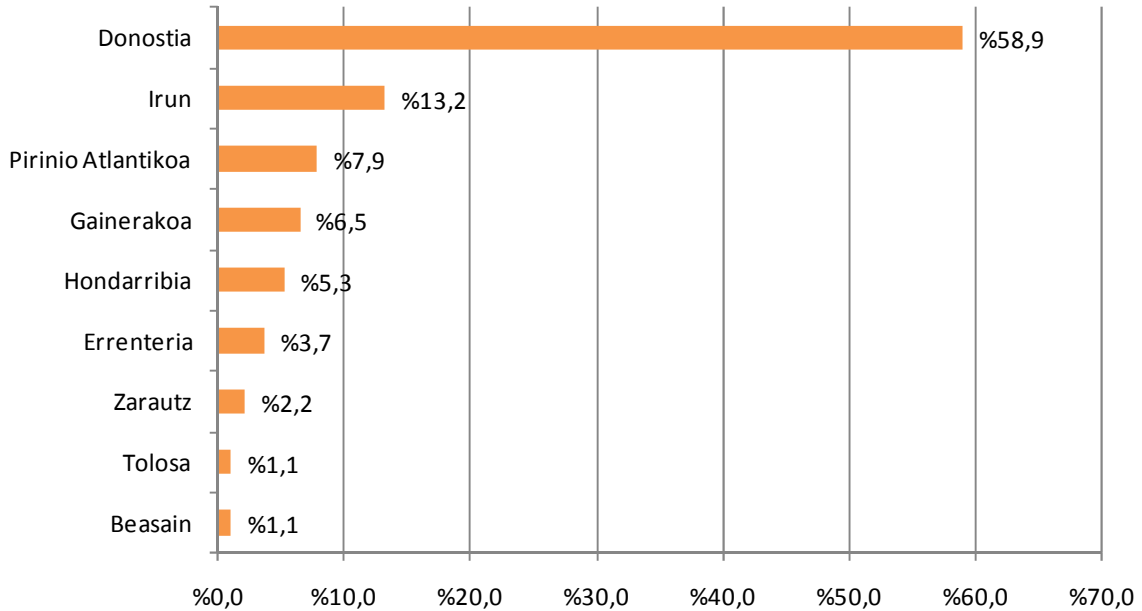
Grafiko 17 Irteera Loiuuko aireportua duten pertsonen jatorrizko udalerrien mapa. 2007.urtea.

Iturria: Aena. 2007ko Inkestean Emaitzen Urteko Txostena. Bilboko Aireportua.

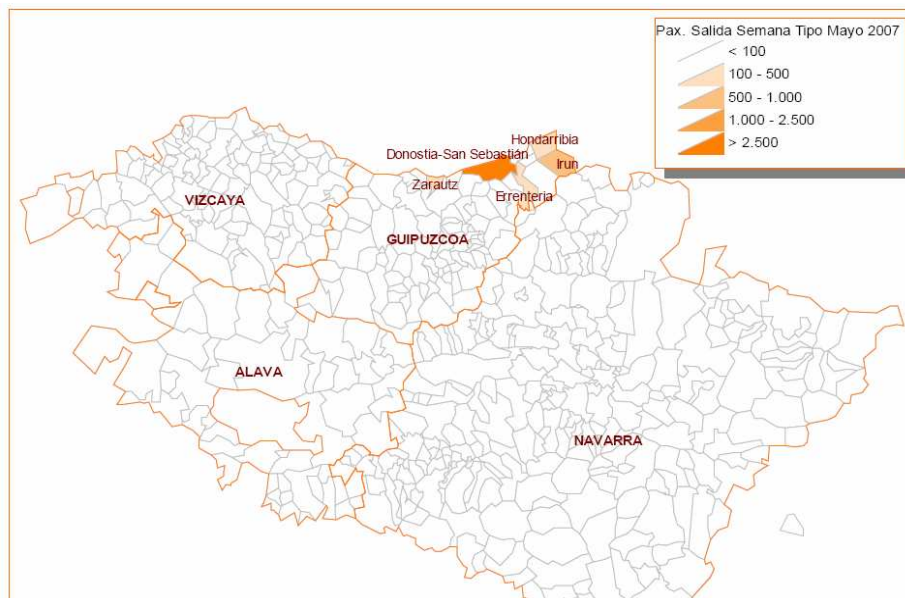
Hondarribiko aireportuaren kasuan, bertatik gertu dauden hiriburu eta herriak dira pertsona bidaiarien jatorrien gehiengoa biltzen dituzten lekuak. Horietatik %58,9 Donostiatik datoz, %18,5 Bidasoa Behereko eskualdetik eta %7,9 Iparraldetik.

Grafiko 18 Irteera Hondarribiko aireportuan duten pertsonen jatorria. 2007.urtea.

Iturria: Aena. 2007ko Maiatzeko Asteko Inkesta Eraitzen Txostena. Donostiako Aireportua.

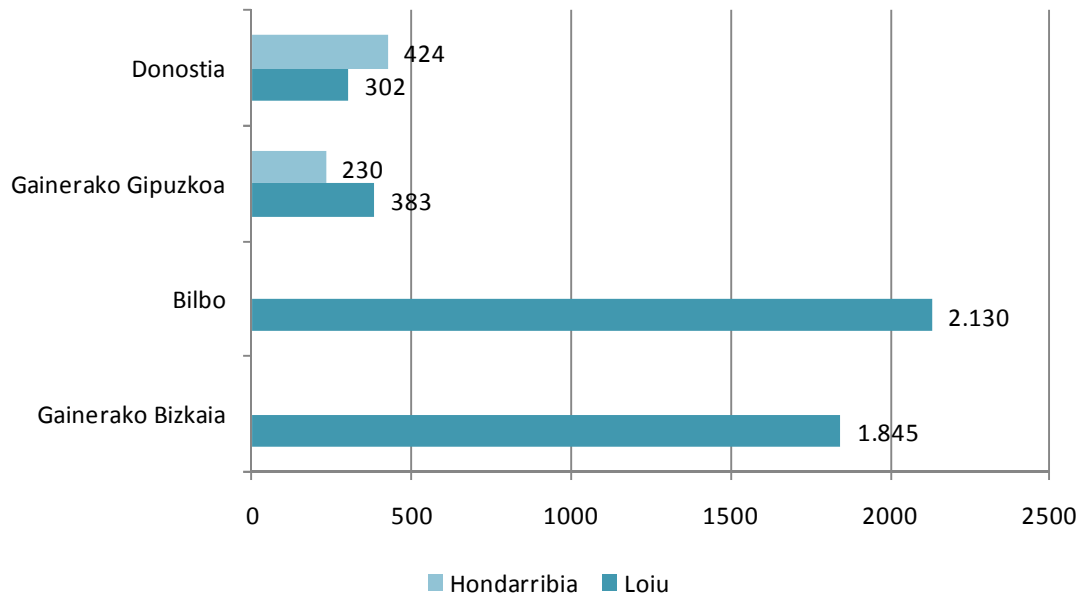
Grafiko 19 Irteera Hondarribiko aireportuan duten pertsonen jatorrizko udalerrien mapa. 2007.urtea.

Iturria: Aena. 2007ko Maiatzeko Asteko Inkesta Eraitzen Txostena. Donostiako Aireportua. Iturritik hartutako jatorrizko irudia.

Portzentajeak batez besteko egun batean bidaiarien zenbakietara igarotzen badira, Bilboko aireportuak Gipuzkoako probintziatik datozen pertsonak biltzeko duen gaitasunaren garrantzia agerian jartzen da, eguneko 383an kokatuz, zeina Hondarribiko aireportuko instalazioen Gipuzkoako erabiltzaileen zifra baino askoz ere handiagoa baiten (230). Gainera, bi aireportuen artean Donostiatik datozen bidaiarien diferentzia ere murriztu egin da, izan ere, Hondarribitik egunero Gipuzkoako hiriburutik datozen 424 pertsona ateratzen baitira eta Loiu zifra hau 302an kokatzen baita.

Grafiko 20 Irteera Hondarribi eta Loiuako aireportuetan duten pertsonen jatorrizko udalerrriak. 2007.urtea. Absolutuak

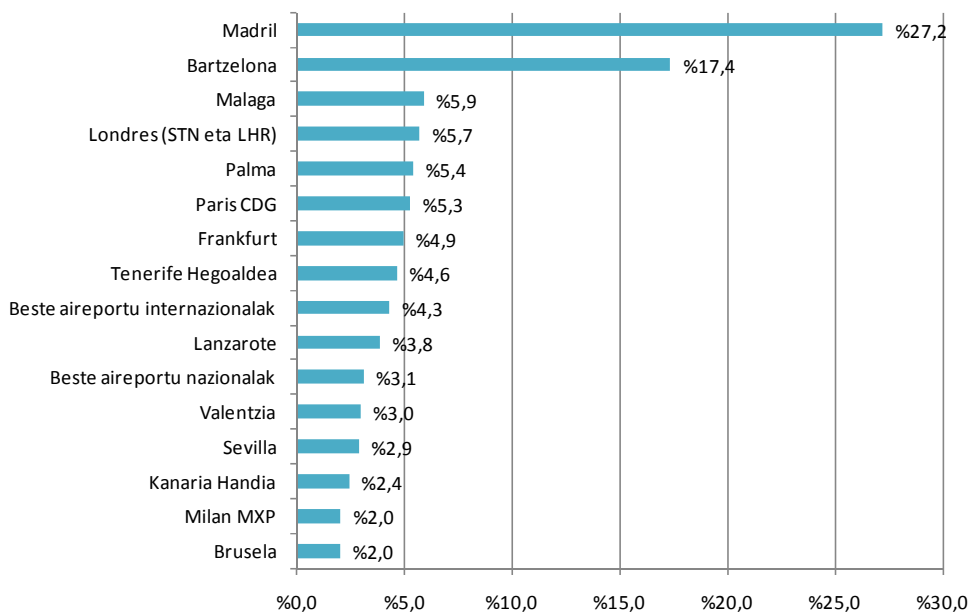
Iturria: Aena.2007ko Maiatzeko Asteko Inkesta Emaizten Txostena. Donostiako Aireportua eta 2007ko Inkesten Emaizten Urteko Txostena. Bilboko Aireportua.

3.2.4.5 Pertsona bidaiarien zirkulazioa beste aireportuekin

Loiuko aireportuko pertsonen zirkulazioa, batez ere, Madrilgo eta Bartzelonako aireportuekin egiten da. Batez ere esanguratsua Madrilekin duen zirkulazioa da, izan ere, Loiuko bidaiarien %27,2ak jatorria edo helmuga Barajasen baitu, eta Prat aireportuak %17,4 biltzen baititu. Atzerriko helmuga nagusia Londres da Loiuko %5,7ko zirkulazioarekin.

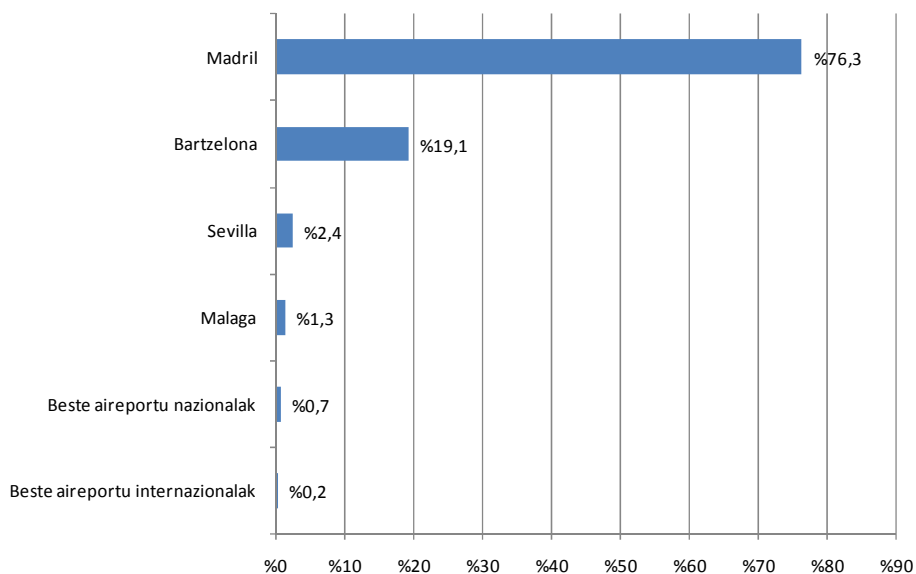
Grafiko 21 Pertsonen zirkulazioa Loitutik beste aireportuetara. 2007.urtea

Iturria: Aena. 2007ko Inkesten Emaitzen Urteko Txostena. Bilboko Aireportua.

Hondarribiko aireportuko pertsonen zirkulazioa praktikoki Madrilen (%76,3) eta Bartzelonaren (%19,1) artean banatzen da.

Grafiko 22 Pertsonen zirkulazioa Hondarribitik beste aireportuetara. 2007

Iturria: Aena. 2007ko Maiatzeko Asteko Inkesta Emaitzen Txostena. Donostiako Aireportua.

3.3 Trenbide bidezko garraioa

EAE n pertsonen garraio zerbitzua eskaintzen duten trenbide operadoreak honakoak dira: Euskotren, RENFE, FEVE, Euskotran eta Bilboko Metroa.

3.3.1 Euskotren

Euskotrenen zerbitzuen eskaintza oinarrizko hiru ibilbideen artean egituratzen da:

- Bilbo- Bermeo
- Deustu- Lezama
- Bilbo- Hendaia

Ibilbide hauetatik abiatuta guztira 12 linea konfiguratu dira, non horietatik batzuk ibilbide guztia burutzen baituten, eta beste batzuk zerbitzua ibilbide tarte batean bakarrik baituten.

3.3.1.1 Urteko joan-etorriak

Euskotrenek 2010ean 17,96 milioi pertsona garraiatu zituen, zeinak 2006ko datuekin alderatuz %7,1eko beherakada suposatzen baituen. Gipuzkoa da pertsona erabiltzaile kopuru handiena duen lurralde historikoa (%63), Bizkaiak, aldiz, gutxiago (%37).

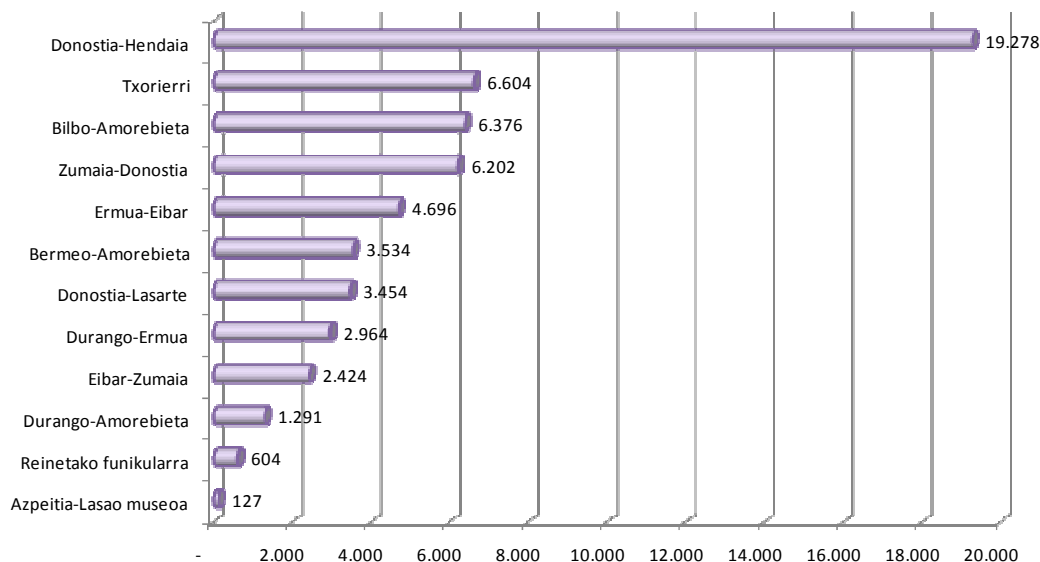
Taula 28 Batez besteko lanegunean Euskotrenen lineetako urteko joan-etorriak. 2010

PROBINTZIA	LINEA	URTEKO JOAN-ETORRIAK	BATEZ BESTEKO LANEGUNEKO JOAN- ETORRIAK
Bizkaia	Txorierrri	1.915.064	6.604
	Bilbo- Amorebieta	1.848.988	6.376
	Bermeo- Amorebieta	1.024.998	3.534
	Durango- Ermua	859.626	2.964
	Durango- Amorebieta	374.293	1.291
	Reinetako Funikularra	175.244	604
Guztira Bizkaia		6.198.212	21.373
Gipuzkoa	Donostia- Hendaia	5.590.693	19.278
	Zumaia- Donostia	1.798.695	6.202
	Ermua- Eibar	1.361.697	4.696
	Donostia- Lasarte	1.001.794	3.454
	Eibar- Zumaia	702.847	2.424
	Azpeitia- Lasaoko Museoa	36.795	127
Guztira Gipuzkoa		10.492.521	36.181
GUZTIRA		16.690.733	57.554

Iturria: Euskotren.

Gehien erabiltzen den linea Donostia- Hendaiaarena da (%33,5), Txorierri jarraituz (%11,5), gero Bilbo- Amorebietak (%11,1) eta Zumaia- Donostiak (%10,8).

Grafiko 23 Euskotreneko lineetako joan-etorriak. Batez besteko laneguna. 2010

Iturria: Euskotren.

3.3.1.2 Joan-etorri motak

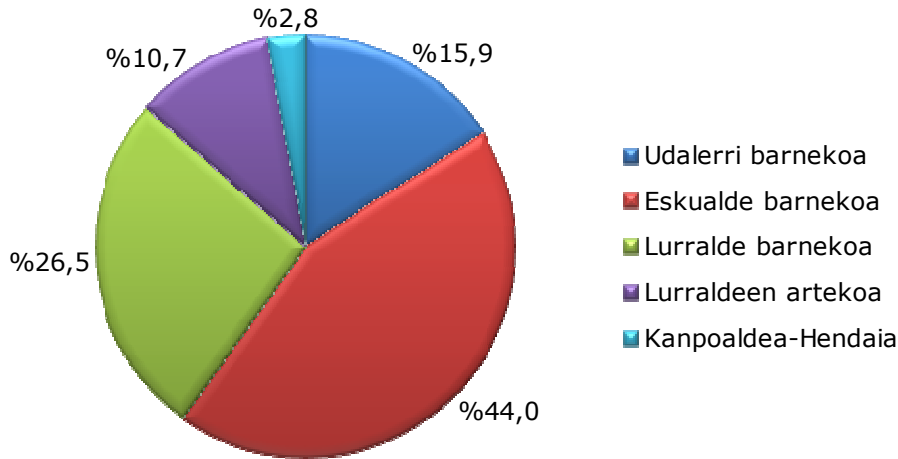
2010ean batez besteko lanegun batean Euskotrenen burutzen diren joan-etorriak 57.554 zifretara igotzen dira. Joan- etorrien tipologiari dagokionez, %86,4 probintzia beraren baitan gertatzen da, eta %10,7 Bizkai eta Gipuzkoaren arteko elkarrekikotasunari dagozkienak dira. Azkenik, bidaiatzen duten pertsonen %2,8ak burututako joan-etorriak EAetik kanpokoak direla balioztatu da, hain zuzen, Donostia- Hendaia linearen bitartez, herri frantziar honetatik bere bidaia hasi zein bukatuz.

Taula 29 Euskotrenen burututako joan-etorriak motaren arabera. Batez besteko laneguna. 2010.

	BATEZ BESTEKO LANEGUNEKO JOAN- ETORRIAK	%
Udalerrri barnekoa	9.148	%15,9
Eskualde barnekoa	25.345	%44,0
Lurralde barnekoa	15.248	%26,5
Lurraldeen artekoa	6.185	%10,7
Guztira barnealdekoak EAE	55.926	%97,2
Kanpoaldekoa – Hendaia*	1.628	%2,8
GUZTIRA	57.554	%100,0

Iturria: Euskotren eta Etxebizitza Inkesta.*2006ko datuetatik abiatuta balioztatutako datua.

Grafiko 24 Euskotrenen burututako joan-etorriak motaren arabera. Batez besteko laneguna 2010.

Iturria: Euskotren eta Etxebizitza Inkesta. Elaborazio propioa

Gipuzkoan batez besteko lanegun batean, probintzien barneko joan-etorriak dira pertsona kopuru handiena biltzen dituztenak (37.014, %64,3 ordezkatuz), Bizkaiko probintzia barneko joan-etorriek jarraituz (%22,1). Lurraldeen arteko joan-etorriek ordezkaritza oso txikia dute eta inolako kasuetan ez dute gainditzen %6a.

Taula 30 Euskotrenen burututako joan-etorrien jatorri-helmuga probintzia matrizea. Batez besteko laneguna.2010.

JATORRIA/HELMUGA	BIZKAIA	GIPUZKOA	KANPOALDEA	GUZTIRA
Bizkaia	12.728	3.001		15.729
Gipuzkoa	3.183	37.014	787	40.984
Kanpoaldea		841		841
Guztira	15.911	40.856	787	57.554

Iturria: Euskotren.

3.3.2 RENFE Aldiriak

RENFEk Bizkaiko lurraldean hiru linea aldiri eskaintzen ditu eta beste bat Gipuzkoan.

- C-1: Bilbo - Santurtzi
- C-2: Bilbo - Muskiz
- C-3: Bilbo - Urduña
- C-1: Brinkola - Irun

RENFE Aldirietako lineek 2010ean 21,5 milioi pertsona garraiatu zituzten, zeinak 2005eko datuekin alderatuz %26,5 murriztapena suposatzen baituen. Batez besteko lanegun bateko joan-etorri terminoetan, 74.247 zifratan kokatzen da. Bizkaiko lurraldeko lineek pertsona erabiltzaileen %66,1 biltzen dute, eta Brinkola- Irun lineak geratzen den %33,9 biltzen ditu. Erabiltzaile kopuruaren beherakada hau, neurri handi batean, Ezkerreko Margenetik Santurtziraino Metroko 2.linearen hedapenari dagokio, RENFEk zonalde honetan eskaintzen duen zerbitzuaren konpetentzia zuzena.

Taula 31 RENFE Aldirien urteko eta batez besteko laneguneko joan-etorriak. 2010

ALDIRIAK	URTEKO JOAN- ETORRIAK	BATEZ BESTEKO LANEGUNEKO JOAN- ETORRIAK
Bilboko ⁸ erdigunea	14.236.035	49.090
Donostiako ⁹ erdigunea	7.295.473	25.157
GUZTIRA	21.531.508	74.247

Iturria: Renfe.

3.3.3 Herriarteko RENFE

Herriarteko RENFE zerbitzuek 2010ean guztira 304 milioi pertsona garraiatu zituzten, zeinak batez besteko lanegun batean 1.049ko zifra ordezkatzeko baituen. 2005eko datuekin alderatuz, zifra honek %25eko murrizketa suposatzen du.

Joan-etorrien jatorriari dagokionez, %75,3 Araban kokatzen da eta gainerakoa Gipuzkoan biltzen da, zerbitzu mota honek ez du eskaintzarik Bizkaian.

⁸ Bilboko erdigunea honako lineek operatzen duten geltoki aldiriek osatzen dute, C1 Bilbo Abando- Santurtzi, C2 Bilbo Abando- Muskiz eta C3 Bilbo Abando- Urduña, honako udalerrietan: Santurtzi, Portugalete, Sestao, Barakaldo, Bilbo, Basauri, Arrigorriaga, Muskiz, Gallarta, Ortuella, Trapagako bailara, Ugao- Miraballes, Arrankudiaga, Arakaldo, Audio, Amurrio eta Urduña

⁹ Donostiako erdigunea honako lineek operatzen dute geltoki aldiriek osatua, linea C1- Irun Brinkola honako udalerrietan: Legazpi, Zumarraga, Ormaiztegi, Beasain, Ordizia, Itsasondo, Legorreta, Ikaztegieta, Alegia, Tolosa, Anoeta, Billabona- Zizurkil, Andoain, Urnieta, Hernani, Donostia, Pasaia, Lezo- Erreterria eta Irun.

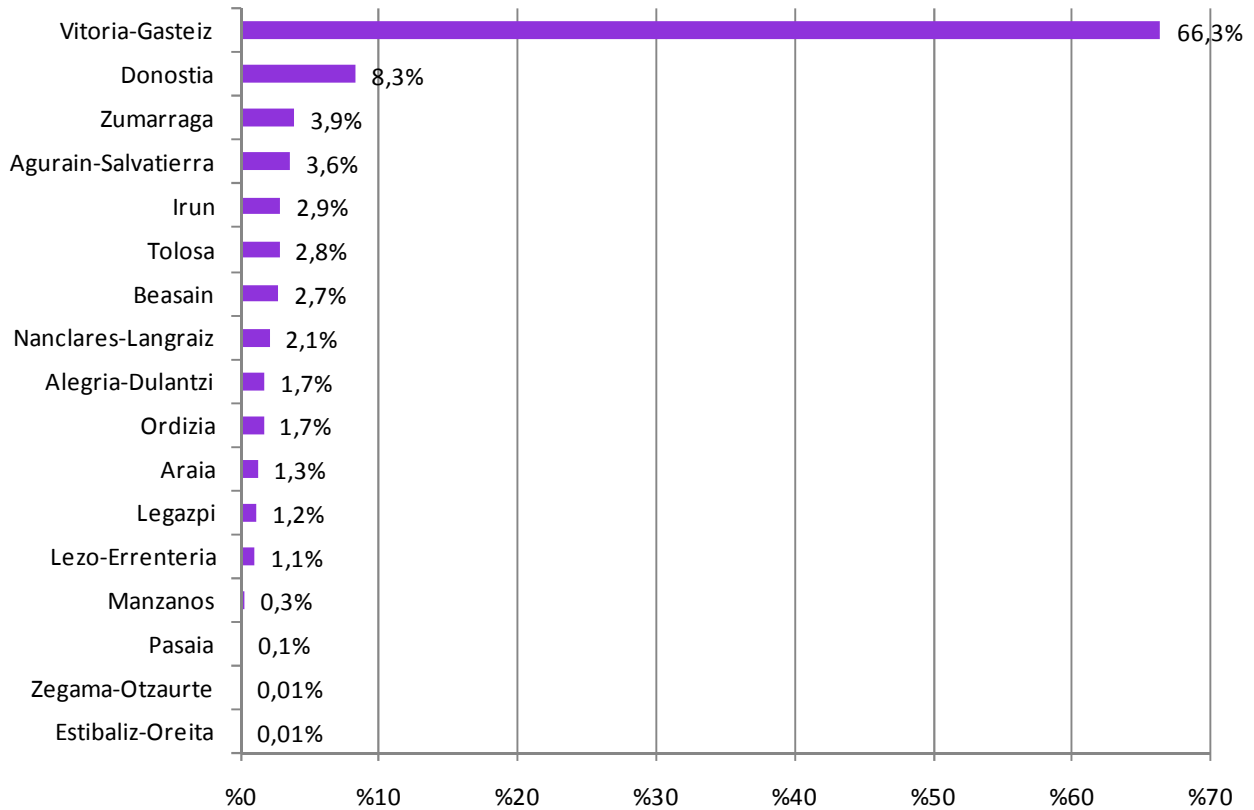
Taula 32 Urteko eta batez besteko lanegun bateko joan-etorriak Herriarteko RENFE tren zerbitzuaren jatorriaren arabera. 2010.

PROBINTZIA	GELTOKIA	URTEKO JOAN-ETORRIAK	BATEZ BESTEKO LANEGUNEKO JOAN- ETORRIAK	%
Araba	Agurain- Salvatierra	10.916	38	%3,6
	Alegria- Dulantzi	5.288	18	%1,7
	Araia	3.840	13	%1,3
	Estivaliz- Oreita	17	0	%0,0
	Manzanos	896	3	%0,3
	Nanclares- Langraiz	6.343	22	%2,1
	Vitoria-Gasteiz	201.866	696	%66,3
Guztira Araba		229.166	790	%75,3
Gipuzkoa	Beasain	8.351	29	%2,7
	Irun	8.818	30	%2,9
	Legazpi	3.549	12	%1,2
	Lezo- Erreterria	3.237	11	%1,1
	Ordizia	5.056	17	%1,7
	Pasaia	422	1	%0,1
	Donostia	25.276	87	%8,3
	Tolosa	8.542	29	%2,8
	Zegama- Otzaurte	29	0	%0,01
	Zumarraga	11.828	41	%3,9
Guztira Gipuzkoa		75.108	259	%24,7
GUZTIRA EAE		304.274	1.049	%100,0

Iturria: Renfe.

Vitoria-Gasteizko geltokian zerbitzu hauen erabiltzaileen kontzentrazio handia dago (%66,3), Donostiakoak jarraituz (%8,3). Gainontzeko geltoki guztiak %4ren azpian kokatzen dira.

Grafiko 25 Herriarteko RENFE zerbitzuko joan-etorrien gorakako estazioa banaketa.

Iturria: Renfe.

3.3.4 Ibilbide Luzeko RENFE

2010.urtean EAEn RENFEko linea handiko zerbitzuetan erregistratutako joan-etorrien kopuru totala 453.157 zifretara igo da, zeinak batez besteko lanegun bateko 1.563 joan-etorri ordezkatzen baitituen. 2006ko datuekin alderatuz erabiltzaileen kopurua %25 igo da, eta hau Altaria zerbitzu berrien abiaraztearen bidez azaldu daiteke.

Ibilbide luzeko linea ezberdinetako pertsona erabiltzaileen erdiak baino gehiagok euren joan-etorrietako jatorri gisa Gipuzkoako geltokiren bat du, Bizkaiak %27,1 biltzen ditu eta Arabak geratzen den %17,6.

Taula 33 Urteko eta batez besteko lanegun bateko joan-etorriak erregistratutako ibilbide luzeko RENFE tren zerbitzuen jatorriaren arabera. 2010

JATORRIZKO PROBINTZIA	URTEKO JOAN- ETORRIAK	BATEZ BESTEKO LANEGUNEKO JOAN- ETORRIAK	%
Araba	79.635	275	%17,6
Bizkaia	122.929	424	%27,1
Gipuzkoa	250.593	864	%55,3
GUZTIRA EAE	453.157	1.563	%100,0

Iturria: Renfe. Elaborazio propioa.

3.3.5 Feve

FEVEk EAEn ondorengo lineen zerbitzuak eskaintzen ditu:

- Bilbo – Balmaseda (aldiriak)
- Bilbo – Santander (herriartekoa)
- Bilbo – Leon (herriartekoa)

EAEn FEVE trenbide zerbitzuen eskaintza lurralde bizkaitarrera mugatzen da.

3.3.5.1 Urteko joan-etorriak

2011n FEVEko hiru lineek 1,47 milioi pertsona garraiatu zituzten, Kantabriako eta Gaztela eta Leoneko¹⁰ hainbat joan-etorri barne hartuz. 2006ko datuekin alderatuz zifra honek %17ko beherakada suposatzen du.

Murrizketa honen kausa posibleetako bat Bilbo eta Balmasedaren arteko Autobideko autobus zerbitzu berrien konpetentzia izan daiteke, zeinak behin Kadaguako Errepidelaria (BI-636) amaitzean errepide bidez lortutako denbora murrizketa aprobeztatzen duten.

Pertsona erabiltzaileen ia guztiak Bilbo-Balmaseda linean biltzen dira (%91,5), Bilbo-Santanderrekoak %,6,6 suposatzen du eta Bilbo-Leonekoak geratzen den %2,0. Batez besteko lanegun bateko pertsona bidaiarien zifra 5.071koa da.

Taula 34 FEVE lineetako urteko joan-etorriak. 2010.

2010.urtea	URTEKO JOAN- ETORRIAK	BATEZ BESTEKO LANEGUNEKO JOAN- ETORRIAK	%
Bilbo- Balmaseda	1.345.033	4.638	%91,5
Bilbo- Santander *	96.394	332	%6,6
Bilbo- Leon *	29.278	101	%2,0
GUZTIRA	1.470.705	5.071	%100

Iturria: FEVE. () Lineako bidaiari guztiak, EAEkoak izan ala ez.*

3.3.5.2 Joan-etorri motak

2010ean EAE jatorri edo helmuga gisa duten joan-etorriak 1.427.372ra igotzen dira, zeinak lanegun batean 4.922 pertsonetako zifra suposatzen baituen. Joan-etorri hauen gehiengoak barne izaera du (%96,4), eta bitartean, jatorria edo helmuga kanpoaldean dutenak soilik %3,6 ordezkatzen dute.

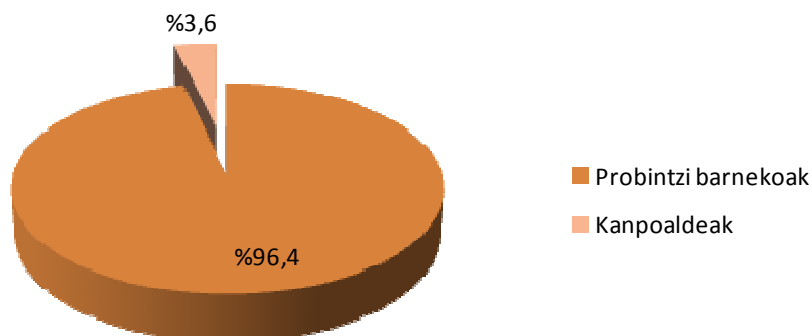
Taula 35 FEVEN urteko eta batez besteko lanegun bateko joan-etorriak motaren arabera. 2010

MOTA	URTEKO JOAN- ETORRIAK	BATEZ BESTEKO LANEGUNEKO JOAN- ETORRIAK	%
EAE barnekoak	1.375.965	4.745	%96,4
Kanpoaldekoak	51.407	177	%3,6
GUZTIRA	1.427.372	4.922	%100,0

Iturria: FEVE.

¹⁰ Bilbo – Santander eta Bilbo- Leon herriarteko trenen lineek erabiltzaileen zifra totala gehitzen da jatorria eta helmuga bereizi gabe.

Grafiko 26 Joan-etorriak FEVEn motaren arabera. 2010

Iturria: FEVE.

3.3.6 Euskotran

Gaur egun Euskotran Bilbon eta Vitoria-Gasteizen linea urbanoen bideetan aritzen da. Tranbiak Bilbon 2002an ekin zion bere lanari. Vitoria-Gasteizen lehenengo adarra 2008ko abenduaren aurreneko fasean inauguratu zen, Abetxukorako eskaintza osatuz 2009ko uztailean.

2002an martxan jarri zenetik Bilboko tranbiak pertsona bidaiarien kopuruaren gorakada nabaritu izan zuen, maximoa edo gehiengoa 2006an lortuz eta 3 milioien inguruan kokatuz, baina momentu horretatik aurrera zifra hau behereka hasten da eta 2,8 milioi pertsonetan gelditzen da. Vitoria-Gasteizeko tranbiak 2010ean 6,9 milioi erabiltzaile eskuratu ditu.

Taula 36 Bilboko eta Vitoria-Gasteizko Tranbietan urteko eta batez besteko lanegun bateko joan-etorriak.

	URTEKO JOAN- ETORRIAK	BATEZ BESTEKO LANEGUNEKO JOAN- ETORRIAK	%
Bilbo	2.849.608	9.826	%29,0
Vitoria-Gasteiz	6.977.841	24.062	%71,0
GUZTIRA	9.827.449	33.888	%100,0

Iturria: Euskotran

3.3.7 Bilboko Metroa

Bilboko Metroak 2010.urtean guztira 88,5 milioi pertsona garraiatu zituen, zeinak batez besteko lanegun batean 305.366 joan-etorri adierazten dituen. 1995ean zerbitzua martxan

jarri zenetik hau da pertsona erabiltzaileen zifrarik altuena. 2006ko ikerketako datuei erreferentzia eginez, %11ko gorakada suposatzen du. Igoera hau neurri handi batean, Ezkerreko Margenetik 2 linearen hedapenari zor zaio, Sestao, Portugalete eta Santurtzi udalerriei zerbitzua emanez.

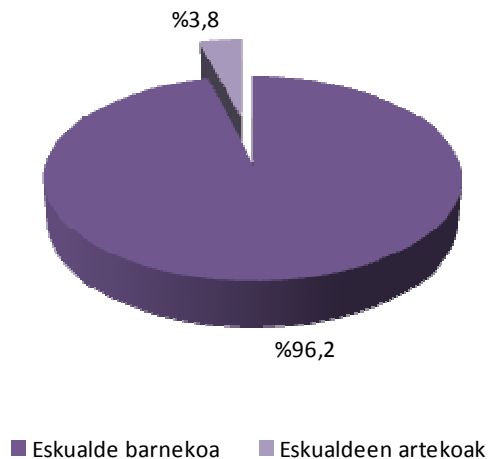
Geltoki bakoitzeko operadoreak erraztutako datuetatik abiatuz, erabiltzaileek burututako joan-etorriaren tipologia ezagutzen saiatu da. Sarearen konfigurazio propioagatik, burutzen diren joan-etorri ia guztiak eskualde barnekoak dira (%96,2), eta eskualdeen artekoak pisu txikia eskuratzen dute %3,8.

Taula 37 Bilboko Metroan urteko eta batez besteko lanegun bateko joan-etorriak motaren arabera. 2010

BIDAI MOTA	URTEKO JOAN-ETORRIAK	BATEZ BESTEKO LANEGUNEKO JOAN-ETORRIAK	%
Eskualde barnekoa	85.184.707	293.740	%96,2
Eskualdeen artekoa	3.371.574	11.626	%3,8
EAE BARNEALDEKOAK	88.556.281	305.366	%100,0

Iturria: Bilboko Metroa.

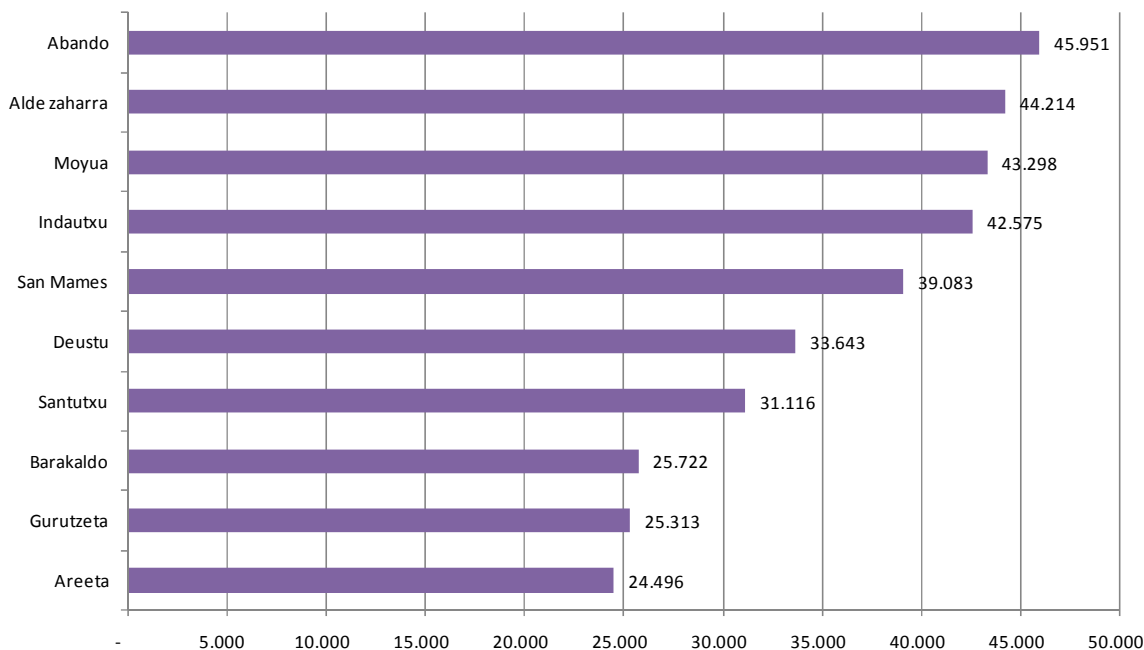
Grafiko 27 Bilboko Metroko joan-etorriak tipologiaren arabera. 2010

Iturria: Bilboko Metroa.

Jarrian, Bilboko Metro geltoki nagusietako datuak aurkezten dira, batez besteko lanegun batean horietako bakoitzean erregistratutako joan-etorri kopuruaren arabera.

Grafiko 28 Bilboko Metro geltoki nagusietako joan-etorriak. Batez besteko laneguna.2010.

Iturria: Bilboko Metroa.

3.3.8 Trenbide eskariaren laburpena

2010.urtean batez besteko lanegun batean EAEn trenbide modalean 478.589 joan-etorri burutu ziren, zeinak 2006ko datuekin alderatuz, %5,1eko gorakada suposatzen baituen. Aldaketa hau, batez ere, Bilboko Metroak eta Tranbiak izan duten pertsona bidaiarien gorakadari dagokio.

Joan-etorriaren tipologiari dagokionez ia guztiak EAEko barnealdeko joan-etorriei dagozkie (%99,2).

Taula 38 Joan-etorriak trenbide operadorearen arabera. Batez besteko laneguna. 2010

	EUSKOTREN	RENFE			FEVE	TRANBIA	METROA	GUZTIRA
		ALD.	HER.	IBI.L*.				
Barnealdekoak	55.926	74.247	582	52	4.745	33.888	305.366	474.805
Kanpoaldekoak	1.628*		467	1.511	177			3.783
GUZTIRA	57.554	74.247	1.049	1.563	4.922	33.888	305.366	478.589

Iturria: Operadoreek erraztutako datuak.

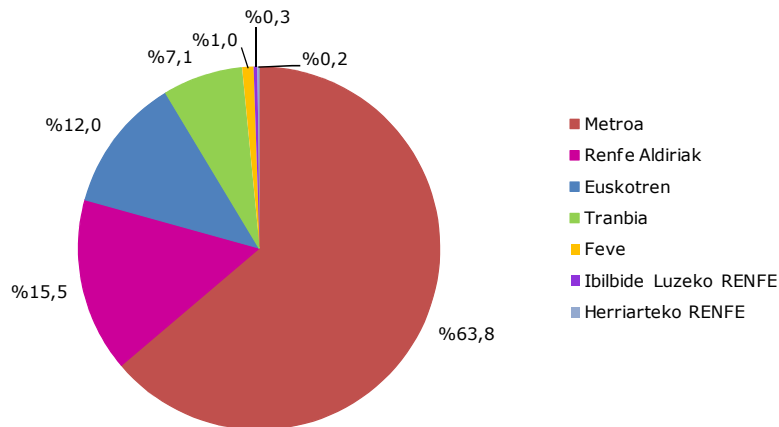
* EAEko Garraio Eskariaren Irudia. 2006.urtea txostenetik abiatuta balioztatutako datuak.

3.3.8.1 Operadoreen banaketa

Bilboko Metroak jarraitzen du pertsona kopuru handiena garraiatzen duen operadorea izaten, 2006ko datuekin alderatuta bere emaitzak igoaz gainera (%63,8). Bigarren talde batek jarraitzen dio Renfe Aldiriak (%15,5), Euskotrenek (%12) eta tranbiak (%7,1) osatuz. Azkenik, hirugarren talde bat identifikatzen da, zeinetan ez dagoen operadorerik merkatu kuota %1 baino altuagoa duenik. Azken hau FEVEk (%1) eta Renfek osatzen dute, Ibilbide Luzeko (%0,3) eta Herriarteko zerbitzuek (%0,1), hain zuzen.

Grafiko 29 Trenbide operadoreen merkatu kuotaren banaketa. 2010

Iturria: Operadoreek erraztutako datuak.

3.4 Pertsonen kable bidezko garraioa

EAEn pertsonen garraiora zuzendutako kable bidezko bederatzia instalakuntza aurkitzen dira (igogailuak ea funikularrak). 2010.urtean mekanismo hauen pertsona erabiltzaileen kopurua 3.174.296ra igo zen, zeinak batez besteko lanegun batean 10.946 zifrako ordezkariak baituen. Modal hauen bitartez burututako joan-etorrien %57,1 funikularraren bitartez egiten dira, eta geratzen den %42,9 igogailuen artean banatzen da. Garrantzia berezia Mamariagako funikularrak eta Solokoetxeko igogailuak eskuratzen dute, izan ere, bi kasuetan modal hauetan burututako bost joan-etorrietatik bat baino gehiago biltzen baitituzte.

Taula 39 Kable bidezko garraioetan burututako joan-etorriak.

	INSTALAKUNTZA	URTEKO JOAN- ETORRIAK	BATEZ BESTEKO LANEGUNEKO JOAN- ETORRIAK	%
Funikularra	Artxandako funikularra	523.514	1.805	%16,5
	Igeldoko funikularra	373.303	1.287	%11,8
	Larreinetako funikularra	175.244	604	%5,5
	Mamarigako* funikularra	740.468	2.553	%23,3
Guztira Funikularra		1.812.529	6.250	%57,1
Igogailua	Begoñako igogailua	417.875	1.441	%13,2
	Solokoetxeko igogailua	674.892	2.327	%21,3
	Ereagako igogailua	269.000	928	%8,5
	Arangoitiko igogailua	Daturik gabe		
	Salveko igogailua	Daturik gabe		
Guztira Igogailua		1.361.767	4.696	%42,9
GUZTIRA		3.174.296	10.946	%100,0

* Mamarigako Funikularreko datuak 2011ri dagozkionak dira.

Arangoitiko eta Salveko igogailuen datuek ez daude eskuragarri izan ere doakoak baitira.

Iturria: Oteus.

Joan-etorri hauek guztiak barnealdekoak dira, hau da, jatorria eta helmuga EAEn kokatzen dira. Garrantzia berezia Bizkaian burututakoek eskuratzen dute (%88,2), Igeldoko funikularra izan ezik praktikoki instalazio guztiak biltzen baitira. Gipuzkoak biltzen ditu geratzen diren joan-etorrien %11.

Joan-etorrien zenbatekoa, datuak eskura dauden 2010 eta 2006ko¹¹ instalazioetan, laur urteko epean %11,6 murriztu da, 2006an 2,7 milioi pertsona erabiltzaile izatetik 2010ean 2,4 milioi izatera igaroz.

3.5 Laburpena eta ondorioak

Atal honetan 2010.urterako batez besteko lanegun bateko joan-etorrien garraio eskari totala aurkezten da, aztertutako garraio modal bakoitzetik erantsiak (ibilgailu arinak, autobusa, trenbidea, kablea eta hegazkina).

¹¹ Alderaketa datuak eskura dauden instalakuntzena egin da, bai 2006koena eta baita 2010ekoena, hau da: Begoñako igogailua, Solokoetxekoa eta Ereagakoa, eta Artxandako, Igeldoko eta Larreinetako funikularra.

3.5.1 Joan-etorri motorizatuak EAEn

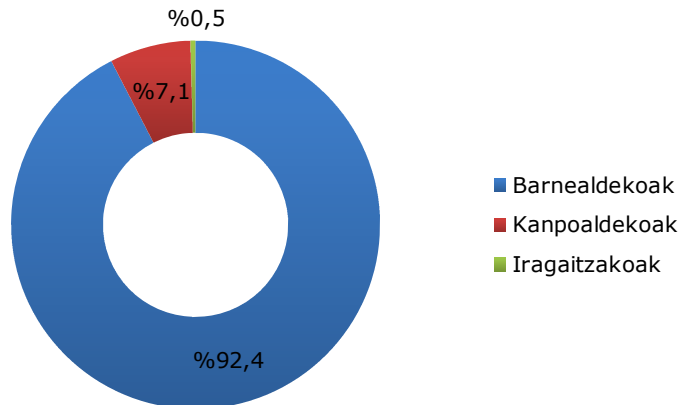
2010ean EAEn batez besteko lanegun batean joan-etorri motorizatuen kopurua 3,4 milioitan kokatzen da, zeinak 2006ko datuekin alderatuz %4,3ko beherakada txiki bat adierazten baituen. Burutzen diren joan-etorri guztiak praktikoki barnealdekoak dira (%92,4), beste %7,1ek kanpoaldeko izaera dute eta geratzen den %0,5 iragaitzan aurkitzen diren pertsonen dagokie.

Taula 40 Joan-etorriak garraio modal eta motaren arabera. Batez besteko laneguna. 2010

	IBIL. ARINA	AUTOBUSA	TRENBIDEA	KABLEA	HEGAZKINA	GUZTIRA
Barnealdekoak	2.179.286	518.213	474.805	10.964		3.183.268
Kanpoaldekoak	220.042	6.994	3.783		14.451	245.270
Iragaitzakoak	15.673	332				16.006
GUZTIRA	2.415.000	525.540	478.589	10.964	14.451	3.444.544

Iturria: Operadoreek erraztutako datuak. Etxebizitza Inkesta eta terminalako Inkesta. Elaborazio propioa.

Grafiko 30 Joan-etorriak motaren arabera. 2010

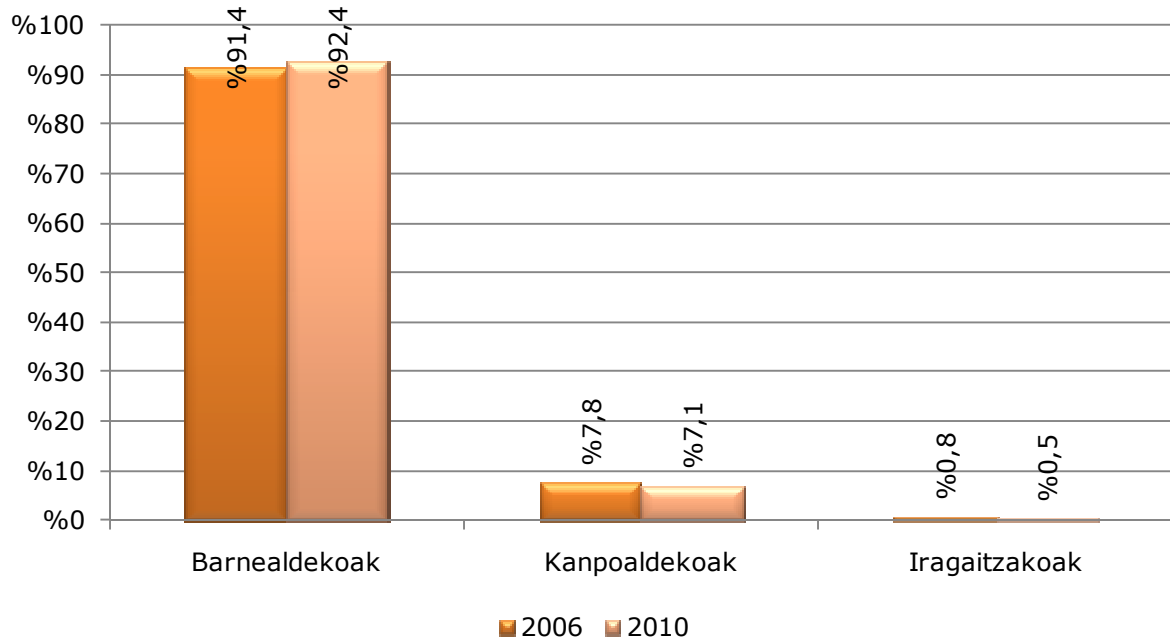

Iturria: Operadoreek erraztutako datuak. Etxebizitza Inkesta eta terminalako Inkesta. Elaborazio propioa.

Azken lau urteetan pertsonen joan-etorrien bilakaerak horien tipologiaren arabera, ez du aldaketa esanguratsurik erakusten. Barnealdeko joan-etorriek ordezkaritza handiena izaten jarraitzen duten %90 gaingaituz eta bere kuotaren erregistroa pixka bat igoaz, eta bitartean, kanpoaldekoak eta iragaitzakoak murrizketa txiki bat erregistratu dute.

Grafiko 31 2006-2010 periodoko joan-etorrien bilakaera tipologiaren arabera.

Iturria: EAEko Garraio Eskariaren Irudia. 2006.urtea, Etxebizitza Inkesta, terminaletako Inkesta eta garraio operadoreek erraztutako datuak. Elaborazio propioa.

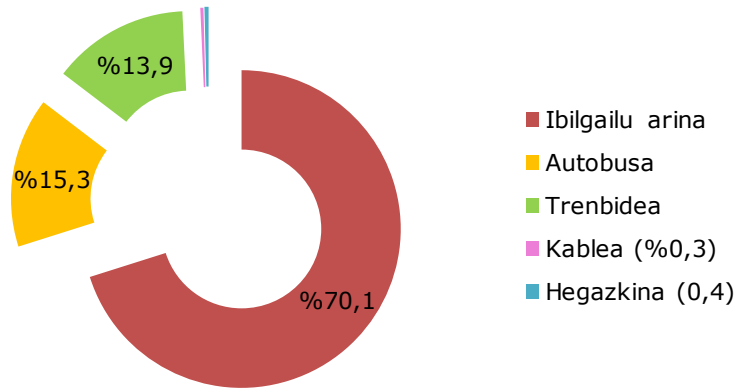
3.5.2 Modal banaketa

Ibilgailu arinak (autoa, motozikleta eta taxia) jarraitzen du EAEn burutzen diren bidaietan erabiltzen den garraio-bide nagusia izaten. Modal hauek %70,1eko barneratze kuota eskuratzen dute. Autobusak eta trenbideak bigarren eta hirugarren postua hartzen dute, hurrenez hurren, bien arteko diferentzia txikia izanik. Autobusak %15,3 biltzen ditu eta trenbideak %13,9. Azkenik, hegazkina pertsona bidaiarien %0,4an kokatzen da, eta kable modalek soilik %0,3 biltzen dituzte.

Trenbidea izan da 2006ko datuekin alderatuz bere kuota gehien igo duen garraio-bidea ehuneko 1,2 punturekin. Gorakada hau Vitoria-Gasteizeko eta Bilboko Tranbian eta bigarrenko kasuan baita Metroan ere, pertsona erabiltzaileen kopuruaren igoerari zor zaio. Bere barneratze kuota pixka bat igotzea lortu duen modala hegazkina izan da ehuneko 0,2 punturekin. Ibilgailu arina mantendu egin da, eta autobusak bere kuota murriztu egin dela ikusi du, 2006ko datuekin alderatuz, ehuneko 1,4 puntuko diferentziarekin.

Grafiko 32 Joan-etorriak garraio modalaren arabera. 2010

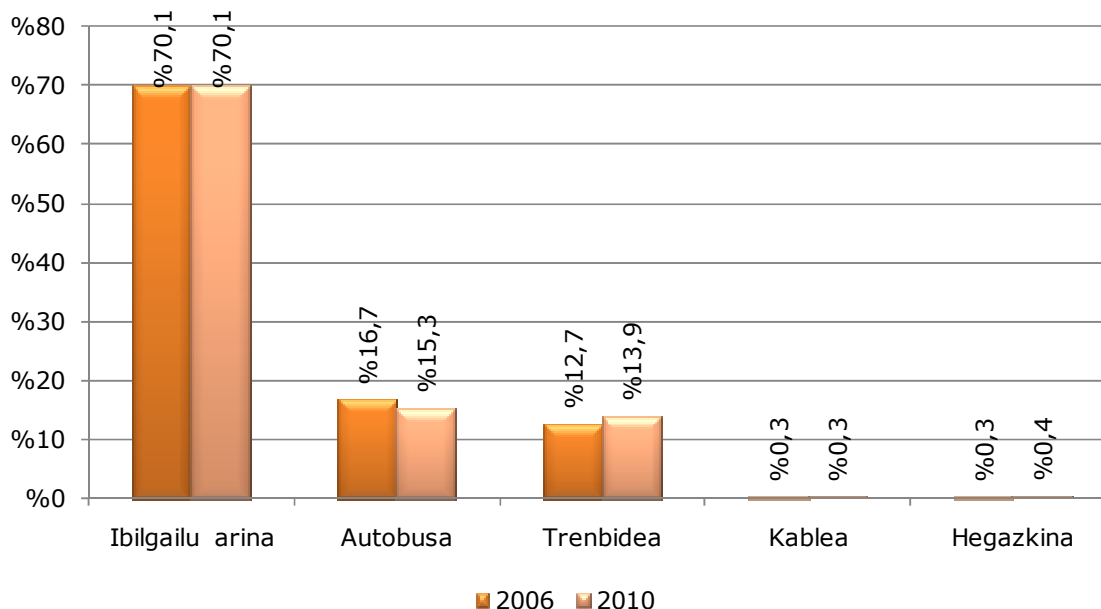

Iturria: Operadoreek erraztutako datuak. Etxebizitza Inkesta eta terminaletako Inkesta. Elaborazio propioa.

Joan-etorrien tipologia guztietan ibilgailu arina garraio modal liderra izan arren, eta baita barneratze kuota altuena biltzen duena ere, ezberdintasunak ageri dira joan-etorri motaren arabera. Hori dela eta, barnealdeko joan-etorrietan autobusak eta trenbideak, hurrenez hurren, %16,3 eta %14,9ko kuota eskuratzen duten bitartean, kanpoaldeko joan-etorrietan portzentaje hau %2,9 eta %1,5era jaisten da hurrenez hurren, aldiz, hegazkinak garrantzia handiagoa eskuratzen du, %5,9ko portzentajera iritsiz.

Garraio modal ezberdinen barneratze kuotaren bilakaerari dagokionez, 2006ko datuekin alderatuz ez da aldaketa esanguratsurik nabaritzen. Ibilgailu arinak bere lidergo postua mantentzen jarraitzen du. Autobusak ehuneko 1,4 puntuetako beherakada txiki bat nabaritu du, zeina trenbideaz konpentsatua izan baiten. Kableak eta hegazkinak bigarren mailako postua mantentzen jarraitzen dute, eta beraien barneratze kuotan ez dute aldaketa esanguratsurik nabaritu.

Grafiko 33 Garraiobide¹² ezberdinen barneratze kuotaren bilakaera.

Iturria: EAEko Garraio Eskariaren Irudia. 2006.urtea, Etxebizitza Inkesta, terminaletako Inkesta eta garraio operadoreek erraztutako datuak.

3.5.3 Ondorio nagusiak

- ✓ 2010ean EAEn batez besteko lanegun batean burututako joan-etorri motorizatuen kopurua 3,4 milioitan kokatzen da, zeinak 2006ko datuekin alderatuz %4,3ko beherakada txikia nabaritu baituen.
- ✓ Ibilgailu arinak 2010ean barneratze kuotaren lidergoa mantentzen jarraitzen du (%70,1), batez besteko lanegun batean 2.415.000 joan-etorriko zifrarekin. Hala ere, 2006ko datuekin alderatuz %4,2ko beherakada nabaritu da, izan ere, lehen guztira 2.520.800 zifretan kokatzen baitzen.
- ✓ Joan-etorriaren distantziaren eta ibilgailu arinetako pertsona laguntzaileen portzentajearen artean erlazio zuzena nabari da, distantzia handiagoa denean, portzentaje hau handiagoa da. Barnealdeko joan-etorrietan pertsona erabiltzaileen %84,1 gidariak dira eta %15,9 laguntzaileak, eta beste muturrean, kanpoaldeko joan-

¹² 2006ko kuotako datuak, ez datoz bat zehazki EAEko Garraio Eskariaren Irudia. 2006.urtea dokumentuan argitaratutakoekin, bi arrazoiengatik, kable bidezko garraioaren datuak erantsi dira, aurreko edizioan ez zeuden, eta berriz ere Ibilbide Luzeko Renfe zerbitzuetako pertsona bidaiarien kopurua balioztatu da, izan ere, RENFEk erraztuta argitaratutako datuak ez ziren zuzenak.

etorri internazionaletan, praktikoki biak berdindu egiten dira, bidaiarien %55,6 gidariak dira eta %44,4 laguntzaileak.

- ✓ 2006ko datuekin alderatuz, autobusaren erabilera %12,5 murriztu da, 2010ean batez besteko lanegun batean 525.540 joan-etorrietan kokatuz, lehenagoko 600.804 joan-etorrien aurrean.
- ✓ Izaera urbanoa duten autobus zerbitzuak, erregularrak nahiz lineaz kanpokoak, joan-etorrien zatirik handiena biltzen dituztenak dira, orotatik %63 ordezkatzera iritsiz.
- ✓ Probintzietako hiriburuei dagokienez, Donostiak erregistratzen du autobus urbano zerbitzu erregularraren erabilpen handiena, biztanleko eta urteko 159 joan-etorrien ratioa eskuratuz.
- ✓ Hegazkina izan da 2006ko datuei erreferentzia eginez, pertsona bidaiarien kopuruaren areagotze handiena erregistratu duen garraio modala (%25,8). 2010ean urteko pertsonen 4,1 milioi zifretara iritsiz, 2006ko 3,3 milioien aurrean.
- ✓ Loiuko aireportuak bere lidergoa indartu du eta EAEn bidaiarien %92,4 biltzen ditu, 2006ko %88,4en aurrean.
- ✓ Hondarribiko aireportuak 2006ko datuekin alderatuz, pertsona bidaiarien %8ko gorakada erregistratu du. Hala ere, erabiltzaileen kuotan ez da gorakadarik gertatu.
- ✓ Forondako aireportuak 2006ko datuekin alderatuz, pertsonen kopurua %70an murriztu du urtean guztira 39.754 pertsona erabiltzaile izanik, eta Euskadi eta Estatu mailan berriro ere merkantzien zirkulazioaren aireportu erreferente bezala kokatzen da.
- ✓ 2006tik EAeko trenbide eskaria %5,1 areagotu da batez besteko lanegun batean 478.589 joan-etorri eskuratuz, zeinak 2006an baino barneratze kuota altuago bat lortzen baituen, %12,7tik egungo %13,9ra igaroz. Halaber, areagotze hau ez da izan homogeneoa operadore guztientzat, eta zerbitzu urbanoetan herriarteko zerbitzuetan baino erabiltzaileen gorakada handiagoa nabaritu da.
- ✓ Zerbitzuen eskaintzaren hobekuntzak direla eta, Metroak eta tranbiak antzeman dute trenbide eskariaren areagotzea. Metroaren kasuan 2 linearen ekialdeko hedapenari zor zaio Sestao, Portugalete eta Santurtziri zerbitzua ematen baitzaie. Tranbiaren kasuan, Vitoria-Gasteizen jarri diren bi lineen abiarazteari esker izan da, 2010ean batez besteko lanegun batean zerbitzu hauei guztira 24.062 joan-etorriko ekarpena eginez.

- ✓ Alderaketa bat eginaz, Renfek ibilbide luzeko lineetan ezik bere negozio linea guztietan, Euskotrenek (%7,1) eta Fevek (%19,7), 2006ko datuen aldean, pertsona erabiltzaileen kopuruan murrizketak erregistratu dituzte.
- ✓ Ibilbide luzeko Renfe zerbitzuek batez besteko lanegun batean guztira 1.563 pertsona bidaiari lortu ditu, 2006.urteko¹³ 1.255en aldean %24,5eko areagotzea ordezkaturik. Aipatutako erregistro areagotzea, Altabia zerbitzuak abiarazi izanaren bidez eskaintza hobetu izateak azaldu dezake.
- ✓ Azkenik, 2006ko datuekin alderatuz, azpimarratzekoa da garraio modal ezberdinen barneratze kuotaren banaketan ez dela aldaketa esanguratsurik izan. Ibilgailu arinak jarraitzen du gehien erabiltzen den modala izaten, neurri txikiagoan autobusak eta trenbideak jarraituz, eta bitartean, kableak eta hegazkinak bigarren mailako postua eskuratzen dute.

¹³ 2006ko distantzia luzeko zerbitzuetan batez besteko lanegun batean 1.255 bidaiariaren datua berriro balioztatu da, izan ere, EAEko Garraio Eskariaren Irudia. 2006.urtea, RENFEk erraztutako txostenean argitaratutako datuak ez dira zuzenak.

4. MERKANTZIEN GARRAIOA

4.1 Errepide bidezko merkantzien garraioa

4.1.1 Informazio iturriak

Errepide bidezko merkantzien garraioari dagozkion datuak oinarritzko bi informazio iturrietatik balioztatu dira:

- Sustapen Ministerioak buruturiko Errepidezko Merkantzia Garraioaren Inkesta Iraunkorra (EMGII). Inkesta hau ikerketa estatistiko jarraitua da non bere helburu nagusia zama-ibilgailuek burututako garraio operazioak kuantifikatzea (6 tona baino gehiagoko pisu maximoa baimenduta duten ibilgailuak eta 3,5 tona baino gehiagoko zama gaitasuna dutenak), horiekin alorreko jarduera maila neurtzeko, ibilgailuen okupazio maila ebaluatzeko eta sortutako garraio fluxuak ezagutzeko. Inkesta hau 1993tik modu etenean eta urteko 52 astetan zehar ari da burutzen.
- 2011.urtean burututako Kordoi Inkesta. Inkesta honen helburua kanpoaldeko fluxu internazionalak (frantziar muga) eta batez besteko lanegun batean EAE zeharkatzen duten fluxuak identifikatzea da. Informazio honek EMGII-n lortutako datuak osatuko dituzte.

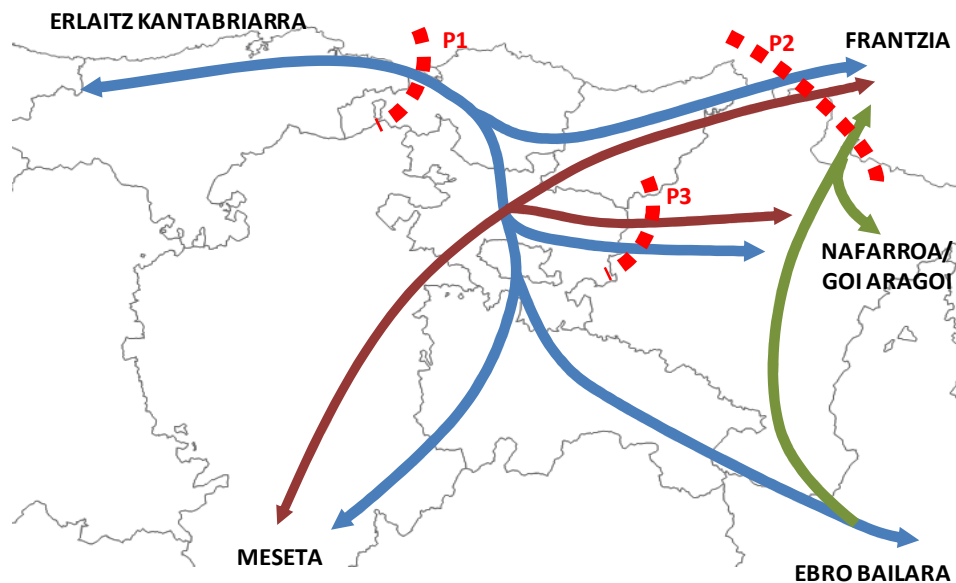
EMGII-k lurralde nazionalean udalerrri mailan errepide bidezko merkantzien jatorri-helmuga fluxuen inguruko informazio zehatza eskaintzen du. Hori dela eta, zama-ibilgailuetan Euskal Herri barneko merkantzien fluxuak eta Euskal Herritik gainontzeko Espainiara (kanpoaldeko nazionala), edo azken honetatik Euskal Herrira sortutakoak karakterizatzeko iturri ideala osatzen du. Halaber, Europa Batasuneko beste herrialdeekin sortutako fluxuak eta merkantzia igarobide fluxuak karakterizatzeko ez da nahikoa.

Urritasun hau zuzentzeko 2010eko Kordoi Inkestan pisuen hiru pantaila burutu dira, EAEn sortzen diren igarobide fluxuak inguratzen dituen, baita kanpoaldearekin dauden fluxuak ere. Ondorengo eskemak EAEn sortzen diren igarobideko fluxuak eta horiek identifikatzeko hiru pantailak aurkezten ditu.

- P1 : El Haya: Hemen Erlaitz Kantabriarraren eta muga frantsesaren arteko iragaitza fluxuak erregistratuko lirateke, baita Nafarroa eta Aragoi Garaia, Ebroko Bailara eta Meseta.
- P2: Mugan ondorengo mugimenduak biltzen dira:
 - Jatorri-helmuga Euskal Herria duten fluxu internazionalak.

- Europaren iragaitzako fluxu internazionalak Erlaitz Kantabriarrekin, Meseta, Ebroko Bailara eta Nafarroarekin.
- P3: Olaona: Erlaitz Kantabriarraren iragaitza fluxuak erregistratzen dira Nafarroarekin eta Mesetakoak Nafarroarekin.

Ondorengo taulak EAEn zirkulatzen duten errepide bidezko merkantzien fluxu ezberdinen karakterizazioa egiterako orduan erabilitako datu iturrien laburpena egiten du.

- Barnealdekoak: Sustapen Ministerioaren EMGII-a.
- Kanpoaldekoak: EAE eta gainontzeko Espainiaren arteko erlazioetarako EMGII-tik datorren informazioa erabili da. Gainontzeko Europako erlazioetarako Kordoi Inkesta erabili da.
- Iragaitzakoak: Kordoi Inkestan lortutako informazioan oinarrituz elaboratu da. Iturri honetatik EAEn iragaitzan dauden ibilgailuen kopurua eskuratu da, eta garraiatzen dituzten merkantzien kopuruak ezagutzeko, EMGII-tik lortutako zamaren batez bestekoa erabili da.

Taula 41 Errepide bidezko merkantziaren garraioa balioztatzeko informazio iturriak.

Jatorria	Helmuga		
	EAE	GAINONTZEKO ESPAINIA	EUROPA
EAE	EMGII	EMGII	Kordoi
Gainontzeko Espainia	EMGII	Kordoi/EMGII	Kordoi
Europa	Kordoi	Kordoi	Kordoi

Barnealdekoak
Kanpoaldekoak
Iragaitzakoak

4.1.2 Errepide bidezko merkantzien kopurua

2010ean batez besteko lanegun batean EAEn errepide bidez garraiatutako merkantzien kopuru totala 485.554 tonatara igotzen da. 2006.urtearekin alderatuz zifra honek %18,2ko murriztapena nabaritu du. Hala ere, EAEn merkantziaren garraioaren egiturarako erabiltzen den garraio modal nagusia izaten jarraitzen du.

Merkantzien fluxua praktikoki modu berean banatzen da barnealdeko (%40,7) eta kanpoaldeko (%40,6) zirkulazioetan. Azken idazpuru honen baitan izaera nazionala dutenek garrantzi berezia eskuratzen dute, hau da, jatorria edo helmuga EAEn kokatzen da eta estatuko beste autonomi erkidegoekin elkartzen da, bitartean, zirkulazio internazionalak garrantzia txikiagoa dute eta guztitik soilik %6,2 ordezkatzen dute. Azkenik, iragaitzako merkantziek geratzen den %18,8 ordezkatzen dute.

Taula 42 Errepide bidezko merkantzien garraioa urteko eta batez besteko lanegun batean joan-etorriaren tipologiaren arabera. 2010

BIDAIAREN IZAERA		URTEKO TONAK	BATEZ BESTEKO LANEGUNEKO TONAK	%
EAE barnealdekoak	Udalerrikoak	13.934.095	48.049	%9,9
	Herriartekoak eta eskualde barnekoak	43.367.737	149.544	%30,8
	Guztira barnealdekoak	57.301.832	197.593	%40,7
EAE kanpoaldekoak	Nazionalak	48.425.564	166.985	%34,4
	Internazionalak	8.673.168	29.907	%6,2
	Guztira kanpoaldekoak	57.098.733	196.892	%40,6
Iragaitzakoak		26.410.026	91.069	%18,8
GUZTIRA		140.810.590	485.554	%100,0

Iturria: Errepidezko Merkantzia Garraioaren Inkesta Iraunkorra (EMGII) eta ibilgailu astunen Kordoi Inkesta. Elaborazio propioa

4.1.2.1 Barne merkantzien bidaiak EAEn

2010.urtean batez besteko lanegun batean EAEn barnealdean errepide bidez garraiatutako merkantzien tonak 197.593 igo ziren. Hauetatik %75,7 herriarteko eta eskualdeen arteko fluxuak dira, eta geratzen den %24,3 udalerrri barnekoak dira.

%82,6ko kasuetan merkantzien barne zirkulazioa euskal probintzia bakoitzaren barnean gertatzen da. Zentzu honetan azpimarratzekoa da Bizkaia eta Gipuzkoa duten rola, probintzia barneko merkantziaren garraioaren %39,9 eta %29,9 bilduz, hurrenez hurren. Aldiz, probintzien arteko fluxuek inolako kasuetan ez dute gainditzen %5a.

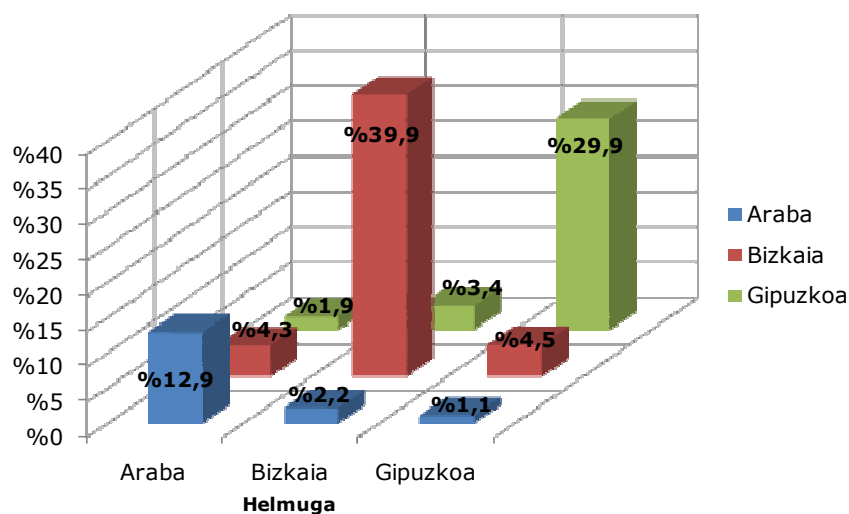
Erakartzen diren orotatik, probintzietan barnealdeko joan-etorriek duten pisua, batez ere, Bizkaia (%87,7) eta Gipuzkoa (%84,3) nabarmentzen dira, Araban portzentaje hau besteen aldean txikiagoa baita, %67,4ean kokatuz, zeinak beste Lurralde Historikoetatik merkantzia erakartzeko gaitasun handiagoa duela adierazten baituen.

Taula 43 Errepide bidez garraiatutako merkantziaren jatorri-helmuga matrizea. Batez besteko laneguna. 2010

JATORRIA	HELMUGA			
	ARABA	BIZKAIA	GIPUZKOA	GUZTIRA
Araba	25.426	4.311	2.120	31.857
Bizkaia	8.594	78.776	8.894	96.263
Gipuzkoa	3.691	6.754	59.027	69.472
GUZTIRA	37.711	89.841	70.041	197.593

Iturria: EMGII eta ibilgailu astunen Kordoi Inkesta. Elaborazio propioa.

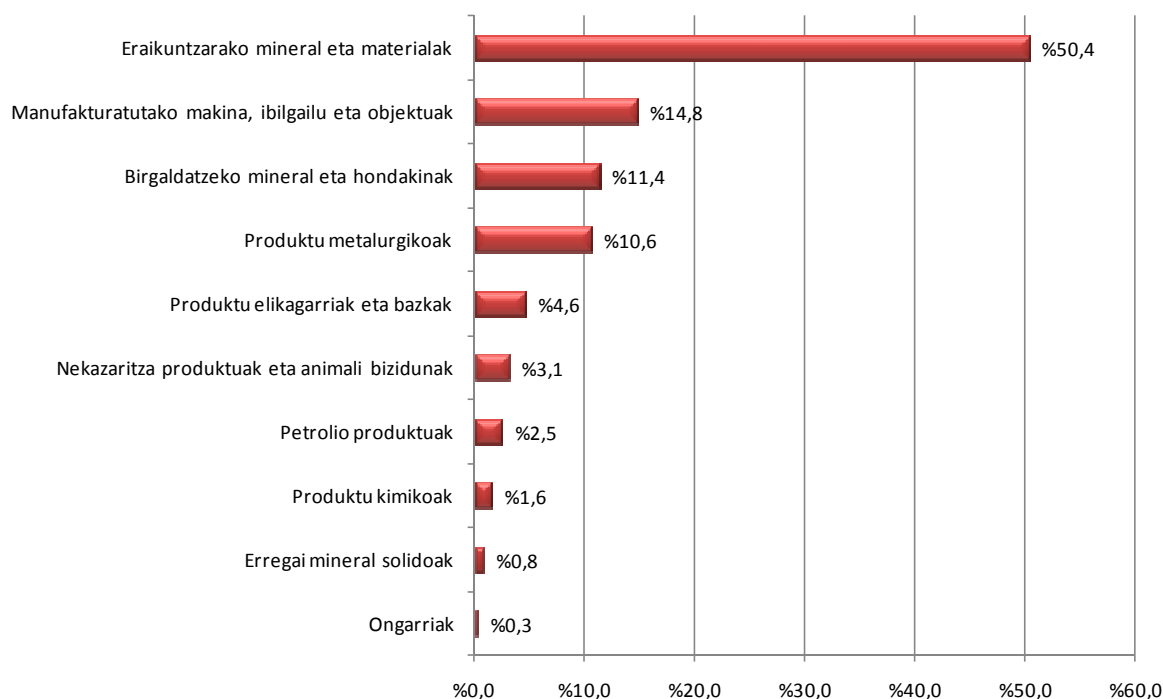
Grafiko 34 EAEko barne bidaietan errepide bidez garraiatutako merkantziaren banaketa. 2010.

Iturria: EMGII eta ibilgailu astunen Kordoi Inkesta. Elaborazio propioa.

EAE en errepide bidezko merkantziaren barne zirkulazioaren erdiak eraikuntzarako¹⁴ mineralai eta materialei dagokie, makina, ibilgailu eta manufakturatutakoa objektuak jarraitua zeinak %14,8ko portzentajea eskuratzen duten eta ondoren, birgaldatutako¹⁵ mineral eta hondakinek jarraitua (%11,4).

Grafiko 35 EAE barneko errepide bidezko tonak produktu motaren arabera (JESN). Batez besteko laneguna. 2010

Iturria: EMGII

4.1.2.2 Errepide bidezko merkantzien kanpoaldeko garraioa

2010.urtean errepide bidezko merkantziaren EAE kanpoaldeko fluxuak 196.892 tonetara igo ziren, horietatik %84,8 estatuko gainontzeko eremuekin izandako trukeei dagokie, eta geratzen den %15,2 izaera internazionalakoak izan ziren.

¹⁴ Eraikuntzarako mineral eta materialen taldeak ondorengo merkantziak barne hartzen ditu: hareak, legarrak, buztinak eta zepak; gatza, pirita eta sufrea; eta beste harri, lur eta mineralak. Iturria: Errepide bidezko Merkantziaren Garraioko Etengabeko Inkesta. 2010.urtea Errepidezko Merkantzia Garraioaren Inkesta Iraunkorra. 2010.urtea. Eranskina I.

¹⁵ Birgaldatutako mineral eta hondakinen atalak ondorengo produktuen tipologiak biltzen ditu: burdinazko mineralak eta kontzentratuak piritak izan ezik; mineral eta hondakin ez-ferrosoak (metalen hondakin ez-ferrosoak; kobre-muluak, bauxita, manganeso mineralak eta kontzentratuak); eta txatarrak eta labe garaietako errautsak. Iturria: Errepidezko Merkantzia Garraioaren Inkesta Iraunkorra. 2010.urtea. Eranskina I.

Bizkaiko lurraldea da merkantzien kanpoaldeko fluxuen zatirik handienaren sortzaile nagusia da (%43,8), neurri txikiagoan Gipuzkoak (%31,9) eta Arabak (%24,3) jarraituta.

Taula 44 Jatorria edo helmuga EAEn duten errepide bidez garraiatutako tonak. Batez besteko laneguna. 2010

	ARABA	BIZKAIA	GIPUZKOA	GUZTIRA
Kanpoaldeko nazionalak	43.432	77.048	46.504	166.985
Kanpoaldeko internazionalak	4.386	9.133	16.389	29.907
GUZTIRA	47.818	86.181	62.894	196.892

Iturria: EMGII eta ibilgailu astunen Kordoi Inkesta. Elaborazio propioa.

Fluxu nazionalen banaketari dagokionez, probintzia mugakideak merkantzia kopuru handienak erregistratzen dituzte. Hala, Nafarroa, Kantabria eta Burgosek %37,8ko portzentajea suposatzen dute. Hala ere, lurralde bakoitzarentzat ezberdintasunak nabari dira, Arabako fluxu handienak Errioxarekin ematen dira (%17), Bizkaikoak Kantabriarekin (%18) eta Gipuzkoakoak Nafarroarekin (%25,3).

Taula 45 Kanpoaldeko bidai nazionalean errepide bidez garraiatutako tonak. Batez besteko laneguna. 2010

	ARABA	BIZKAIA	GIPUZKOA	GUZTIRA	%
Nafarroa	5.988	8.129	11.789	25.906	%15,5
Kantabria	2.520	13.840	2.382	18.742	%11,2
Burgos	6.846	8.989	2.652	18.487	%11,1
Katalunia	4.586	6.497	5.264	16.346	%9,8
Aragoi	2.889	5.717	4.797	13.403	%8,0
Errioxa	7.402	3.820	2.052	13.274	%7,9
Gaztela eta Leon	2.885	7.263	2.349	12.496	%7,5
Madril	1.959	5.557	3.956	11.472	%6,9
Galizia	1.028	3.590	5.293	9.912	%5,9
Valladolid	2.403	4.317	2.076	8.796	%5,3
Asturias	1.272	3.926	1.381	6.579	%3,9
Gaztela Mantxa	1.135	2.695	801	4.630	%2,8
Andaluzia	1.387	1.854	1.166	4.406	%2,6
Extremadura	1.134	855	547	2.536	%1,5
GUZTIRA	43.432	77.048	46.504	166.985	%100,0

Iturria: EMGII eta ibilgailu astunen Kordoi Inkesta. Elaborazio propioa.

2010.urtean batez besteko lanegun batean EAE eta beste herrialdeen arteko errepide bidezko merkantzien fluxua 29.907 tonatan kokatu zen. 2010eko EMGII¹⁶ datuen arabera EAEk Estatuko joan-etorri internazionaletan errepide bidez garraiatutako tonen %8,7 biltzen ditu, eta ondorioz, laugarren autonomi erkidego gisa kokatzen du, soilik honakoek gaindituz: Katalunia (%28,6), Valentziako Erkidegoa (%11) eta Andaluzia (%9,5).

Gipuzkoak merkantzien mugimendu internazionalaren zatirik handiena biltzen du %54,8ko portzentajearekin, jarraian Bizkaiak (%30,5) eta neurri txikiagoan Arabak (%14,7).

¹⁶ EMGII 2010: 2010.urteko Errepidezko Merkantzia Garraioaren Inkesta Iraunkorra. Sutapen Ministeriotik eskuratutako datuak.

Taula 46 Errepide bidez garraiatutako tonak fluxu internazionaletan. Batez besteko laneguna. 2010.

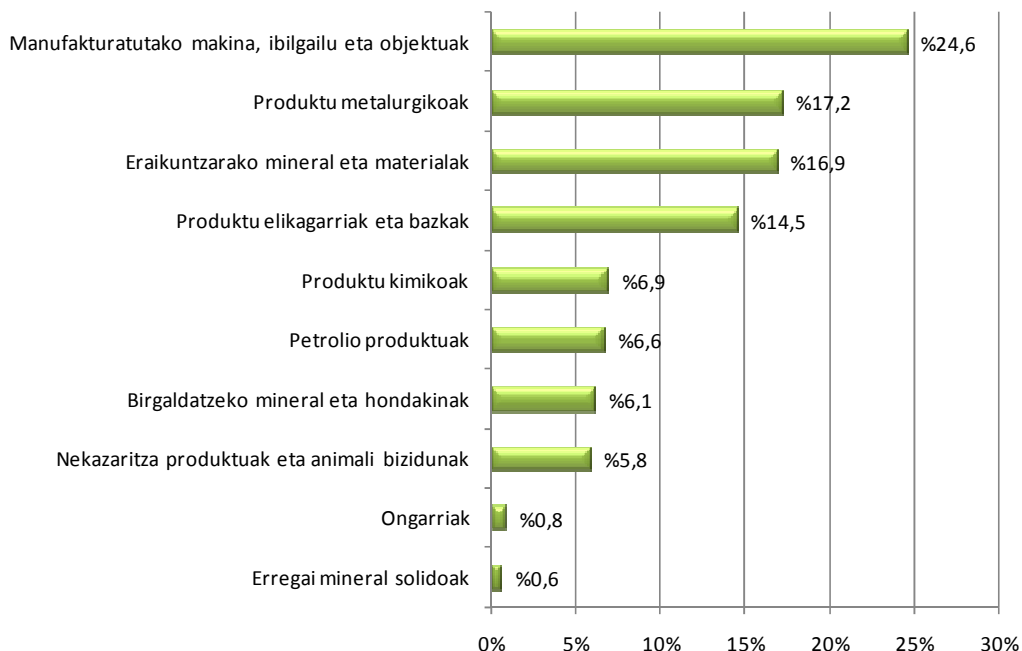
	ARABA	BIZKAIA	GIPUZKOA	GUZTIRA
Frantzia	2.673	5.567	9.990	18.229
Gainontzeko Europa	1.712	3.566	6.400	11.678
GUZTIRA	4.386	9.133	16.389	29.907

Iturria: EMGII eta ibilgailu astunen Kordoi Inkesta. Elaborazio propioa.

Garrantzia berezia Frantziarekin nabari den errepide bidezko merkantzien fluxuak du, izan ere, 2010ean EAEko zirkulazio internazionalako %61 bildu baitzituen, bitartean, Europako gainontzeko herrialdeek geratzen den %39a ordezkatzeko dute, zeinetan Alemania, Erresuma Batua eta Italia nabarmentzen baitiren.

Kanpoaldeko fluxu hauek dituzten merkantzien tipologiari dagokionez, %24,6 produktu manufakturatuen sailkapenari dagokio. Produktu metalurgikoek¹⁷ eta eraikuntzarako mineral eta materialek %17a ordezkatzeko dute, eta elikagai produktuek eta bazkak %14,5 lortzen dute.

Grafiko 36 Kanpoaldeko bidai nazionaletan errepide bidezko tonak produktu motaren arabera. (CNAE). Batez besteko laneguna. 2010.

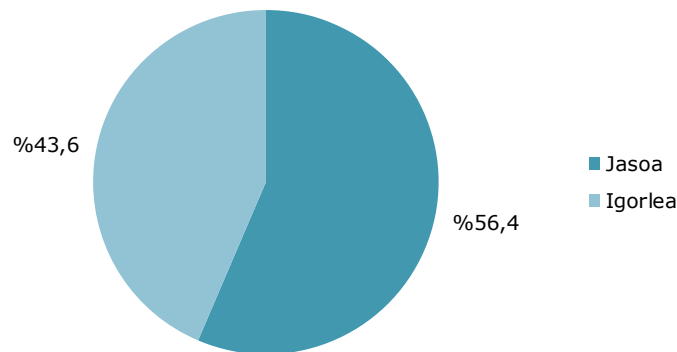
Iturria: EMGII.

¹⁷ Produktu metalurgiko gisa honakoak kontsideratzen dira: galdaketa produktuak, landu gabeko altzairua eta burdin- aleazioak; produktu sasi- siderurgiko ijeketa; lingoteak, profilak, trenbideetako alanbre eta materiala; txapak, zumitzak eta altzairu tirak; hodi moldeak eta altzairu edo burdinazko pieza forjatuak; landu gabeko metalak. Iturria: Errepidezko Merkantzia Garraioaren Inkesta Iraunkorra. 2010.urtea. Eranskina I.

Joan-etorrien tipologiari dagokienez, kanpoaldeko bidai internazionaletan garraiatutako tonen %56,4 onarpenei dagokie, hau da, jatorria Estatutik kanpo kokatzen da eta helmuga gisa EAE dute, eta geratzen den %43,6 espedizioei dagokie, jatorria EAE da eta helmuga munduko gainerako herriak.

Grafiko 37 Kanpoaldeko bidai internazionaletan errepide bidez garraiatutako tonen banaketa.

Iturria: EMGII

4.1.2.3 Iragaitzako bidaiak

EAEren kokaleku geo- estrategikoa eta lurraldea zeharkatzen duten bideen azpiegituren hornidura egokiak, errepide bidezko merkantzien fluxuen zati garrantzitsu bat iragaitzakoa izatea dakar, hau da, merkantzien jatorria eta helmuga EAetik kanpo kokatzen da. 2010.urtean fluxu mota hau batez besteko lanegun batean 91.069 tonatan ipintzen dela balioztatu da, zeinak orotatik %18,8ko portzentajea ordezkatzen baituen.

Iragaitzako egoeran aurkitzen diren merkantzetatik ia guztiak joan-etorri internazionalak dira, eta Estatuko autonomi erkidego ezberdinen arteko zirkulazioari, soilik, geratzen den %17,3 dagokio.

Taula 47 EAEn iragaitzan aurkitzen diren merkantzien joan-etorrien tipologia. 2010

IRAGAITEAK	BATEZ BESTEKO LANEGUNEKO TONAK	%
Internazionalak	75.293	%82,7
Nazionalak	15.776	%17,3
GUZTIRA	91.069	100,0%

Iturria: EMGII eta ibilgailu astunen Kordoi Inkesta. Elaborazio propioa.

2008an Pirinioetako¹⁸ Zirkulazioaren ikerketaren arabera, mendikate hau zeharkatzen duten errepide bidezko merkantzia zirkulazioaren %41,7 A8-A63 Irun- Biritauou iragaitzaren bidez artikulatzen da. Portzentaje hau Jonquera-koa baino pixka bat baxuagoa izanik (%47,9). Datu hauek agerian uzten dute Iberiar Penintsularen eta gainontzeko Europaren arteko merkantzien fluxuak egituratzeko bide komunikazio honek duen garrantzia.

4.2 Aire bidezko merkantziaren garraioa

2010.urtean EAEko hiru aireportuetan aire bidezko merkantzien garraioa urteko 30.527¹⁹ tonatan kokatu zen. 2006an maneatutako merkantzia baino %22 gutxiago ordezkaten du.

Zirkulazio honentzat Forondako aireportuak jarraitzen euskal aireportu erreferentea izaten izan ere, fluxu hauen %91,6 biltzen baititu. Bigarren maila batean Loiuko aireportua kokatzen da (%8,3), eta Hondarribian merkantzien garraioak rol benetan xumea du orotatik %0,1 besterik ez baitu ordezkaten.

EAEtik igaro diren lautik hiru tona hegaldi internazionaletatik datoz, eta geratzen den %20ak lekuko izaera du. Balio hau bereziki adierazgarria Forondako aireportuan da non merkantzien %80 baino gehiago internazionalak baitiren. Alderaketa bat eginaz, Loiun eta Hondarribin maneatutako merkantzien gehiengoa hegaldi nazionaletatik datozenak dira.

Taula 48 EAEn aire bidez garraiatutako urteko tonak. 2010

	ARABA	BIZKAIA	GIPUZKOA	GUZTIRA
Nazionala	5.391	2.111	18	7.520
Internazionala	22.570	437	1	23.008
GUZTIRA	27.961	2.548	19	30.527

Iturria: Aena.

4.2.1 Merkantzien eguneroko mugimendua

2010.urtean hiru euskal aireportuetan batez besteko lanegun batean merkantzien zirkulazioa 105,3 tonetan kokatzen zen.

¹⁸ Pirinioetako zirkulazioaren hispaniar frantses behatokia. 5.agiriaren osagarria. Zifra nagusiak 2008.urtean eguneratuak (2010 ekaina). Frantziar Errepublikako Ekologia, Energia eta Itsasoko garapen jasangarria Ministerioak eta Espainiako Gobernuako Sustapen Ministerioak elaboratua.

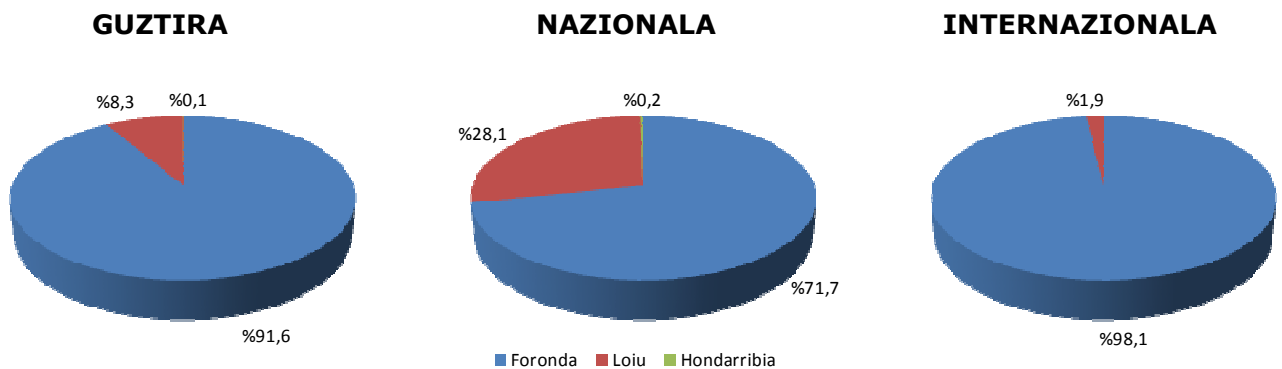
¹⁹ Iragotzako merkantzia barne.

Taula 49 EAEn aire bidez garraiatutako tonak. Batez besteko laneguna. 2010

	ARABA	BIZKAIA	GIPUZKOA	GUZTIRA
Nazionala	18,6	7,3	0,1	25,9
Internazionala	77,8	1,5	0,0	79,3
GUZTIRA	96,4	8,8	0,1	105,3

Iturria: Aena.

Mugimenduaren arabera ezberdintasun garrantzitsuak nabari dira (nazionala edo internazionala). Lekuko edo etxeko zirkulazioetan, %30 praktikoki Loiu ko aireportuan burutzen dira, eta bitartean, zirkulazio internazionalari dagokienez, merkantzien %98 Forondan maneiatzen da eta geratzen den %2a Loiu n, Hondarribian merkantzia internazionalen zirkulazioa praktikoki ezerezean geratuz.

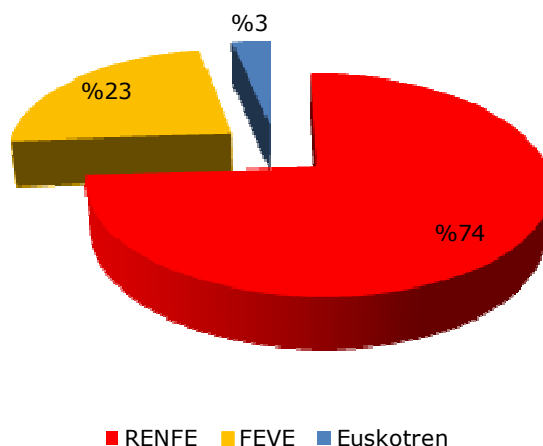
Grafiko 38 EAEko aireportuetako merkantzien aire bidezko garraioa. 2010.urtea*Iturria: Aena.*

4.3 Trenbide bidezko merkantzien garraioa

EAEn trenbide merkantzien operadoreak honakoak dira: RENFE, FEVE y Euskotren.

EAEn trenbide merkantzien garraioaren operadore nagusia RENFE da. Zirkulazio honetako %74ko kuota lortzen du, FEVEk %23 eskuratzen du eta Euskotrenek geratzen den %3a, izan ere, soilik EAE barneko zirkulazioak maneiatzen baititu.

Grafiko 39 Trenbide operadoreen merkatu kuotaren banaketa EAEn. 2010.urtea

Iturria: Renfe, Feve y Euskotren.

4.3.1 Renfeko merkantzien garraioa

2010.urtean EAEn RENFEren bidez garraiatutako merkantzien kopurua 3,1 milioi tonetan kokatu zen, zeinak batez besteko lanegun batean 10.892 tona suposatzen baitituen. 2006ko datuekin alderatuz zifra hauek %34,4ko murrizketa suposatzen dute. Zirkulatutako merkantzien %66,4 gainontzeko Autonomi Erkidegoen kanpoaldekoak dira, eta %25,7 mugimendu internazionaleri dagokie. Soilik, Renferen bidez garraiatutako merkantziaren %7,9 dagokie EAE barnekoei.

RENFEk Espainian maneiatutako merkantzien bost tonetatik praktikoki batek du jatorria edo helmuga EAEn. Zifra honek agerian uzten du euskal trenbide-begiztak Estatu guztian zehar duen garrantzia.

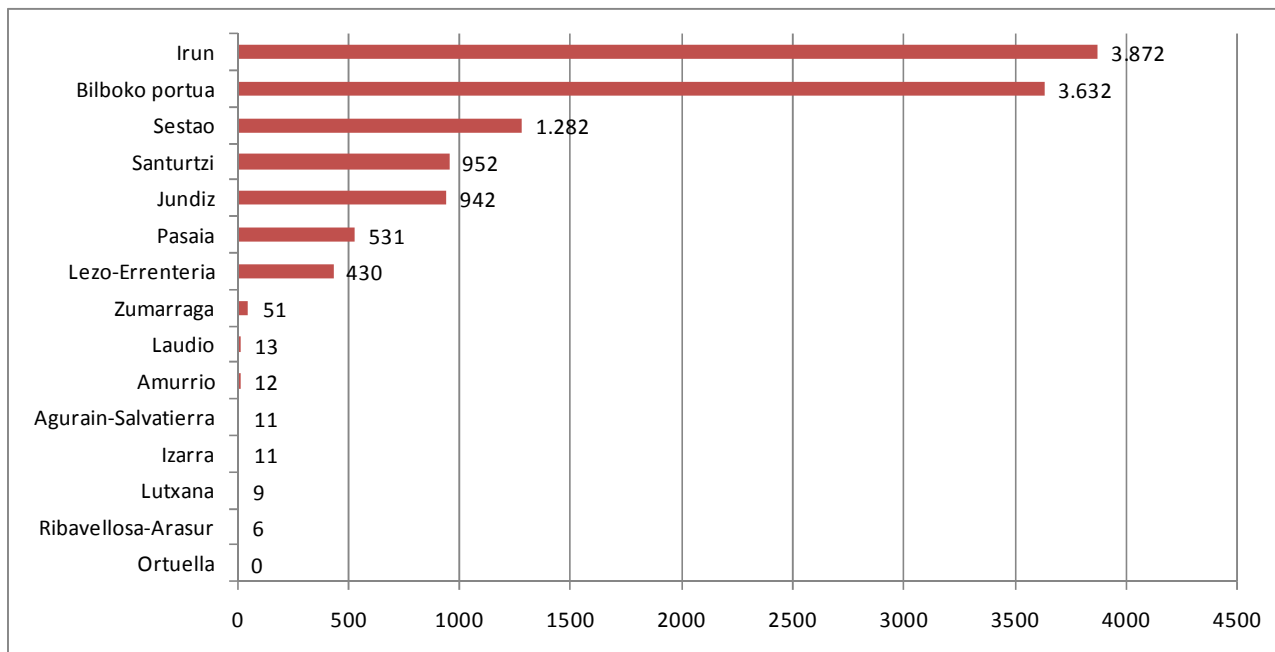
Taula 50 RENFEk maneiatutako tonak bidaiaren izaeraren arabera. 2010.

BIDAIAREN IZAERA		URTEKO TONAK	BATEZ BESTEKO LANEGUNEKO TONAK
EAE barnealdekoak	Probintzia barnekoak	8.012	28
	Probintzien artekoak	242.138	835
	<i>Guztira barnealdekoak</i>	<i>250.150</i>	<i>863</i>
EAE kanpoaldekoak	Nazionalak	2.096.452	7.229
	Internazionalak	812.009	2.800
	<i>Guztira kanpoaldekoak</i>	<i>2.908.461</i>	<i>10.029</i>
GUZTIRA		3.158.610	10.892

Iturria: Renfe.

Merkantzien fluxu maila garrantzitsuak soilik bi geltokietan biltzen dira: Irunekoan eta Bilboko Portukoan, bi azpiegitura hauek RENFEk EAEn dituen merkantzien mugimenduen %63,8 bilduz.

Grafiko 40 Batez besteko lanegun batean Renfek EAeko geltokietan maneiaturako merkantzia tonak.

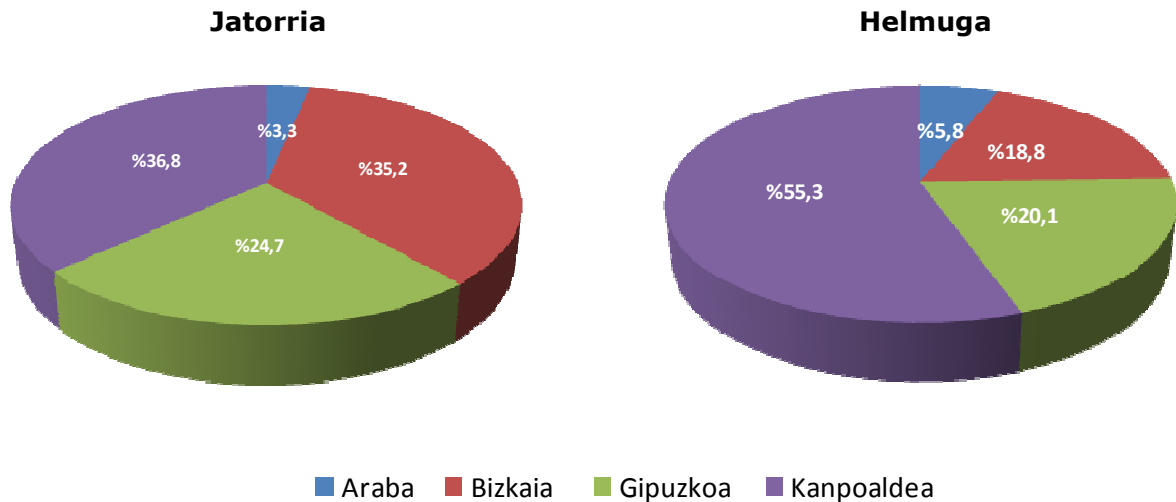

Iturria: Renfe. Elaborazio propioa.

2010ean EAeko geltokietan maneiaturako merkantzien jatorrien %63,2 euskal kasuetakoak dira eta geratzen den %36,8 kanpoaldetik datorrena da (gainontzeko Espainiatik eta internazionalak). Alderaketa bat eginaz, merkantzien helmugaren gehiengoa EAE kanpoaldekoa da (%55,3).

Grafiko 41 Batez besteko lanegun batean RENFEk EAEko geltokietan maneiaturako merkantzia tonak jatorri edo helmugaren arabera.

RENFEk euskal terminaletan maneiaturako merkantziak

Iturria: Renfe.

4.3.2 FEVEko merkantzien garraioa

Bizkaia da FEVEk operatzen duen Lurralde Historiko bakarra.

FEVEk 2010ean garraiatutako merkantzien kopurua 971.544 tonetara igotzen da, zeinak batez besteko lanegun batean 3.368 tonetako zifra ordezkatzeko baituen. 2006.urtearekin alderatuz, operadore honetan merkantzien zirkulazioaren %15eko murrizketa erregistratu da.

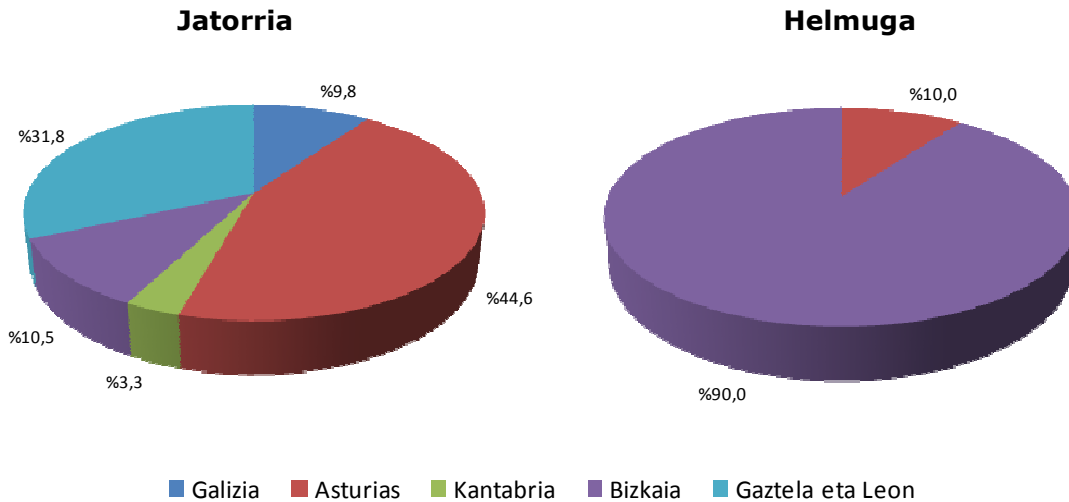
Taula 51 FEVEk maneiaturako tonak bidaiaren izaeraren arabera. 2010

BIDAIAREN IZAERA		URTEKO TONAK	BATEZ BESTEKO LANEGUNEKO TONAK
EAE barnealdekoak	Probintzia barnekoak	5.178	18
EAE kanpoaldekoak	Nazionalak	971.544	3.350
GUZTIRA		976.722	3.368

Iturria: FEVE

FEVEko merkantzien fluxuen %89,5 kanpoaldetik datoz eta helmuga gisa Bizkaia dute, geratzen den %10 alderantzizko noranzkoan gertatzen da.

Grafiko 42 Batez besteko lanegun batean FEVEk EAEko geltokietan maneiaturako merkantziak jatorri edo helmugaren arabera.

Iturria: FEVE

FEVEk garraiatutako merkantzien tipologiari dagokionez, txapazko bobinak, aluminiozko produktuak, hareak, egurrak eta sodak nabarmentzen dute.

4.3.3 Euskotreneko merkantzien garraioa

2010.urtean Euskotrenek 167.476 tonako merkantzien zirkulazioa erregistratu zuen. 2006ko datuen aldean %20ko areagotzea izanik.

Zirkulazio hauek Euskotrenek FEVEekin sinatutako hitzarmenen ondorio dira eta honako geltokietan egituratzen dira: Basaurin Ariz geltokian, Lasarten, Sestaon eta Bermeoko Portuan. Modu honetan, merkantzien barne fluxuak soilik sortzen dituzte.

Taula 52 Euskotrenek EAEn maneiaturako tonak. 2010

BIDAIAREN IZAERA	URTEKO TONAK	BATEZ BESTEKO LANEGUNEKO TONAK
Barnealdekoak	139.623	481

Iturria: Euskotren.

Garraiatutako materialak, batez ere, honakoak dira: siderurgikoak, zilindroak edo txapazko bobinak eta egurra.

4.4 Itsaso bidezko merkantzien garraioa

2010ean hiru euskal portuetan guztira 37.383.318 tona maneiatu ziren, zeinak batez besteko lanegun bateko terminoetan 128.908 tonetako zifra suposatzen baituen.

Zirkulazio hauek guztiak kanpoaldekoak edo iragaitzakoak dira, hau da, beraien jatorri edo helmuga, edota biak EAetik kanpo kokatzen dira. Lurralde Historikoei dagokienez, Bizkaiak itsaso bidez garraiatutako merkantzien %90,7 biltzen ditu eta Gipuzkoak geratzen den %9,3.

Taula 53 Euskal portuetan urtean eta batez besteko lanegun batean garraiatutako tonak. 2010.urtea

PORTUA	URTEKO TONAK	BATEZ BESTEKO LANEGUNEKO TONAK
Bilbo	33.660.821	116.072
Pasaia	3.467.740	11.958
Bermeo	254.757	878
GUZTIRA	37.383.318	128.908

Iturria: Uniport Pasaiaiko Portua eta Bermeoko Portua.

4.4.1 Bilboko Portua

2010.urtean Bilboko portuan merkantzien zirkulazioa urteko 33.660.821 tonetara igo zen, zeinak 2006ko datuekin alderatuz, %9,5eko murrizketa adierazten baituen. Portu honek EAEko itsaso bidezko merkantzia zirkulazioaren %90a biltzen du.

Zirkulazio honek goi-mailako izaera internazionala du (%93,3), geratzen den %5,4 Estatu eremutik dator, eta maneiatutako merkantzien %1,3 iragaitzan aurkitzen da.

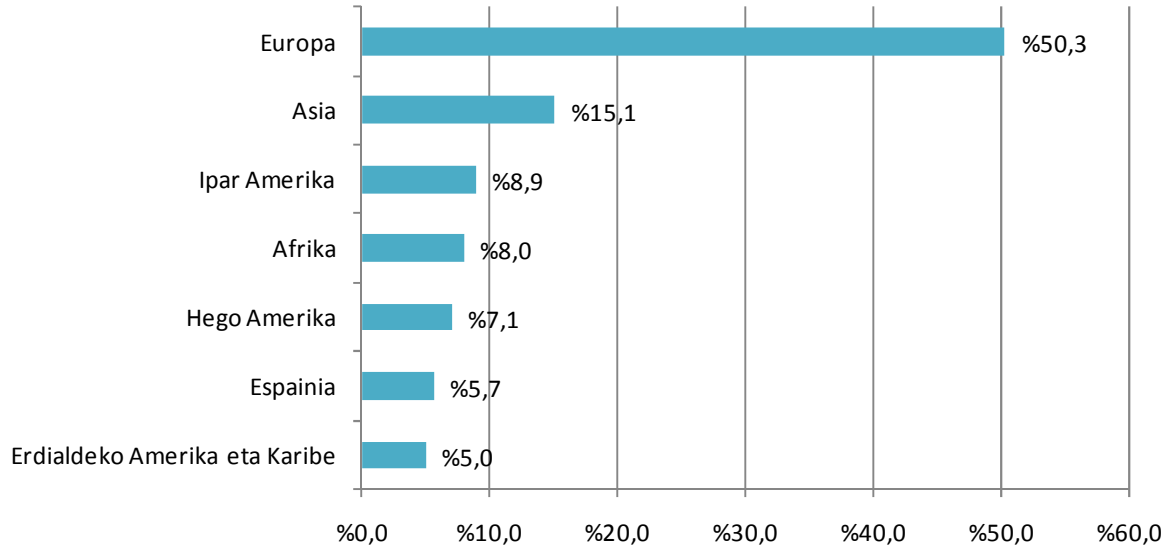
Taula 54 Bilboko portuan garraiatutako tonak jatorriaren arabera. Batez besteko laneguna. 2010

ZIRKULAZIOAREN IZAERA	URTEKO TONAK	BATEZ BESTEKO LANEGUNEKO TONAK	%
Kabotaje	1.816.876	6.265	%5,4
Kanpoaldean	31.421.505	108.350	%93,3
Iragaitzan	422.440	1.457	%1,3
GUZTIRA	33.660.821	116.072	%100

Iturria: Uniport.

Bilboko portuko merkantzia fluxuen zatirik handienak gainerako Europarekin du lotura (%50,3), Asia bigarren eremu geografiko gisa eratzen da bere garrantzi mailari dagokionean, nahiz eta askoz ere pisu baxuagoarekin (%15,1). Gainerako eremu geografikoek pisu gutxiago dute, inolako kasuetan ez baitute gainditzen %10eko muga.

Grafiko 43 Bilboko portuan garraiatutako tonak eremu geografikoaren arabera.

Iturria: Uniport.

Bilboko portuko mugimenduen %70,6 deskargei dagokie, eta aldiz, %29,4 kargei. Datu hauek agerian uzten dute itsaso bidezko zirkulazioaren zatirik handiena inportazioei dagokiela eta ondorioz, esportazioak askoz ere pisu txikiagoa dutela.

Taula 55 Bilboko portuan urteko eta batez besteko lanegun bateko tonak mugimenduaren tipologiaren arabera. 2010

MUGIMENDU MOTA	URTEKO TONAK	BATEZ BESTEKO LANEGUKO TONAK	%
Kargatuak	9.896.747	34.127	%29,4
Deskargatuak	23.764.074	81.945	%70,6
Guztira	33.660.821	116.072	%100,0

Iturria: Uniport.

Bilboko portuan maneiatutako merkantzien tipologiari dagokionez, 2010ean solteko gaiak nabarmentzen dira, bereziki likidoak (petrolio produktuak, gas naturala eta beste produktu likidoak) %58,7 ordezkatzera iritsiz. Merkantzien orokorrean merkantzia fluxuen %30 ordezkaten dute, solteko gai solidoak %13,2 biltzen dutelarik.

Taula 56 Bilboko portuan garraiatutako tonak merkantzia motaren arabera. Batez besteko laneguna. 2010.

MERKANTZIA MOTA	URTEKO TONAK	BATEZ BESTEKO LANEGUNEKO TONAK	%
Solteko gai likidoak	19.763.269	68.149	%58,7
Solteko gai solidoak	4.451.915	15.351	%13,2
Merkantzia orokorrak	9.445.637	32.571	%28,1
GUZTIRA	33.660.821	116.072	%100,0

Iturria: Uniport.

Portuko zerbitzu zonaldera merkantzien sarbide edo irteera moduari dagokionez, tutueriak biltzen ditu praktikoki fluxuen erdiak (%49,8), errepide bidezko garraioak jarraitua (%39,1). Trenbideak oso pisu baxua eskuratzen du, hain zuzen, %3,7.

Taula 57 Portuko zerbitzu zonaldera merkantzien sarbiderako edo irteerako erabilitako garraio modala. 2010

MODALA	GUZTIRA	KARGATUTAKO TONAK	DESKARGATUTAKO TONAK
Trenbidea	1.260.352	550.868	709.484
Errepidea	13.177.731	5.158.678	8.019.053
Tutueria	16.757.179	3.814.660	12.942.519
<i>Guztira lurreko garraioa</i>	<i>31.195.262</i>	<i>9.524.206</i>	<i>21.671.056</i>
Itsas igarobidea	422.440	236.723	185.717
Portu probatuetara/tik zuzenean	2.043.119	135.818	1.907.301
Guztira ez-lurreko garraioa	2.465.559	372.541	2.093.018
GUZTIRA	33.660.821	9.896.747	23.764.074

Iturria: Uniport.

4.4.2 Pasaiaiko portua

2010.urtean Pasaiaiko portuko merkantzia²⁰ zirkulazioa guztira 3.467.740 tonatan kokatu zen, zeinak batez besteko lanegun batean 11.958 tona ordezkutzen baitituen. Zifrak honek 2006an erregistratutako kopuruarekin alderatuz, %36,4ko murrizketa suposatzen du. Modu honetan, 2006ko datuekin alderatuz, hiru euskal portuetatik merkantzia zirkulazioaren murrizketa handiena jasan duena izanik.

²⁰ Bai portu barneko merkantzien trafikoa, bai ontzi-hornidura, bai arrain freskoa kopuru honetatik kanpo daude.

Portu honetan maneiaturako merkantzia ia guztiek jatorria edo helmuga beste portu internazionaletan dute (%93,5), eta soilik %6,5ak du izaera nazionala.

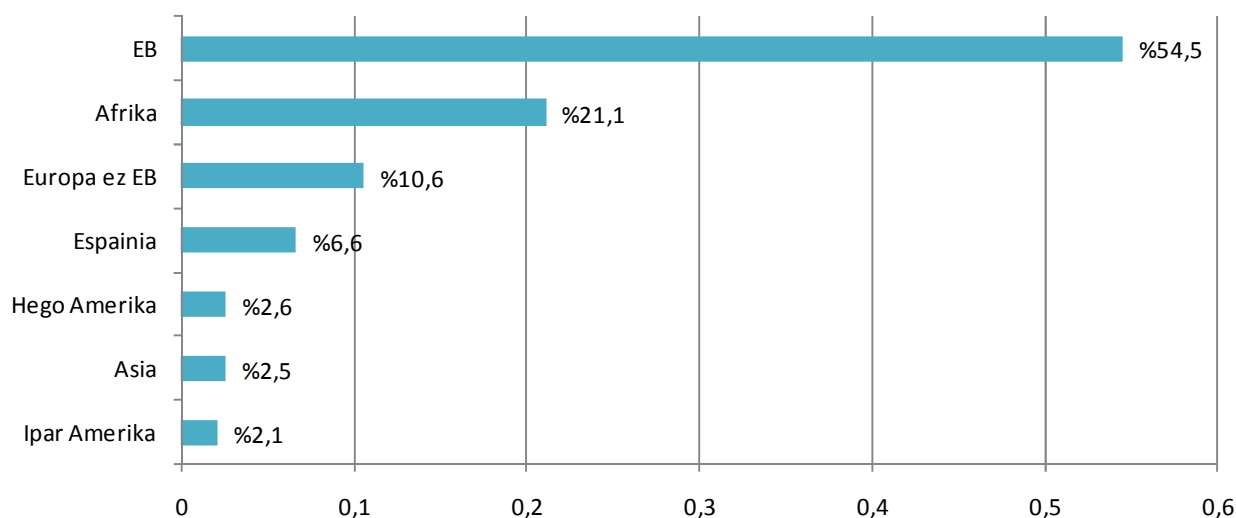
Taula 58 Pasaiaiko portuan garraiatutako tonak jatorriaren arabera. Batez besteko laneguna. 2010

ZIRKULAZIOAREN IZAERA	URTEKO TONAK	BATEZ BESTEKO LANEGUNEKO TONAK	%
Kabotaje	225.210	777	%6,5
Kanpoaldea	3.242.530	11.181	%93,5
Iragaitzakoak	0	0	%0,0
GUZTIRA	3.467.740	11.958	%100

Iturria: Pasaiaiko portua.

Portu honetan erregistratzen den merkantziaren trukea batez ere, Europa Batasuneko beste herrialdeekin garatzen da %54,5 suposatuz. Garrantzia berezia eskuratzen ari dena Afrika da, izan ere, maneiaturako kargaren jatorri edo helmugaren %21,1 eskuratu baitu. Hirugarren posizioan Europar Batasunaren baitan ez dauden gainerako herrialdeekin burututako trukeak aurkitzen dira %10,6ko pisuarekin.

Grafiko 44 Pasaiaiko portuko merkantzien banaketa eremu geografikoaren arabera. 2010.

Iturria: Pasaiaiko portua. Elaborazio propioa.

Pasaiaiko mugimenduen banaketari dagokionez, azpimarratzekoa da merkantzien %62,4 deskargatuak izan direla eta aldiz, %37,6 kargatuak. Nahiz eta inportazioek esportazioek baino ordezkaritza handiagoa izaten jarraitzen duten, 2006ko datuekin alderatuz, diferentzia hau murriztu egin da.

Taula 59 Pasaiaiko portuan urtean eta batez besteko lanegun batean garraiatutako tonak mugimendu motaren arabera. 2010.

MUGIMENDU MOTA	URTEKO TONAK	BATEZ BESTEKO LANEGUNEKO TONAK	%
Kargatuak	1.304.457	4.498	%37,6
Deskargatuak	2.163.283	7.460	%62,4
GUZTIRA	3.467.740	11.958	%100

Iturria: Pasaiaiko portua.

Azken urteotan Pasaiaiko portuan maneiaturako merkantzien izaeran aldaketak nabaritu dira. 2010.urtean merkantzia orokorrak fluxu nagusi gisa eratu dira (%52,4), solteko gai solidoek garrantzia galdu duten bitartean (%47,6). Ondasun mota hauek 2006an Pasaian maneiaturako merkantziaren %60 ordezkatzera iristen ziren.

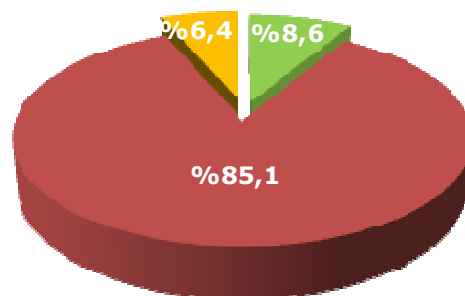
Taula 60 Pasaiaiko portuan urteko eta batez besteko lanegun bateko tonak merkantzien tipologiaren arabera. 2010.

MERKANTZIA MOTA	URTEKO TONAK	BATEZ BESTEKO LANEGUNEKO TONAK	%
Solteko gai solidoak	1.649.664	5.688	%47,6
Merkantzia orokorrak	1.818.076	6.269	%52,4
GUZTIRA	3.467.740	11.958	%100,0

Iturria: Pasaiaiko portua.

Beste datu interesgarri bat, portuko zerbitzu zonaldera merkantziaren sarbiderako eta irteerako erabiltzen den garraio bidea da, Pasaia kasuan %85,1 errepide bidez garraiatzen da, eta trenbidearen presentzia askoz ere baxuagoa da soilik %8,6 biltzen baititu.

Grafiko 45 Pasaiaiko portuan maneiaturako merkantzien banaketa zerbitzu zonaldeetik sartzeko edo irteteko garraio modalaren arabera.

■ Trenbidea ■ Errepidea ■ Lurreko garraiorik gabe

Iturria: Pasaiaiko portua. Elaborazio propioa.

Taula 61 Pasaiaiko portuko irteera zonaldetik sartzeko edo irteteko erabilitako garraio modala.

GARRAIO MODALA	URTEKO TONAK	BATEZ BESTEKO LANEGUNEKO TONAK
Trenbidea	296.554	1.023
Errepidea	2.950.508	10.174
Tutueria	-	-
<i>Guztira lurreko garraioa</i>	<i>3.247.062</i>	<i>11.197</i>
<i>Ez-lurreko garraioa</i>	<i>220.678</i>	<i>761</i>
GUZTIRA	3.467.740	11.958

Iturria: Pasaiaiko portua. Elaborazio propioa.

4.4.3 Bermeoko portua

Bermeoko portuak 2010.urtean 254.757 tonatako mugimendua erregistratu zuen, 2006.urteko datuekin alderatuz merkantzia zirkulazioaren %16ko murrizketa izanik. Bermeoko portuak EAEn sortutako itsaso bidezko zirkulazio guztiaren %0,7 suposatzen du.

Merkantzia mugimendu honek batez besteko lanegun batean 878 tona ordezkatzeko ditu. Erregistratutako mugimenduen %61,3 kargak izan ziren, eta gainerakoak deskargak (%38,7).

Taula 62 Bermeoko portuan urteko eta batez besteko lanegun bateko tonak mugimendu motaren arabera. 2010.

MUGIMENDU MOTA	URTEKO TONAK	BATEZ BESTEKO LANEGUNEKO TONAK	%
Kargatuak	156.100	538	%61,3
Deskargatuak	98.657	340	%38,7
GUZTIRA	254.757	878	%100

Iturria: Bermeoko portua.

Zirkulazioaren izaerari dagokionez, maniatutako tonen %76,4ak jatorri edo helmuga Europa Batasunaren barnean du, eta geratzen den %23,6 kanpoaldekoa da.

Taula 63 Bermeoko portuan urteko eta batez besteko lanegun bateko tonak zirkulazioaren izaeraren arabera. 2010.

ZIRKULAZIOAREN IZAERA	URTEKO TONAK	BATEZ BESTEKO LANEGUNEKO TONAK	%
Kabotaje EB	194.630	671	%76,4
Kanpoaldea	60.126	207	%23,6
GUZTIRA	254.757	878	%100

Iturria: Bermeoko portua.

Bermeoko portuan maneiaturako tonen %67,4 produktu siderurgikoak dira, produktu kimikoek eta paperak eta pastak ordezkariak gutxiago dute.

Taula 64 Bermeoko portuan urteko eta batez besteko lanegun bateko tonak merkantzien tipologiaren arabera. 2010.

MERKANTZIA MOTA	URTEKO TONAK	BATEZ BESTEKO LANEGUNEKO TONAK	%
Siderurgikoak	171.717	592	%67,4
Kimikoak	41.527	143	%16,3
Papera eta pastak	23.940	83	%9,4
Askotarikoak	6.805	23	%2,7
Egurra eta artelazkia	6.482	22	%2,5
Energetikoak	2.293	8	%0,9
Mineralak	1.595	5	%0,6
Makinak eta aparatuak	399	1	%0,2
TOTAL	254.757	878	%100,0

Iturria: Bermeoko portua. Elaborazio propioa.

4.5 Laburpena eta ondorioak

4.5.1 Merkantzien kopurua

2010.urtean EAEn merkantziaren zirkulazioak urteko 182.499.390 tonatan kokatu ziren, baina 2006ko datuekin alderatuta %20ko murrizketa pairatu zuen. Gutxiago horien jatorrian finantza-krisi internazionala kokatzen da zeina 2007ko abuztutik Europako ekonomiei eragiten ari baiten, eta gainera, azken urteotan larriagotzen joan da ondorio gisa lurraldeen arteko fluxu komertzialen murrizketa ekarri.

Jatorria edo helmuga EAEn duten fluxu komertzialek garraiatutako tonen %53,2 ordezkaten dute, eta barnealdeko izaera dutenek, hau da, jatorri eta helmuga euskal lurraldearen baitan

dituztenek, %31,6ko kuota suposatzen dute; azkenik, iragaitzako fluxuek orotatik %15,2 ordezkatzen dute.

Taula 65 EAEn urtean garraiatutako tonak tipologiaren eta garraio modalaren arabera. 2010

ZIRKULAZIOAREN IZAERA	ERREPIDEA	AIREKOA	TRENBIDEA	ITSASOKOA	GUZTIRA
Barnealdekoa	57.301.832		414.224		57.716.056
Kanpoaldekoa	57.098.733	30.527	2.944.870	36.960.878	97.035.007
Iragaitzan	26.410.026		915.861	422.440	27.748.327
GUZTIRA	140.810.590	30.527	4.274.955	37.383.318	182.499.390

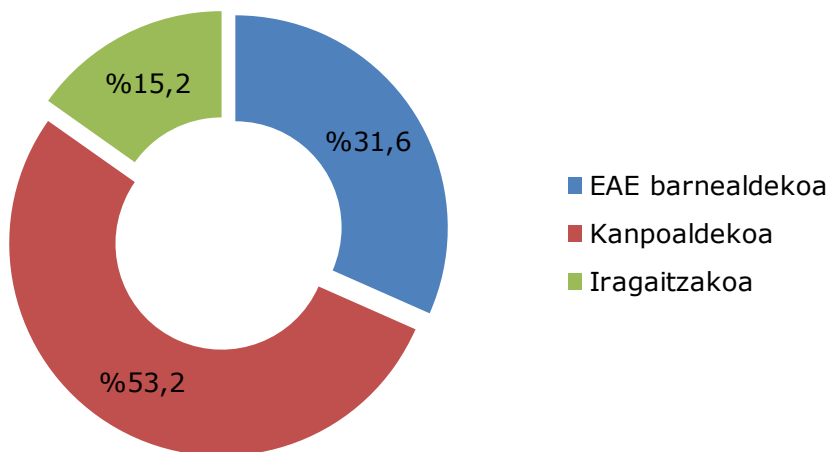
Iturria: Operadoreak, ibilgailu astunen Kordoi Inkesta. Elaborazio propioa.

Taula 66 EAEn batez besteko lanegun batean garraiatutako tonak tipologiaren eta garraio modalaren arabera. 2010

ZIRKULAZIOAREN IZAERA	ERREPIDEA	AIREKOA	TRENBIDEA	ITSASOKOA	GUZTIRA
Barnealdekoa	197.593	-	1.428	-	199.021
Kanpoaldekoa	196.892	105	10.155	127.451	334.603
Iragaitzakoa	91.069	-	3.158	1.457	95.684
GUZTIRA	485.554	105	14.741	128.908	629.308

Iturria: Operadoreak, ibilgailu astunen Kordoi Inkesta. Elaborazio propioa.

Grafiko 46 EAEn garraiatutako merkantziak joan-etorriaren tipologiaren arabera. 2010.

Iturria: Operadoreak, ibilgailu astunen Kordoi Inkesta. Elaborazio propioa.

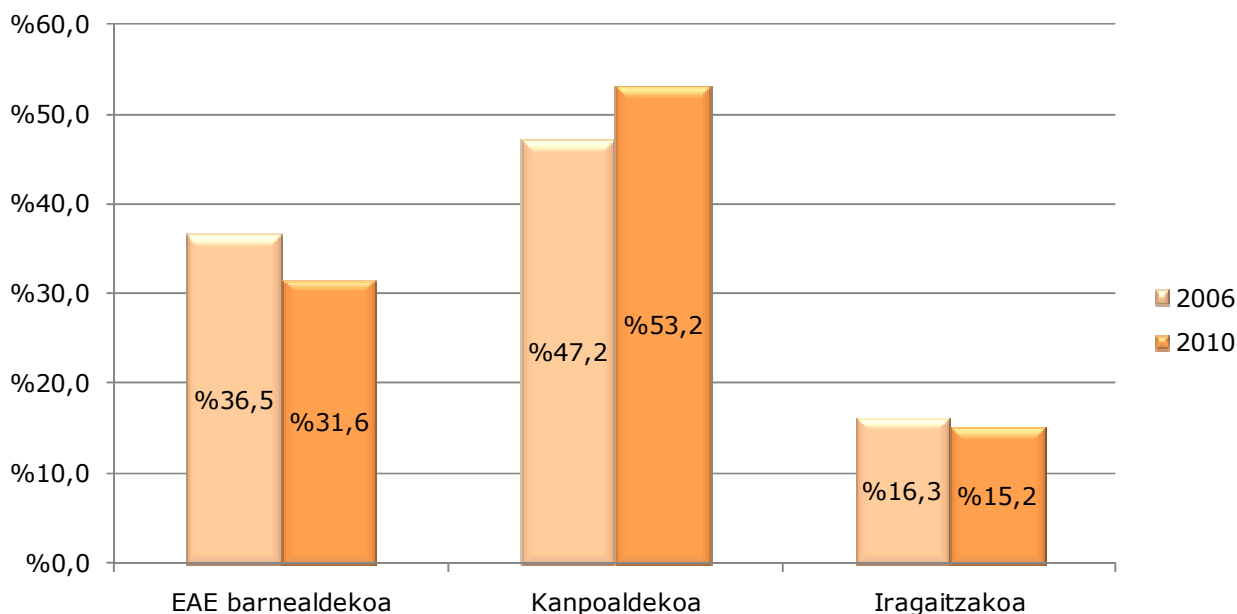
Nahiz eta termino absolutuetan kanpoaldeko merkantzia kopurua %9,7an murriztu den, 2006ko datuekin alderatuz barneratze kuotari dagokionez euren lidergoa sendotuta nabaritu

dute. 2006an merkantzia guztien %47,2 ordezkatzen zuten, eta 2010.urterako portzentaje hau %53,2raino areagotu da.

2006ko datuekin alderatuz merkantzien barnealdeko zein iragaitzako zirkulazioek euren barneratze kuota jaitsi dela nabaritu dute ehuneko 4,9 eta 1,1 puntuetan, hurrenez hurren. Bereziki esanguratsua EAEn barnealdean garraiatutako merkantzien murrizketa izan da, zeinak 2006koekin alderatuz %31 murriztu baitira, eta iragaitzan aurkitzen direnen kasuan, murrizketa hau %25ean kokatu da. Bi kasuetako beherakada hau Estatu edo Portugalgo gainontzeko Autonomi Erkidegoak izaten ari diren dezelerazio handiagoaren bidez azaldu daiteke non horren ondorioz, gainontzeko Europarekin truke komertzialak murrizten baitiren. Alderaketa bat eginaz, barnealdeko fluxuetan garraiatutako merkantziak, zeinak EAEn eta kanpoaldearen artean artikulatzen baitiren, 2006koen aldean beherakada txikiena jasan dutenak izan dira (%9,7), eta hau EAEn egituraketa eraginkor propioaren bidez azaldu daiteke non industria sektoreak pisu askoz handiagoa baituen.

Grafiko 47 Garraiatutako merkantzien joan-etorrien tipologiaren banaketa 2006-2010

Iturria: Operadoreak, ibilgailu astunen Kordoi Inkesta. Elaborazio propioa.

4.5.2 Banaketa modala²¹

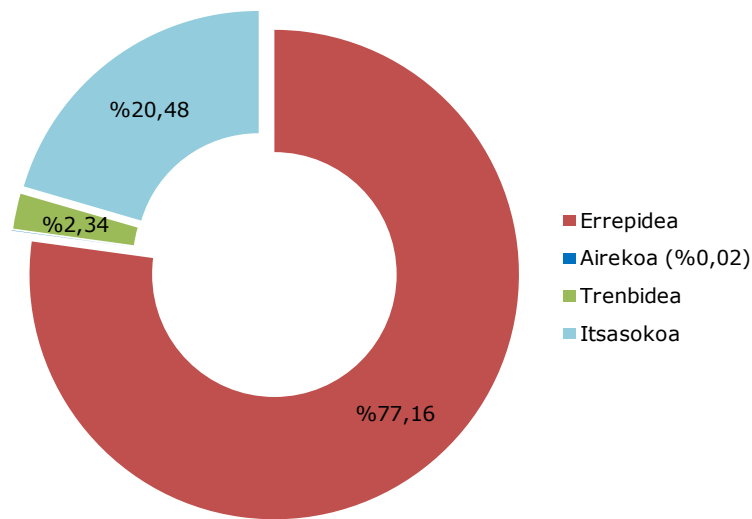
2010ean errepide bidezko merkantziaren garraioak jarraitzen du gehien erabiltzen den garraio modala izaten, eta baita barneratze kuota altuenak biltzen dituen ere. EAEn mugitzen diren tonen %77ak errepide bidez egiten du, zeinak zifra absolutuetan batez besteko lanegun batean

²¹ Atal honetan bi dezimalen azterketa mantentzen da hegazkina sartzeko, izan ere, pisu murrizta baitu (%0,01).

guztira 485.554 tona ordezkaten baitituen. Itsasoko bidea mugimenduen %20an erabiltzen da, batez besteko lanegun batean 128.908 tonatako zifra lortuz, bitartean, trenbideak eta hegazkinak ordezkari tza murriztagoa dute batez besteko lanegun batean guztira 14.741 eta 105 tona garraiatuz, hurrenez hurren.

Grafiko 48 EAEn garraiatutako merkantziak garraio modalaren arabera. 2010.urtea.

Iturria: Operadoreak, ibilgailu astunen Kordoi Inkesta. Elaborazio propioa.

Merkantzien fluxu modalen banaketa askoz ere ezberdinagoa izango da joan-etorri motaren arabera. Barnealdeko joan-etorrietan praktikoki merkantzia guztiak errepide bidez lekualdatzen dira (%99,3), eta trenbideak oso presentzia xumea du (%0,7).

EAEko merkantzien fluxuak kanpoaldearekin batez ere, errepide bidez burutzen dira (%58,6), kasu honetan itsasoko bideak ordezkari tza esanguratsua lortzen du %38,1 eta trenbideak %3ko kuota mantentzen du.

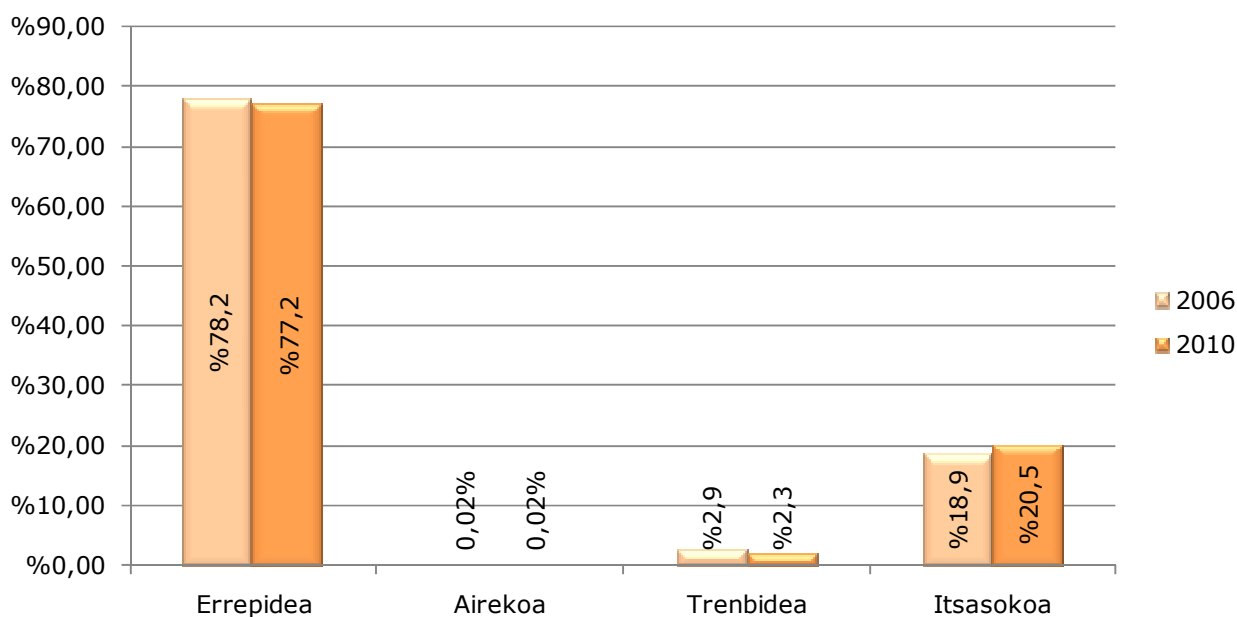
Azkenik, EAEn iragaitzan aurkitzen diren merkantziei dagokienez, %95,2 errepide bidez garraiatzen dira, %3,3 trenbidez eta soilik %1,5 itsaso bidez. Zentzu honetan, ezin ahaztu daiteke EAEren rol geo- estrategikoa eta bidetako azpiegituren hornidura egokia zeinak ibilbide europarrak artikulatzen dituzten, E-70 kasu.

Taula 67 EAEn garraiatutako tonak tipologiaren eta garraio modalaren arabera. 2010

ZIRKULAZIOAREN IZAERA	ERREPIDEA	AIREKOA	TRENBIDEA	ITSASOKOA	GUZTIRA
Barnealdekoa	%99,3	%0,0	%0,7	%0,0	%100
Kanpoaldekoa	%58,8	%0,0	%3,0	%38,1	%100
Iragaitzakoa	%95,2	%0,0	%3,3	%1,5	%100
GUZTIRA	%77,2	%0,0	%2,3	%20,5	%100

Iturria: Operadoreak, ibilgailu astunen Kordoi Inkesta. Elaborazio propioa.

Garraio modalaren arabera merkantzien barneratze kuotaren bilakaerak azken lau urteetan ez du aldaketa esanguratsurik nabaritu. Errepide bidezko garraioak lidergo argia mantentzen jarraitzen du, nahiz eta 2006ko datuekin alderatuz ehuneko puntu bateko murrizketa txikia erregistratu duten. Itsaso bidezko modalak bere egoera indartua nabaritu du, izan ere, bere barneratze kuota ehuneko 1,6 puntuetan areagotu baita. Halaber, trenbideak eta hegazkinak ez dute nabaritu aldaketarik euren ordezkartzan, eta EAEn zirkulatzen duten merkantzia fluxuen egituraketan bigarren mailako postua mantentzen dute.

Grafiko 49 Barneratze kuotaren bilakaera garraio modalen arabera 2006-2010

Iturria: Operadoreak, ibilgailu astunen Kordoi Inkesta. Elaborazio propioa.

4.5.3 Merkantzien garraioaren ondorioak

- ✓ 2010ean EAEn garraiatutako merkantzien kopurua 182.499.390 tonatakoa izan da. Zifra honek 2006ko datuekin alderatuta %20ko murrizketa adierazten du. Kontrako

testuinguru ekonomikoa, zeina Europari 2007tik ari baitzaion eragiten, murrizketa honen erroetan aurkitzen da.

- ✓ Errepide bidezko garraioak jarraitzen du gehien erabiltzen den modala izaten, urteko guztira 140.810.590 tonatako zirkulazioa izanik. 2010ean EAEn igarotako lau tonatetik hiru baino gehiagok errepide bidez egiten dute.
- ✓ EAEn errepide bidezko merkantziaren garraioa praktikoki era berdinean banatzen da barnealdeko (%40,7) eta kanpoaldeko (%40,6) joan-etorrietan, eta geratzen den %18,8 iragaitzan daudenei dagokie.

Grafiko 50 Errepide bidezko merkantzia fluxuen banaketa tipologiaren arabera.

Iturria: Operadoreak, ibilgailu astunen Kordoi Inkesta. Elaborazio propioa.

- ✓ EAE Estatuko laugarren Autonomi Erkidegoa da beste herrialde atzeritarrekin errepide bidezko merkantzia fluxu kanpoaldekoen egituraketan bolumen handiagoa izateari dagokionean, soilik Kataluniak, Valentziar Erkidegoak eta Andaluziak²² gaindituz.

²² Iturria: "Encuesta Permanente del Transporte de Mercancías por Carretera (EPTMC) 2010".

- ✓ Pirinioetan errepide bidezko merkantzien zirkulazioaren %41,7 A8-A63 Irun- Biriatou iragaitzan biltzen da, praktikoki A7 Jonquera-ko iragaitzarekin zati berdinetan banatuz (47,9%).
- ✓ 2010ean itsaso bidez garraiatutako merkantzien kopurua urteko 37.383.318 tonatara igotzen da, %20,5eko merkatu kuota eskuratuz. 2006ko datuekin alderatuz murrizketa baxuena erregistratu duen garraio modala da %13an kokatuz.
- ✓ Bilboko portuak euskal portuetan bere lidergoa finkatzen jarraitzen du %90eko kuota eskuratuz. Halaber, 2006ko datuekin alderatuz, Pasaiaiko portuak erregistratu du garraiatutako merkantzien bolumenaren beherakada handiena (%36,4), eta ondorioz, 2010ean %9,3ko kuotan kokatzen da. Azkenik, Bermeoko portuan merkantziaren garraioak oso rol baxua izaten jarraitzen du, soilik itsaso bidez garraiatutako tonen %0,7 biltzen baitu.
- ✓ 2010ean EAEn trenbide bidezko merkantziaren zirkulazioa 4.274.955 tonatan kokatzen da. 2006ko datuekin alderatuz, beherakada handiena nabaritu duen garraio modala izan da (%35,4).
- ✓ EAEn Renfek jarraitzen du trenbide operadore nagusia izaten, merkantzien lau tonetatik praktikoki hiru maneiatuz (3.158.610 tona), FEVEk bere merkatu kuota areagotu egin dela nabaritu du 2006ko %12tik 2010eko %23ra (976.722 tona), eta Euskotrenek %3ko presentzia mantentzen jarraitzen du (139.623 tona).
- ✓ 2010ean EAEn merkantzien aire bidezko zirkulazioa urteko 30.527 tonatan kokatu zen, 2006ko datuekin aldean %22ko murrizketa erregistratuz.
- ✓ Forondako aireportuak EAeko aireportuetako merkantzien azpiegitura nagusia izaten jarraitzen du urteko 27.961 tonako kopurua izanik, eta modal honetan garraiatutako guztitik %91,6 bilduz. Estatu mailan merkantzien mugimenduari dagokionez, aireportu honek laugarren postua hartzen du soilik Madril- Barajas, Bartzelona eta Zaragozak gaindituz.
- ✓ Azken lau urteotan modal ezberdinen barneratze kuotan ez dira aldaketa esanguratsuak nabaritu, errepide bidezko merkantziaren garraioak lidergoa mantentzen jarraitzen du eta 2006ko datuekin alderatuz, bere barneratze kuotan soilik ehuneko puntu bateko murrizketa erregistratu du. Laurteko honetan itsaso bidezko modalak bakarrik nabaritu du bere esanguratsutasunaren areagotzea. Trenbideak eta hegazkinak euren barneratze kuota mantendu dute, EAEn zirkulatutako merkantzia fluxuen egituraketan bigarren mailako rola mantentzen jarraitzen dute.